

RAY kerää vastuullisella rahapelitoiminnalla varoja suomalaisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

RAY:n tuki auttaa ihmisiä huolehtimaan itsestään ja muista.

Vastuullinen rahapelitoiminta

Pelaajien oikeusturvan takaaminen, väärinkäytösten sekä rikosten estäminen ja pelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten haittojen vähentäminen ovat Suomen arpajaislain mukaan ne seikat, joiden toteuttamiseksi rahapelilupa annetaan. Ne vastaavat perusteita, jotka Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on eri päätöksissään katsonut välttämättömiksi edellytyksiksi rahapelitoiminnan rajoittamiselle.

RAY on yksi kolmesta rahapeliyhteisöstä, joilla on Suomessa yksinoikeus omalla rahapelitoiminnan alueellaan. Vaikka rahapelitoiminnan harjoittaminen yksinoikeuden nojalla pohjautuu lakiin, on rahapeliyhteisön itsensä pidettävä tarkasti huolta siitä, että sen käytännön toiminta vastaa kaikilta osiltaan yhteisöjen tuomioistuimen vahvistamia vastuullisuuden vaatimuksia.

RAY:n yhteiskuntavastuuseen kuuluu, ettei se pyri kasvattamaan pelitarjontaa ja omia tuottojaan sosiaalisten haittojen kustannuksella. Siihen kuuluu myös se, että RAY toimii taloudellisesti tehokkaasti ja tulouttaa koko pelitoimintansa tuoton terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Sisällys

1	RAY lyhyesti
2	Toimitusjohtajan katsaus
4	RAY:n talous
6	Avustukset
12	Rahapelit
14	• Automaatit pelipisteissä
15	• Ravintolakasinopelit
16	• Pelisalit
17	• Grand Casino Helsinki
18	Henkilöstö
21	Hallinto ja organisaatio
24	Sammandrag
33	Tilinpäätös
47	Avustukset 2005

RAY lyhyesti

Raha-automaattiyhdistys (RAY) perustettiin vuonna 1938 keräämään rahapelitoiminnalla varoja suomalaisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tukemiseen. Koko historiansa ajan RAY on harjoittanut raha-automaattitoimintaa Suomessa yksinoikeudella. Vuosikymmenten kuluessa RAY:n yksinoikeuden piiriin ovat tulleet myös kasinopelit ja kasinotoiminta.

RAY:stä tuli julkisoikeudellinen yhdistys vuonna 1962. Tällä hetkellä siihen kuuluu 98 sosiaali- ja terveysalan järjestöä. Päätösvaltaa RAY:ssä käyttävät yhdistyksen kokous ja hallitus. Yhdistyksen kokouksessa ovat edustettuina kaikki jäsenjärjestöt. Hallituksen muodostavat seitsemän valtioneuvoston ja seitsemän yhdistyksen kokouksen valitsemaa edustajaa.

RAY sovittaa pelitarjontansa pelaajien ostovoiman kehitykseen.

Näin varmistetaan, että pelaamisesta mahdollisesti aiheutuvat sosiaaliset haitat pysyvät kurissa samalla kun avustusta saavien järjestöjen pitkäjänteinen toiminta turvataan.

Suomalaisten pelitottumukset ja pelitoiminnan luotettavuuden takaaminen asettavat pelilaitteille monia muista maista poikkeavia ehtoja. Siksi RAY suunnittelee ja valmistaa lähes kaikki raha-automaatit omaan käyttöönsä.

RAY:n liikevoitto käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. Avustukset jaetaan sosiaali- ja terveysalan järjestöille vuosittain hakemusten perusteella. Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakijoita kohdellaan tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti. Avustusten jakoa ohjaavat RAY:n hallituksen linjaukset ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tehty tulossopimus.

Liikevaihto 2004

Yhteensä 582,7 milj. €

▲ Raha-automaatit pelipisteissä	473,0	(81%)
▲ RAY-pelialit	67,6	(12%)
▲ Ravintolakasinopelit	18,2	(3%)
▲ Grand Casino Helsinki	22,5	(4%)
▲ Myynti ja vuokraus	1,3	(alle 1%)

Liikevaihdon käyttö 2004

Yhteensä 582,7 milj. €

▲ Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen	390,9	(67%)
▲ Sijoituspaikkamaksut	91,2	(16%)
▲ Palkat ja sosiaalikulut	43,0	(7%)
▲ Muut tuotot ja kulut	34,5	(6%)
▲ Nettoinvestoinnit	23,1	(4%)

Tunnusluvut 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Pelitoiminnan tuotto, milj. €	557	582	604	633	635
Arpajaisvero, milj. €	17	29	42	52	52
Liikevaihto, milj. €	541	553	562	581	583
Liikevoitto, milj. €	365	371	382	396	389
Avustukset, milj. €	254	279	303	308	305
Veteraanien kuntoutus, milj. € (valtiokonttori)	92	98	98	98	110
Sijoituspaikkamaksut, milj. € (yhteistyökumppaneille)	81	84	88	92	91
Palkkakustannukset, milj. €	40	42	42	41	43
Tilikauden voitto, milj. €	369	375	386	399	397
Tilikauden voitto, % liikevaihdosta	68	68	69	69	68
Henkilöstö	1 689	1 697	1 664	1 641	1 654

Liikevaihto = pelitoiminnan tuotot ja muut myyntituotot oikaistuna välillisillä veroilla ja kurssieroilla. Tuottoihin on vuodesta 2003 alkaen kirjattu raha-automaattien voitonmaksukoneissa vuoden lopussa olleet pääomat ja rahastamattomat kassat.

Vastuullisuus korostuu

Toimintaympäristö 2004 Yksinoikeusjärjestelmä puntarissa

Eurooppalaisella tasolla rahapelitoiminnan sääntelyä kohtaan kehittyi lisää paineita vuonna 2004. Euroopan komissio pyysi mm. Ruotsilta selvityksen raha-automaattitoiminnasta. Myös Norjan pyrkimys uudistaa raha-automaatteja koskeva lainsäädäntönsä yksinoikeuden pohjalle on joutunut ETA:n valvontaelimessä vastatuuleen.

Suomen tavasta järjestää raha-automaattipelit on EY-tuomioistuimen ratkaisu syyskuulta 1999. Sen mukaan Suomella on oikeus säännellä raha-automaattipelitoimintaa nykyisellä tavalla.

Suuret kansainväliset rahapelien järjestäjät pyrkivät Suomen vedonlyöntipelien markkinoille. Valtioneuvosto hylkäsi erään kansainvälisen peliyhtiön rahapelilupahakemuksen. Yhtiö valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa käsittely on kesken.

Helmikuussa 2005 korkein oikeus katsoi ahvenanmaalaisen PAF:n internet-pelien markkinoinnin valtakunnan alueelle lainvastaiseksi.

Valtioneuvosto asetti kesäkuussa rahapelifoorumin, jossa ovat mukana puolueet, rahapeliyhteisöt ja niiden toimintaa ohjaavat ja valvovat ministeriöt. Foorumin tehtävänä on arvioida Suomen rahapelijärjestelmän toimivuutta, valmistella kansallista rahapelipolitiikkaa kansainvälinen kehitys huomioiden ja tehdä esityksiä lainsäädännön kehittämiseksi.

Rahapelien kulutus suomalaisten rahapeliyhteisöjen peleihin oli vuonna 2004 noin 1 310 miljoonaa euroa, missä on kasvua noin 2,9 prosenttia. Se on vähemmän kuin kotitalouksien käytettävissä olevan tulon kasvu.

RAY:n avustukset saavat lain mukaan aiheuttaa vain vähäistä häirtä kilpailulle ja markkinoiden toiminnalle. Myös EU:n kilpailu- ja valtiontukisäädösten kehitys vaikuttaa avustusten suuntaamiseen yhä enemmän yleishyödylliseen järjestötoimintaan.

Peli- ja avustustoiminnan ympäristö on muuttunut nopeasti viime vuosina. Raha-automaattiyhdistyksen on arvioinut omaa toimintaansa monessa suhteessa uudelleen.

Pelitoiminnan vastuullisuuteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Erityisesti arvioidaan pelitoiminnan sosiaalisia vaikutuksia sekä pelien järjestäjien vastuuta ja mahdollisuuksia puuttua ongelmiin. Kaksi näkökulmaa on ollut muita enemmän esillä: alle 15-vuotiaiden luvaton pelaaminen ja sen valvonta sekä liikapelaaminen.

Arpajaislaki kieltää alle 15-vuotiaiden pelaamisen ellei läsnä ole samaan perheeseen kuuluvaa täysi-ikäistä henkilöä. RAY tutki alaikäisten pelaamista kahden ulkopuolisen selvityksen avulla. Niiden perusteella valvontaa on edelleen tiivistetty yhdessä niiden yritysten kanssa, joihin pelejä on sijoitettuna. Valvonnan tulosten dokumentointiin kiinnitetään myös entistä enemmän huomiota. RAY:n omissa pelisaleissa sisäänpääsyn ehdottomaksi ikäraajaksi asetettiin kesäkuusta alkaen 18 vuotta.

Rahapelit ovat valtaosalle väestöstä harmitonta viihdettä ja ajan-kulua, mutta joillekin pelaaminen voi muodostua pakonomaiseksi toiminnaksi, johon syntyy riippuvuus. RAY:n henkilökunta voi kertoa mahdollisuuksista tuen ja avun saamiseen asiakkaan ottaessa asian puheeksi. Kaikissa pelisaleissa ja pelipisteissä pidetään esillä pelaamiseen ja avunhakemiseen liittyviä esitteitä. Avustustoiminnan puolella RAY on jo vuosia rahoittanut liikapelaamiseen liittyvää tutkimusta ja peliriippuvuuden hoidon kehittämistä. Vuonna 2004 RAY käynnisti yhdessä muiden suomalaisten rahapeliyhteisöjen kanssa ongelmapelaajille

ja heidän läheisilleen tarkoitettua auttavaa puhelimen.

Viime vuonna valmistui RAY:n ensimmäinen yhteiskuntavastuuraportti. Raportissa arvioidaan RAY:n toimintaa kaikkien keskeisten sidosryhmien ja ympäristön näkökulmasta. Ensimmäinen raportti on laadittu ensisijassa RAY:n sisäiseen käyttöön. Sen avulla paikannetaan sekä toiminnan että toiminnasta raportoinnin kehittämistarpeita. RAY:n vastuullisuus taloudellisena toimijana ja sosiaalisena vastuunkantaja suomalaisessa yhteiskunnassa on eri tutkimuksissa arvioitu hyvin korkealle.

Vuonna 2004 pelitoiminnan tuoton kasvu jäi 0,3 prosenttiin. RAY:n pelitoiminta-alueella ei lähivuosinakaan ole odotettavissa merkittävää kasvua, eikä RAY sellaista tavoittele. Sen sijaan internet- ja mobiilipelaaminen houkuttelevat entistä enemmän pelaajia. Ne eivät kuulu RAY:n tuotevalikoimaan. Voimakas pelien markkinointi ei myöskään kuulu RAY:n vastuulliseen toimintatapaan. RAY:n tavoitteena on laaja, kohtuullisesti pelaava asiakaskunta.

RAY:n pelien kiinnostavuuden säilyttämiseksi ja uusien asiakkaiden löytä-

Raha-automaattiyhdistyksen pelitoiminnan tuoton kasvu jäi 0,3 prosenttiin vuonna 2004. RAY:n pelitoiminta-alueella ei lähivuosinakaan ole odotettavissa merkittävää kasvua, eikä RAY sellaista tavoittele. Sen sijaan internet- ja mobiilipelaaminen houkuttelevat entistä enemmän pelaajia. Tällaiset pelit eivät kuulu RAY:n tuotevalikoimaan. Voimakas pelien markkinointi ei myöskään kuulu RAY:n vastuulliseen toimintatapaan. RAY:n tavoitteena on laaja, kohtuullisesti pelaava asiakaskunta.”

miseksi tuotekehitykseen on päätetty panostaa aikaisempaa enemmän. Samalla pyritään tiivistämään prosessia, jossa idea muuttuu valmiiksi tuotteeksi.

Valtioneuvosto päätti syyskuussa lisätä sotainvalidien ja sotaveteraanien hoitoon ja kuntoutukseen suunnattuja varoja. Tähän tarkoitukseen käytetään tänä vuonna RAY:n tuotosta 110,4 miljoonaa euroa. Tämä korotus ja maltillinen tuottokehitys johtivat siihen, että järjestöille voitiin myöntää avustuksia hieman suunniteltua vähemmän eli 305 miljoonaa euroa, vaikka aikaisemmilta vuosilta jakamatta jätetyt varat käytettiin kokonaan. Seuraava jako perustuu siten vain vuoden 2005 pelitoiminnan nettotuottoon.

Avustuksia myönnettiin 1 145 järjestölle. Avustukset pyritään edelleen kohdentamaan toisaalta suurten kansanterveysongelmien ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Toisaalta niillä pyritään tukemaan vaikeassa elämäntilanteessa olevien väestöryhmien itsenäistä selviytymistä. Päih-teiden liikkakäytön ehkäiseminen on noussut entistä tärkeämmäksi tavoitteeksi. Mielenterveyskuntoutujien tukitoimet ovat edelleen tärkeä avustuskohde. Avustustilanteesta investointeihin suunnatut avustukset vähenivät edelleen.

Pelitoiminnan menestystä pitää arvioida ensisijassa muista kuin taloudellisista näkökulmista. Huomiota on kiinnitettävä pelitoiminnan haitallisten sosiaalisten vaikutusten minimointiin, luotettavuuteen sekä epärehellisen toiminnan ehkäisyyn ja torjuntaan. Suomalainen tapa järjestää rahapelit tarjoaa parhaat mahdollisuudet näiden tavoitteiden saavuttamiseen. Toisaalta valtiovalta, järjestöt ja yhteistyökumppanit odottavat RAY:lta merkittäviä tuottoja myös tulevaisuudessa. Tulevat vuodet ovatkin poikkeuksellisen haasteellisia. Nykyisen tulostason säilyttäminenkin on vaativa tehtävä. Se asettaa suuria odotuksia sekä meille RAY:n työntekijöille että yhteistyökumppaneillemme.

Muutospaineet toimintaympäristössämme ovat vahvat. RAY on valinnut vastuullisen pelitoiminnan strategian, jonka uskomme olevan paras vaihtoehto kaikkien sidosryhmiemme, niin peliasiakkaiden, järjestöjen, yhteistyökumppanien, oman henkilöstömme kuin koko yhteiskunnan kannalta. Mediassa käydään rahapelitoiminnan tulevaisuudesta vilkasta keskustelua, joka saattaa hämmentää mielialoja henkilökunnan keskuudessa. Aktiivisen ulkoisen viestinnän ohella myös sisäinen viestintä on entistä tärkeämpää. Oma lehti, intranet, esimiehet ja RAY:n johto ovat keskeisessä asemassa sisäisessä viestinnässä.

Haluankin lopuksi kiittää koko RAY:n henkilökuntaa, yhteistyökumppaneita ja kaikkia sidosryhmiä hyvin sujuneesta yhteistyöstä ja hyvästä tuloksesta.

Markku Ruohonen

”

RAY on valinnut vastuullisen pelitoiminnan strategian, jonka uskomme olevan paras vaihtoehto kaikkien sidosryhmiemme, niin peliasiakkaiden, järjestöjen, yhteistyökumppanien, oman henkilöstömme kuin koko yhteiskunnan kannalta.”

Tuottoa hyviin tarkoituksiin vastuullisella pelitoiminnalla

RAY:n tehtävänä on kerätä rahapelitoiminnalla varoja suomalaisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tukemiseen ja samalla varmistaa, että pelaamisesta mahdollisesti aiheutuvat sosiaaliset haitat pysyvät kurissa.

RAY:n periaatteena on harjoittaa pelitoimintaansa sosiaalisesti ja liiketaloudellisesti kestäväällä tavalla. Vastuullisuuteen kuuluu, että RAY ottaa pelitoiminnan tuototavoitetta asettaessaan huomioon yleisen ostovoiman kehityksen sekä kokemukset pelaamisen haitoista.

Vuodelle 2004 asetettiin noin 3 prosentin pelitoiminnan tuottojen kasvutavoite. Arvion perusteena oli pelaajien ostovoiman kehitys. RAY:n peleihin ei tavoitteen mukaan ollut tarpeen kuluttaa enempää suhteessa kokonaiskulutukseen.

Tuotto ei kehittynyt ennakoitusti, vaan kasvu jäi 0,3 prosenttiin. Kasvua hidastivat mm. käteisen rahan käytön väheneminen sekä internet-, mobiili- ja viihdepelien tarjonnan lisääntyminen. Pelitoiminnan tuotot olivat kaikkiaan 634,9 miljoonaa euroa. Arpajaisveroa valtiolle RAY mak-

soi 8,25 prosenttia tuotosta, eli yhteensä 52,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto, eli pelitoiminnan ja muut myyntituotot oikaisuna välillisillä veroilla, pysyi edellisvuoden tasossa 582,7 miljoonassa eurossa. Liikevoitto oli 388,7 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 397,4 miljoonaa euroa eli 68,2 prosenttia liikevaihdesta.

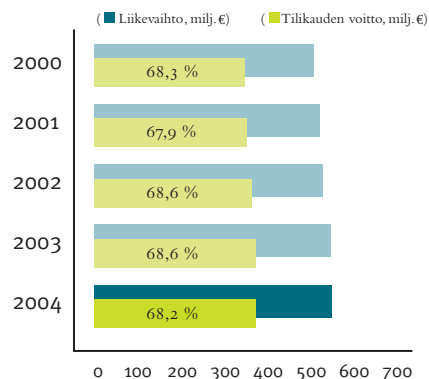
TUOTOT HEIKOIMMASSA

ASEMASSA OLEVIEN AUTTAMISEEN RAY tuotti merkittävän taloudellisen tuloksen sosiaali- ja terveysjärjestöille ja valtion osoittamiin erityisiin kohteisiin toteuttamalla vastuullista rahapeli-strategiaa.

RAY:n avustustoiminnalla on kaksi päälinjaa. Avustuksia suunnataan heikoimmassa asemassa olevien tukeen ja ongelmia ehkäisevään toimintaan. Muita heikommassa asemassa ovat ne, jotka kärsivät sosiaalisista ja taloudellisista vaikeuksista, pitkäaikaisesta työttömyydestä, päihde- tai mielenterveysongelmista, epävarmuudesta, turvattomuudesta ja asumisongelmista, köyhyydestä ja ylivelkaantumisesta, vammaisuudesta tai vaikeista pitkäaikaissairauksista.

Yhteensä RAY:n tuottoa käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen 415,4 miljoonaa euroa. Järjestöille siitä jaetaan avustuksina 305,0 miljoonaa euroa. Lisäksi Valtiokonttorille osoitetaan 110,4 miljoonaa euroa käytettäväksi sotainvalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen.

Tilikauden voitto-%

PELITOIMINNAN TUOTOT 634,9 MILJOONAA
JA TILIKAUDEN VOITTO 397,4 MILJOONAA EUROA

1. Yli 90 prosenttia RAY:n pelitoiminnan tuotoista kertyy raha-automaateista. Kasinopelit tuovat vajaat 5 prosenttia tuotoista ja Grand Casino Helsinki noin 4 prosenttia.

AVUSTUKSIIN 305 MILJOONAA EUROA JA
VALTIOKONTTORILLE 110,4 MILJOONAA EUROA
Valtiokonttorille osoitettua rahaa käytetään sota-
invalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen.

2. Terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävien järjestöjen toiminnan tukemiseen voidaan käyttää 305 miljoonaa euroa vuonna 2005, kun nyt kertyneen tuoton lisäksi aikaisemmilta vuosilta käyttämättä jäänyt tuotto käytetään kokonaan. Yhdessä arpajaisveron (52,3 miljoonaa euroa) kanssa RAY siis tuloutti yhteiskunnallisiin tarkoituksiin 467,7 miljoonaa euroa.

AVUSTUKSIA HAKI 1 770 JÄRJESTÖÄ

3. Vuodelle 2005 avustusta haki 1 770 järjestöä yhteensä 3 990 eri toimintoon tai hankkeeseen. Hakemusten yhteissumma oli 723 miljoonaa euroa.

HAKEMUKSET KÄSITELTIIN RAY:SSA JA AVUSTUKSISTA
TEHTIIN ESITYS SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖLLE
RAY:n avustusosasto kävi läpi kaikki saapuneet

4. hakemukset ja tarkasti rakennushankkeet. Valmistelun perusteella johtokunta laati ehdotuksen RAY:n hallitukselle, joka puolestaan teki avustusehdotuksen sosiaali- ja terveysministeriölle joulukuussa.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ ESITTELI AVUSTUSEHDOTUKSEN
VALTIONEUVOSTOLLE, JOKA TEKI AVUSTUSPÄÄTÖKSEN 3.2.2005

5. Avustuksia myönnettiin 1 145 järjestölle, joista uusia avustuksen saajia on 76. Avustettavia toimintoja ja hankkeita on 2 433. Uusia avustuskohteita niistä on 547.

RAY MAKSAVAV AVUSTUKSET
JA VALVOO NIIDEN KÄYTTÖÄ

Pääosa avustuksista maksetaan toteutuneiden kulujen mukaan. Vakiintuneet toiminta-avustukset maksetaan neljänä yhtä suurena eränä vuoden mittaan. RAY varmistaa maksatus- ja vuosiselvitystarkastuksilla, järjestöihin tehtävillä ohjaus- ja tarkastuskäynneillä sekä rakennushankkeiden tarkastuksella, että avustusten ehtoja on noudatettu. Lisäksi arvioidaan erikseen, miten avustushakemuksissa esitetyt tavoitteet on saavutettu. RAY kouluttaa, ohjaa ja neuvoo järjestöjä avustusten käytössä.

6.

Tukea heikoimmassa asemassa oleville ja ongelmien ehkäisyyn

RAY:n vuoden 2004 tuotoista käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen yhteensä 415,4 miljoonaa euroa. RAY avustaa toimintaa, joka on suunnattu heikoimmassa asemassa olevien auttamiseen, ongelmien ehkäisyyn sekä omaehtoisen aktiivisuuden tukemiseen.

Väestön ikääntyminen, rakenteellinen työttömyys, kasvukeskuksien muutto-liike ja siihen liittyvä alueellinen eriarvoisuus ylläpitävät ja edistävät sosiaalista ja taloudellista syrjäytymistä. Lisäksi alkoholin, huumeiden ja muiden päihteiden lisääntyvä käyttö sekä väkivallan uudet ilmenemismuodot lisäävät turvattomuutta. Asumiseen liittyvistä ongelmista kärsivät pitkäaikaissairaat, vammaiset tai muutoin huono-osaiset sekä yhä useammin perheet ja itsenäistymässä olevat nuoret.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvelvollisuus on Suomessa kunnilla, mutta käynnissä on rakennemuutos. Kunnat ulkoistavat omia toimintojaan, jolloin yritysten ja järjestöjen tuottamien avopalveluiden merkitys kasvaa. Uusia toimintamalleja kehitettäessä erilaisilla sosiaali- ja terveysalan järjestöillä on suuri rooli.

RAY tukee rakennemuutosta muun muassa seuraamalla tiiviisti yksityisen palvelutuotannon lisääntymistä. Avustusten myöntämisen perusteena on kilpailuneutraalisuus. Avustusten myöntäminen ei saa vääristää markkinoita ja normaalia kilpailua. RAY arvioi vuosittain yksityisten ja julkisten palveluiden tarjonnan paikkakunnittain. Sellaisten toimintojen rahoittamista pyritään välttämään, joiden uskotaan haittaavan markkinaehtoista toimintaa.

AVUSTUSTOIMINNASSA KAKSI PÄÄLINJAA
Avustustoiminta perustuu raha-automaatti-avustuksia, RAY:n hallintoa ja avustusten määräaikoja säänteleviin lakeihin ja asetuksiin. RAY:n hallitus on linjannut niiden pohjalta avustustoiminnan painopisteet vuoteen 2007 asti. Avustuksia suunnataan heikoimmassa asemassa olevien tukeen, palveluihin sekä omaehtoisen aktiivisuuden edistämiseen. Toinen avustustoiminnan painopiste on ongelmia ehkäisevä toiminta. Näitä päälinjoja painotetaan myös RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kesken vuosittain käytävissä tulosneuvotteluissa.

Muita heikoimmassa asemassa ovat ne, joiden osalle kasaantuvat sosiaaliset ja taloudelliset vaikeudet, pitkäaikainen työttömyys, päihde- tai mielenterveysongelmat, epävarmuus, turvattomuus ja asumisongelmat, köyhyys ja ylivelkaantuminen, vammaisuus tai vaikeat pitkäaikaissairaudet. Lisäksi erityishuomiota kiinnitetään lasten ja nuorten, perheiden sekä ikääntyvien kansalaisten elinoloihin, turvallisuuteen ja selviytymiseen. Avustuksia harkittaessa painotetaan erityisesti sellaisia toimintoja ja hankkeita, jotka tukevat ja edistävät kansalaisten omaa aktiivisuutta, itsenäistä selviytymistä ja elämänhallintaa.

Väestön ikääntyminen lisää sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen uhkia sekä kansanterveydellisiä ongelmia. RAY:n avustusta saavat järjestöt edistävät ikääntyvien ihmisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä.

Ehkäisevässä toiminnassa erityisen tärkeitä ovat suurten kansanterveysongelmien ehkäisyyn sekä syrjäytymisen katkaisuun tähtäävät hankkeet. Avustuksia suunnataan hankkeille, joilla edistetään terveyttä ja työkykyä, edesautetaan huono-osaisuuden havaitsemista tai saatetaan passivoituneita kansalaisia tukijärjestelmien piiriin.

VUONNA 2005 JAETAAN 415 MILJOONAA EUROA LÄHES 2 500 HANKKEELLE
Vuodelle 2005 avustusta haki 1 770 järjestöä yhteensä 3 990 eri toimintoon tai

hankkeeseen. Hakemusten yhteissumma oli 723 miljoonaa euroa.

Avustusosaston valmistelun ja johtokunnan laatiman esityksen pohjalta RAY:n hallitus hyväksyi joulukuussa avustusehdotuksen vuodelle 2005. Lopullisen päätöksen avustuksista teki valtioneuvosto 3.2.2005.

Vuonna 2005 RAY:n tuottoa käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen yhteensä 415,4 miljoonaa euroa. Tästä summasta jaetaan järjestöille yhteensä 305,0 miljoonaa euroa. Lisäksi Valtiokonttorille osoitetaan 110,4 mil-

Osa suomalaisista lapsista ja nuorista voi paremmin kuin yhdenkään ikäluokan lapset aikaisemmin. Osa uhkaa sosiaalinen ja taloudellinen syrjäytyminen yhä nuorempana. RAY kiinnittää avustustoiminnassaan entistä enemmän huomiota lasten ja nuorten elinoloihin ja turvallisuuteen.

Vuonna 2005 RAY:n tuotosta osoitetaan 110,4 miljoonaa euroa Valtiokonttorille käytettäväksi sotainvalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen. Lisäksi RAY avustaa 18 eri veteraani- ja eläkeläisjärjestöä.

joonaa euroa käytettäväksi sotainvalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen.

Avustuksia myönnettiin 1 145 järjestölle, joista uusia avustuksen saajia on 76. Avustettavia toimintoja ja hankkeita on 2 433. Uusia avustuskohteita niistä on 547.

Järjestöt tukevat erityisryhmiä, kuten vammaisia ja vajaakuntoisia, pitkäaikaisairaita, vanhuksia, mielenterveysongelmaisia, päihteidenkäyttäjiä, asunnottomia, pitkäaikaistyöttömiä, syrjäytymisuhan alaisia nuoria ja maahanmuuttajia. Avustuksilla edistetään myös lastensuojelullisia tavoitteita ja vahvistetaan perheiden asemaa. Kohdennettujen avustusten kautta RAY antaa tukea mm. erityisryhmien asumisongelmiin, kotona asumisen päiväkeskuksiin ja erilaisiin toimintakykyä yl-

läpitäviin toimintoihin, kriisiauttamiseen sekä kurssi-, leiri- ja lomatoimintaan.

Toisaalta avustusta saavat järjestöt toimivat myös merkittävien kansanterveydellisten ongelmien, kuten esimerkiksi päihteiden käytön, sydän- ja verisuonitautien, tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä mielenterveysongelmien ennaltaehkäisemiseksi.

ERITYISHUOMIO KANSALAIJÄRJESTÖTOIMINTAAN JA PÄIHDETYÖHÖN
Palveluasumisessa ja muissakin sosiaalipalveluissa yksityisen yritysmaailman tarjonnan määrä on kasvussa. RAY-avustuksia sääntelevä lainsäädäntö estää avustusten myöntämisen kohteisiin, joissa avustukset voisivat aiheuttaa vähäistä suurempia kilpailuhaittoja. Tämän välttämiseksi

avustusten ulkopuolelle rajataan sellaiset palvelut, joita myös yritysmaailman palveluntuottajat tarjoavat. Palveluihin kohdistuvien avustusten supistuessa yleishyödylliseen järjestötoimintaan kohdentuvat avustukset ovat vastaavasti kasvussa.

Erityisesti kansalaisjärjestöjen harjoittama tukihenkilö- ja vapaaehtoistoiminta sekä omaistyö saavat lisäavustuksia. Lisäksi kansalaisjärjestöillä on mahdollisuus lisätä esimerkiksi ikääntyville suunnattua neuvontatyötä ja ehkäisevää toimintaa.

Raha-automaattiavustuksilla on jo pitkään ollut merkittävä rooli suomalaisen päihdetyön kehittämisessä. Ensi vuonna päihdetyöhön käytetään yhteensä 29 miljoonaa euroa, mikä on lähes 10 prosenttia kaikista myönnettävistä avustuksista.

RAY osallistuu myös sosiaali- ja terveys-

Suomessa on lähes 10 000 asunnotonta.

Asunnottomien määrä on viime vuosina pysynyt korkeana erityisesti kasvukeskuksissa. Apua asumisongelmiinsa tarvitsevat päihde- ja mielenterveysongelmaisten lisäksi yhä useammin myös vanhukset ja vammaiset.

Järjestöjen tunnuslukuja

Tiedot 1 259 RAY:n avustamalta järjestöltä vuodelta 2003

Toiminnan yhteenlasketut kulut, milj. €	1 655
Palkattu henkilöstö	29 000
Henkilöjäsenten määrä	2 000 000*
Vapaaehtoistyöntekijöiden määrä	253 000*

*Osa luvuissa mukana olevista on jäsenenä tai vapaaehtoisena useassa eri järjestössä.

ministeriön koordinoimaan alkoholi-ohjelmaan, joka yhdistää valtiovallan, kuntien, järjestöjen, elinkeinonharjoittajien ja kirkkojen voimat. Ohjelman keskeisimmät tavoitteet liittyvät lasten ja perheiden hyvinvointiin sekä alkoholin riskikäytön ja kokonaiskulutuksen vähentämiseen. RAY avustaa ohjelmaan osallistuvia ikääntyville päihdeongelmaisille suunnattuja ehkäisevän päihdetyön, palvelujärjestelmien sekä vertaistuen kehittämishankkeita 3,5 miljoonalla eurolla.

ASUMISTA TUETAAN LAAJASTI

Asunnottomien määrä on viime vuosina pysynyt korkeana pääkaupunkiseudun lisäksi erityisesti kasvukeskuksissa. Apua asumisongelmiinsa tarvitsevat päihde- ja mielenterveysongelmaisten lisäksi yhä

Suurimmat avustusten saajat 2005

Milj.€

Näkövammaisten Keskusliitto ry	12,0
Y-säätiö	8,2
Ensi- Ja Turvakotien Liitto ry	5,6
Invalidiliitto ry	5,3
A-klinikkasäätiö	4,5
Kuurojen Palvelusäätiö	4,5
Kuurojen Liitto ry	4,4
Suomen Mielenterveysseura ry	4,2
Asumispalvelusäätiö Aspa	3,8
Mielenterveyden Keskusliitto ry	3,6
Suomen Punainen Risti	3,6
Kuulonhuoltoliitto ry	3,4
Pelastakaa Lapset ry	3,4
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry	3,3
Kehitysvammaliitto ry	3,1

Avustukset 2005

Tulosalueittain, yhteensä 305,0 milj.€

▲ Kansalaisjärjestötoiminta	112,3 milj. €	(37%)
▲ Palvelu- ja tuettu asuminen	52,2 milj. €	(17%)
▲ Kuntoutus	42,1 milj. €	(14%)
▲ Kotona selviytymisen ja omaisten tukeminen	29,0 milj. €	(9%)
▲ Kriisipalvelut	25,5 milj. €	(8%)
▲ Kurssi-, leiri- ja lomatoiminta	20,3 milj. €	(7%)
▲ Päiväkeskus- ja työtoiminta	23,6 milj. €	(8%)

Avustukset 2005

Avustustilajittain, yhteensä 305,0 milj.€

▲ Yleisavustukset	53,2 milj. €	(18%)
▲ Kohdenneet toiminta-avustukset	110,0 milj. €	(36%)
▲ Investointiavustukset	65,4 milj. €	(21%)
▲ Projektiavustukset	76,4 milj. €	(25%)

useammin myös vanhuksat ja vammaiset.

Tuki- ja palveluasuntojen investointi-avustuksia myönnetään yhteensä 45 miljoonaa euroa. Niillä jatketaan aiemmin hyväksytyjä hankkeita ja voidaan käynnistää noin 950 uuden tuki- ja palveluasunnon rakentaminen tai hankinta. Näistä 350 on vanhusten palvelu- ja dementia-asuntoja sekä ikäihmisten asuntoja, 330 mielenterveysongelmaisten, kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien asuntoja ja 270 nuorisoasuntoja. Lisäksi itsenäistä asumista tukevien toimintamallien kehittämiseen myönnetään noin 8 miljoonaa euroa.

RAY VALVOO TARKASTI AVUSTUSTEN KÄYTTÖÄ

RAY varmistaa huolellisesti, että avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen, jo-

hon ne on myönnetty ja että avustusten ehtoja on muutenkin noudatettu. Lisäksi arvioidaan erikseen, miten avustushakemuksissa esitetyt tavoitteet on saavutettu. RAY vaatii kaikilta hakijoilta selvityksen sekä maksatuksen yhteydessä että hankekohtaisen vuosiselvityksen. Pääosa avustuksista maksetaan toteutuneiden kulujen mukaan. Vakiintuneet toiminta-avustukset maksetaan neljänä yhtä suurena eränä vuoden mittaan.

Maksatus- ja vuosiselvitystarkastuksen lisäksi avustusten oikeaa, tarkoituksenmukaista ja tuloksellista käyttöä seurataan järjestöihin tehtävillä ohjaus- ja kontrollikäynneillä sekä tarkastamalla avustettavat rakennushankkeet ohjelmointi-, urakkatarjous- ja loppuselvitysvaiheissa. Tarvittaessa voidaan pyytää myös erillisselvityksiä.

Järjestöjen ohjaukseen ja neuvontaan panostettiin aiempaa enemmän mm. kouluttamalla järjestöjen uusia toimihenkilöitä. Lisäksi avustusosaston toimihenkilöt toimivat kouluttajina lukuisissa järjestöjen omissa koulutustilaisuuksissa.

AVUSTUSTOIMINNAN VAIKUTUKSIA SEURATAAN

RAY:n toiminta- ja projektiavustukset kattivat vuonna 2003 keskimäärin 13 prosenttia järjestöjen (1 259 kpl) kokonaiskuluista. Avustusten osuus hankkeiden kokonaiskustannuksista vaihteli järjestöittäin.

Järjestöjen yhteenlasketut kokonaiskulut olivat vuonna 2003 kaikkiaan 1 655 miljoonaa euroa. Henkilöstön yhteismäärä henkilötyövuosina oli noin 29 000, minkä lisäksi järjestöjen toimintaan osallistui niiden oman ilmoituksen mukaan kaikki-

Alkoholin kokonaiskulutus Suomessa nousi myös vuonna 2004. RAY:n tuotosta käytetään päihdetyöhön 29 miljoonaa euroa, mikä on lähes 10 prosenttia kaikista avustuksista. RAY osallistuu myös STM:n koordinoimaan alkoholiohjelmaan, jonka yksi tavoite on kääntää alkoholin kulutus laskuun.

aan noin 250 000 vapaaehtoistyöntekijää.

Stakesin johtaman yhteistyöryhmän selvityksen mukaan vuonna 2002 sosiaali- ja terveysjärjestöjen osuus oli 17 prosenttia sosiaalipalvelujen kustannuksista ja yritysten osuus 7 prosenttia. Vastaavasti järjestöjen osuus terveyspalveluissa oli 5 ja yritysten 18 prosenttia.

Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan sekä omana työnä että ulkopuolisilta asiantuntijoilta tilatuilla tutkimuksilla ja arvioinneilla. Kertomusvuonna julkaistiin muun muassa raportit mielenterveyskuntoutujien klubitalojen siirtymätöy-

vaikutuksista sekä arvio Y-säätiön ja Asumispalvelusäätiö Aspan tuki- ja palveluasumismalleista. Lisäksi julkaistiin selvitykset kolmannen sektorin asemasta EU:ssa ja eräissä Euroopan maissa sekä sosiaali- ja terveysjärjestöjen verotuksen kilpailuneutraliteetista. Kertomusvuonna käynnistettiin myös päättyvien kokeilu- ja kehittämisprojektien loppuseelvityskäytäntö sekä julkaistiin projektinhallinnan itsearviointiopas. RAY:n internet-sivuilla avattiin projektirekisteri, joka parantaa kehittämissankkeisiin liittyvän tiedon saamista.

Raporttien lisäksi RAY käy vuosittain läpi eri avustussektoreiden tilannetta ja tarkistaa avustuslinjauksiaan. Vuoden 2005 avustusvalmistelussa kiristettiin mm. vanhusten tehostetun kotihoidon, lastenhoidon ja vanhusten päivätoimintojen avustamislinjauksia, koska näillä alueille on viime vuosina syntynyt yritysmuotoista palvelutarjontaa. Kotipalveluiden ja palveluasumisen avustamista on rajoitettu merkittävästi jo aiemmin.

Vuoden 2005 avustuksen saajat on lueteltu tämän vuosikertomuksen lopussa.

Rahapeleissä maltillisen kasvun vuosi

RAY tarjosi toimintavuonna pelaajille jännitystä ja ajanvietettä yhdessä yrittäjien kanssa noin 9 000 liike-tilassa. RAY:n pelit tarjoavat mahdollisuuden pieniin voittoihin pienillä panoksilla. Rahapelitoiminnan tavoitteet asetetaan siten, että pelaamisen mahdollisesti aiheuttamat sosiaaliset ongelmat eivät kasva. Kasinolla pelaajalla on mahdollisuus suurempaan riskinottoon.

Rahapelitoimintaan liitetään monesta muusta kulutuksesta poikkeavia arvoja ja arvostuksia. Pelaaminen koetaan useimmiten harmittomaksi vapaa-ajan vietoksi, mutta joskus siihen liittyy myös ongelmia. Siksi rahapelien kulutuksen koetaan vaativan erityistä ohjausta. Pelitoiminnan on todettu vaativan erityistä kontrollia myös rikollisuuden ehkäisemiseksi.

RAY tarjosi raha-automaatti- ja kasino-pelejä yhdessä noin 7 000 yhteistyökumppanin kanssa noin 9 000 liike-tilassa.

Lisäksi pelejä oli pelattavana RAY:n omissa pelisaleissa eri puolilla maata sekä maan ainoassa pelikasinossa.

Rahapelitoiminnan näkyvin kehityskohde toimintavuonna oli huhtikuussa avattu Grand Casino Helsinki. Samalla Casino RAY suljettiin. RAY:n omaa pelisali- ketjua laajennettiin kahdella Potti-pelitalilla.

Toimintavuonna lanseerattiin kaksi uutta peliautomaattia ja aloitettiin uudelle teknologia-alustalle siirrettyjen pelien tuotanto. Kaikkiin ravintolakasinopelien pelipöy-

Pelitoiminnan tunnuslukuja

Raha-automaatit pelipisteissä	2003	2004
Liikevaihto, milj. €	476	473
Henkilöstöä	274	255
Sijoituspaikkoja (pelipisteitä)	9 102	9 154
Sijoituspaikkamaksuja, milj. €	86	88
Raha-automaatteja	15 782	16 478

Ravintolakasinopelit

Liikevaihto, milj. €	18	18
Henkilöstöä	632	633
Sijoituspaikkamaksuja, milj. €	4	4
Pelejä	349	353

Pelitalit

Liikevaihto, milj. €	67	68
Henkilöstöä	378	376
Pelitalia	51	53
Asiakaskäyntejä / vuosi, milj. hlöä	9	9

Grand Casino Helsinki (31.3.2003 saakka Casino RAY)

Liikevaihto, milj. €	20	23
Henkilöstöä	192	212
Asiakaskäyntejä / vuosi	202 800	255 500

RAY tarjoaa raha-automaatti- ja kasinopelejä yhdessä noin 7 000 yhteistyökumppanin kanssa. Lisäksi pelejä on pelattavana RAY:n omissa pelisaleissa eri puolilla maata sekä maan ainoassa pelikasinossa, huhtikuussa avatussa Grand Casino Helsingissä.

tiin asennettiin uusi pelipöytäjärjestelmä, joka tehostaa ja nopeuttaa tiedonkeruuta.

KOKONAISTUOTON KASVU 0,3 PROSENTTIA

RAY:n rahapelitoiminnan kokonaistuotot kasvoivat toimintavuonna 0,3 prosentilla edellisvuodesta. Hajasijoitettujen raha-automaattien tuotto laski 0,4 prosenttia. Kasinon tuotot nousivat 13,1 prosenttia ja ravintolakasinopelien 1,3 prosenttia. Pelisalien tuotto kasvoi 1,2 prosentilla.

Kasvua hidastivat mm. käteisen rahan käytön väheneminen sekä internet-, mobiili- ja viihdepelien tarjonnan lisääntyminen.

RAHAPELIIEN PELITOTTUMUKSET MUUTTUVAT

Informaatio- ja tietoliikenneteknologia on tuonut uusia mahdollisuuksia pelituotteiden ja niiden jakelun kehittämiseen. Internetin käyttäminen kaupallisesti myyntikanavana on tuonut markkinoille monia sovelluksia Suomessakin. Ulkomaalaiset pelijärjestäjät ovat lisänneet myös raha-

pelienä suomenkielistä tarjontaa Internetissä. Merkittävin osa internet-pelaamisesta on vedonlyöntitoimintaa, mutta myös raha-automaatti- ja kasinopelityyppiset pelit ovat lisääntymässä.

Myös television ja liikkuvan viestintätekniikan sovellukset kehittyvät ja niiden merkitys kasvaa, vaikka kehitys onkin ollut huomattavasti ennakoitua hitaampaa.

RAY ei ole toimintaperiaatteidensa mukaisesti kehittänyt tuotteitaan näihin uusiin jakelumuotoihin, vaan on keskittynyt pelien tarjoamiseen julkisissa tiloissa Suomessa.

Euroon siirryttäessä kolikoiden määrä väheni. Sähköisten maksuvälineiden käyttö lisääntyi merkittävästi. Käteisen rahan pääasiallisena jakelukanavana toimivien pankkiautomaattien määrä on laskussa. Tämä vähentää myös RAY:n pelien peläämistä. RAY varautuu siihen, että myös sen peleissä voidaan tulevaisuudessa käyttää sähköisiä maksuvälineitä, jolloin peleihin voidaan samalla luoda ominaisuuksia, jotka parantavat pelaajan mahdollisuuksia hallita omaa pelaamistaan.

Raha-automaatit pelipisteissä

Eri yrittäjien tiloissa sijaitseviin pelipisteisiin, kuten ravintoloihin, huoltoasemille, kauppoihin ja kioskeihin hajasijoitettujen raha-automaattien tuotto oli 515,5 miljoonaa euroa jätteen 0,4 prosenttia alle edellisen vuoden tason.

Yhteistyökumppanien tiloissa oli 16 478 raha-automaattia 9 154 eri pelipisteessä. Pelien määrä kasvoi keskimäärin 4,4 prosenttia ja sijoituspaikkojen määrä 0,7 prosenttia edellisvuodesta. Yrittäjille maksettiin korvauksia raha-automaattien sijoittamisesta 87,7 miljoonaa euroa.

LAATU JA TEHOKKUUS TAVOITTEINA
Kentän kunnossapito ja asiakastoiminta aloittivat vuoden alusta uudistetun toimintamallin mukaisesti. Uuden toimintamallin tavoitteena on asiakastoiminnan laadun ja toiminnallisen tehokkuuden parantaminen.

Lokakuussa käyttöön otettu kunnossapidon uusi toiminnanohjausjärjestelmä mahdollistaa aikaisempaa joustavamman ja asiakaslähtöisemmän toimintatavan sekä lisää informaatiota kunnossapidon eri osa-alueilta. Järjestelmän piiriin kuuluu noin 150 aktiivikäyttäjää.

Yrittäjäasiakkaiden tyytyväisyys on vuoden lopussa tehdyn laajan tyytyväisyystutkimuksen perusteella pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Kokonaistyytyväisyys kouluarvosanalla mitattuna oli 8,5. Raha-automaattitoiminnan yksinoikeuden kannatus yhteistyökumppanien keskuudessa on edelleen kasvanut ja on nyt 61 prosenttia.

PELAAMISEN VALVONTAAN PANOSTETTIIN

Pelipisteiden kehittämisessä painopiste oli alaikäisten pelaamisen valvonnan tehostamisessa sekä automaattikaluston uusimisessa.

Kaikkiin uusiin automaattien sijoitussopimuksiin ja sopimusmuutoksiin liitettiin pelipisteen valvontasuunnitelma. Alaikäisten pelaamista estävien laitteiden määrää lisättiin ja automaattien sijoituksessa tehtiin muutoksia valvonnallisis-

ta syistä. Alaikäisten pelaamisen laajuutta kartoitettiin ja oman henkilöstön valvonnan valmiuksia lisättiin erillisillä koulutus-tilaisuuksilla.

TAVOITTEENA PELIVALIKOIMAN MONIPUOLISUUS

Toimintavuoden aikana tuotettiin uusia pelejä niin nykyisille kuin uusillekin pelaajille. Uudelle teknologia-alustalle siirrettyjen ja ajanmukaistettujen Tuplapotti-, Jokeripokeri- ja Tähti-pelien sekä niiden pelisäilytyslaitteiden tuotanto aloitettiin. Uusina tuotteina markkinoille tuotiin Komeettajasso ja Ventti-Ville. Panostamalla tuotekehitykseen RAY pyrkii edelleen pelivalikoimansa monipuolistamiseen. Uudelaisten raha-automaattipelien esiinmarssin aloitti loppuvuonna testikäyttöön otettu usean pelaajan yhtäaikaisten pelaamisen mahdollistava ryhmäpeli. Toimintavuoden aikana tehty tuotekehitystyö on tähännyntä siihen, että vuoden 2005 aikana RAY esittelee joukon kokonaan uusia peliideoita ja myös ulkonäöltään täysin uudenlaisia raha-automaatteja.

Pelien lisäksi tuotekehityksen tehtävät painottuivat uuden automaattiverkon kehittämiseen sekä sähköiseen maksamiseen liittyvään kehitystyöhön.

RAY:n omalta tehtaalta valmistui 3 435 raha-automaattia ja 41 kasinopelipöytää. Valmistustoiminnan volyymi kasvoi 65 prosenttia edellisvuodesta, joka oli tuotannon osalta eräänlainen euroon siirtymisen jälkeinen väli vuosi. Tuotannon arvosta yhä suurempi osa tulee alihankkijoilta.

Tämän seurauksena on pystytty parantamaan toiminnan joustavuutta sekä tehostamaan sitoutuneen pääoman kiertoa. Materiaalien kierrätys ja osien uudelleenkäyttö toivat noin 1,8 miljoonan euron säästöt.

Ravintolakasinopelit

Vuodesta 2001 jatkunut ravintolakasinopelien tuoton vuosittainen väheneminen saatiin katkaistua toimintavuonna. Tuotto kasvoi 1,3 prosentilla 19,9 miljoonaan euroon.

Ravintolakasinopelien liikevoitto kasvoi 11,7 prosenttia edellisvuodesta. Tuoton kasvun lisäksi keskeinen syy liikevoiton merkittäväle kasvulle on operatiivisen toiminnan kulujen pieneneminen. Ravintoloille maksettiin sijoituspaikkamaksuja 3,5 miljoonaa euroa.

RAY:llä on kasinopelejä ravintoloissa kattavasti koko Suomessa Tammisaaresta Karigasniemelle, jossa tiettävästi on maailman pohjoisin pelipöytä. Joidenkin ravintoloiden liikeideat ja suosio vaihtelevat nopeasti. Siksi myös pelipöytien paikat ja määrät muuttuvat vuoden mittaan. Vuoden 2004 lopussa RAY:llä oli 353 pöytää 313 pelipaikassa. Ruletteja oli 73, Black Jack -pelejä 274 ja Red Dog -pelejä 6.

Useimmat ravintolakasinopelit ovat nykyisin nuorten aikuisten suosimissa baareissa, jotka aukeavat hieman ennen puoltayötä ja jossa vilkkainta on yhden ja neljän välillä viikonlopun öinä. Ravintolakasinopelien tuotoista peräti 65 prosenttia kertyy perjantai- ja lauantaiöiltä.

Alkoholin hinnanalennus maaliskuussa vähensi asiakasmääriä ja myöhensi ravintolaan saapumisaikaa monissa pelipaikoissa.

Huhtikuun loppuun mennessä kaikkiin pelipöytiin oli asennettu uusi pelipöytäjärjestelmä, jonka avulla rekisteröidään pelipöytien rahaliikenne- ja työaikatiedot sekä siirretään ne keskusjärjestelmään.

Toimintavuonna kokeiltiin ravintolakasinopelililjitysten suoraveloitusta. Kokeilu jatkuu edelleen.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS

PARANI EDELLEEN

Ravintolakasinopelien yritysasiakkaille tehtävä asiakastyytyväisyystutkimus toteutettiin kevään aikana. Yleistyytyväisyys RAY:n kasinopelitoimintaan on edelliseen kyselyyn verrattuna edelleen hieman parantunut. Kokonaistyytyväisyys kouluarvosanalla mitattuna oli 8,5. Tutkimuksen mukaan RAY:n kasinopelien yritysasiakkaat näkevät RAY:n luotettavana (arvosana 4,8 asteikolla 1–5) ja vastuuntuntoisena (4,6) yhteistyökumppanina, joka toimii selkeiden periaatteiden mukaan (4,6).

Kyselyyn vastanneista yritysasiakkaisista 68,7 prosenttia piti hyvänä nykyistä käytäntöä pelitoiminnan rajoittamisessa ja valvonnassa pelaamisesta aiheutuvien ongelmien ja lieveilmiöiden vuoksi. Vastaaajista 7,8 prosenttia piti nykykäytäntöä liian vapaamielisenä ja 22,3 prosenttia liian ankarana. Vastanneiden mielestä pelaamisen haitalliset lieveilmiöt eivät liity ravintolakasinopeleihin.

PELINHOITAJAT KOULUTETAAN

ONGELMAPELAAMISEN TUNNISTAMISEEN

Ravintolakasinopeleissä työskentelee yli 500 osa-aikaista pelinhoitajaa. Vuonna 2004 koulutettiin 159 uutta pelinhoitajaa pelisaleihin siirtyneiden tai RAY:stä lähteneiden tilalle. Uusien pelinhoitajien koulutukseen sisältyy perehdytys ongelmapelaamiseen ilmiönä sekä RAY:n työntekijöiden mahdollisuuteen kertoa liikaa pelaaville keinoista avun saamiseen. Liikapelaamiseen liittyvää materiaalia sekä rahapeliongelmista kärsivien ja heidän läheistensä auttavan puhelimen Peluurin yhteystietokortteja on saatavilla kaikissa pelipöydissä.

Ravintolakasinopelien yritysasiakkaiden tyytyväisyys RAY:n kasinopelitoimintaan parani vuonna 2004 ja on erittäin hyvällä tasolla. Kasinopelien yritysasiakkaat näkevät RAY:n luotettavana ja vastuuntuntoisena yhteistyökumppanina, joka toimii selkeiden periaatteiden mukaan.

Pelisalit

RAY:n omien pelisalien eli Täyspotti-, Potti- ja Club RAY -pelisalien tuotto toimintavuonna oli yhteensä 73,7 miljoonaa euroa, mikä on 1,2 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden tuotto.

Pelisalien kasinopelien tuotto oli 8,4 miljoonaa euroa, mikä on 5,4 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Raha-automaattien tuotto pelisaleissa oli 65,3 miljoonaa euroa, mikä on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

RAY-pelisaleja oli toimintavuonna yhteensä 53, joista 24 oli Täyspoteja, 27 Potti-pelisaleja ja 2 Club RAY-pelisaleja, joissa on saatavilla myös ravintolapalveluja. Täyspoteissa tarjolla on raha-automaattien lisäksi kasinopelejä ja kassapalvelu, kun taas Potti-pelisaleissa on vain raha-automaatteja.

Pelisaleissa oli vuoden päättyessä 1 751 raha-automaattia ja 56 kasinopeli-pöytää.

Asiakaskäyntejä oli vuoden aikana yhteensä 9 miljoonaa, eli saman verran kuin edellisenä vuonna. Täyspoteissa asiakasmäärät vähenivät ja Potti-pelisaleissa lisääntyivät kapasiteetin lisääntymisen ja parempien liikepaikkojen ansiosta.

UUSIA PELISALEJA

Vuonna 2004 avattiin uudet Potti-pelisalit Poriin ja Espooseen, Pasilan Pottia laajen-

nettiin ja Tornion Potti muutettiin uuteen paikkaan. Hämeenlinnan Täyspotti avautui helmikuussa oltuaan suljettuna lähes vuoden kiinteistön remontista johtuen.

Yhteensä 27 pelisalissa järjestettiin huhti- ja toukokuussa lanseeraustilaisuudet, joissa uusi Komeettajasso esiteltiin pelaajille.

RAY-pelisalit ovat aikuisille tarkoitettuja pelipaikkoja. Kesäkuun alusta otettiin pelisaleissa käyttöön 18 vuoden sisäänpääsyn ikäraja. Aiemmin alle 18-vuotias pääsi pelisaliin samaan perheeseen kuuluvan vanhemman seurassa. Pelaajat ottivat uuden ikärajakäytännön vastaan pääosin hyvin positiivisesti.

RAHAN NOSTOA

PANKKIKORTILLA KOKEILLAAN

Käteisen rahan saatavuuden helpottamiseksi kolmessa pelisalissa käynnistettiin syksyllä kokeilu rahan nostosta pankkikortilla pelisalin kassalta. Kokeilun aikana kerätään asiakkailta palautetta uudesta palvelusta sekä selvitetään sen vaikutusta pelaamiseen.

Kahdessa Potti-pelisalissa kokeiltiin

rahanvaihtoautomaattia, jonka avulla asiakas voi vaihtaa voittamansa kolikot seteleiksi.

Pelisalien tarkastustoimintaa uudistettiin toimintavuoden aikana ja salien kunnossapidon tuki keskitettiin kunnossapidon Call Centeriin.

Asiakas voi pelisaleissa sopia vapaaehtoisesta pääsykiellosta, jos hän ei muuten pysty kontrolloimaan pelaamistaan. Vuoden 2004 aikana vapaaehtoisia pääsykieltosopimuksia tehtiin 70 asiakkaan kanssa.

Myös pelisaleissa on esillä ongelmapelaamisen liittyvää materiaalia. Pelisaliasiakaspalvelijat kertovat tarvittaessa rahapeliongelmissa kärsivien ja heidän läheistensä auttavan puhelimen Peluurin palvelusta.

Grand Casino Helsinki

Pelikasinotoiminnalle vuosi 2004 oli historiallinen. Vanha Casino RAY sulki ovensa ja uusi Grand Casino Helsinki aloitti toimintansa.

RAY:n pelikasinotoiminta käynnistyi 2. joulukuuta 1991, jolloin Casino RAY avattiin. Viimeinen asiakas poistui Casino RAY:n tiloista 31.3.2004 klo 04.00. Kaikkiaan toiminta Hotelli Ramada Presidentin tiloissa ehti jatkua 12 vuotta ja 4 kuukautta. Koko elinkaarensa aikana toiminnan liikevaihto nousi noin 166,5 miljoonaan euroon. Tästä noin 35 prosenttia voitiin käyttää RAY:n avustustoimintaan.

Uuden pelikasinon Grand Casino Helsingin kutsuvierasavajaisia vietettiin aprilpäivänä 1.4.2004. Avajaispäivä oli myös koko RAY:n 66-vuotispäivä. Kasino rakennettiin keskeiselle paikalle Rautatien itäiselle laidalle kahteen eri kiinteistöön, joiden sisätilat yhdistettiin toisiinsa. Tilat on vuokrattu Suomi-yhtiöiltä pitkäaikaisella sopimuksella. Perinteikäs ravintola Fennia entisöitiin 1920-luvun tyyliin ja pääosa tiloista on viihteen ja ravintolatoimintojen käytössä.

Yhdistelmänä vanha Fennia ja modernit pelisalit ovat ainutlaatuinen nähtävyys. Kaikkiaan asiakastiloja on peli-, viihde- ja ravintolakäytössä noin 2 700 neliometriä. Kiinteistö- ja kasinotekniset investoinnit sekä sisustus- ja peli-investoinnit olivat kaikkiaan noin 25 miljoonaa euroa.

Uusiin tiloihin sijoitettiin noin 300 raha-automaattia ja 30 pelipöytää. Kasinossa on kolme eri ravintolaa ja kolme baaria. Ravintolatoiminta on ulkoistettu Royal Ravintolat Oy:lle.

Monipuoliseen kasinokonseptiin kuuluu lukuisia erilaisia yrityspaketteja ja suosittu show&dinner-ohjelma Fennia-salongsissa. Kasinon viestinnässä painopiste on yrityssektorilla ja viihdetarjonnan monipuolisuudessa.

ASIAKASMÄÄRÄT LISÄÄNTYIVÄT

Keskeinen ja näkyvä sijainti, tarjonnan eri vaihtoehdot ja myös uutuudenviehätys ovat lisänneet kasinon asiakasmääriä. Koko vuonna 2004 pelikasinon käyntien määrä oli noin 255 500, ja uuden kasinon aikana käyntien kasvu oli noin 35 prosenttia. Keskimääräinen asiakas kävi kasinolla 3,6 kertaa viime vuonna.

Kasinon pelien tuotto vuonna 2004 oli 24,5 miljoonaa euroa, mikä oli 13,1 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Asiakkaan keskimäärin käyttämä rahamäärä on pudonnut noin 95 euroon käynniltä, kun se edellisenä vuotena oli 107 euroa. Automaattien osuus kokonaistuotosta oli 69 prosenttia. Uutuuspeleitä TouchBet-rulettia on siirtänyt pelaamista jonkin verran perinteisestä ruuletista automaattien puolelle.

Lisääntynyt kävijämäärä ei ole heijastunut itse pyydyttyjen pelikieltojen määrään vaan se on edelleen vuositasolla noin 400 mikä on 0,57 prosenttia vuonna 2004 kasinolla käyneistä henkilöistä.

HENKILÖKUNTA

KUUNTELEE JA NEUVOO

RAY:n erityisasema Suomessa sekä rahapeli- ja avustustoiminnan erityisluonne asettavat myös pelikasinotoiminnalle korkeat vaatimukset. Keskeisimmät linjaukset on säädetty arpajaislaissa ja viranomaisen seuraa niiden toteutumista systemaattisesti. Päivittäisessä arjessa vastuullisuus merkitsee ehdotonta luotettavuutta ja luottamuksellisuutta.

Kasinon asiakaskunta on laaja ja monipuolinen. Kasino tukee kohtuullisen pelaamisen kulttuuria kuitenkin siten, että aikuinen asiakas vastaa itse omista valinnoistaan. Ongelmatapauksissa kasinon henkilökunta kuuntelee ja neuvoo asiakasta avun saamiseksi.

GRAND
CASINO
HELSINKI

Uusi pääkonttori lisäsi tehokkuutta ja yhtenäisyyttä

RAY panosti vuoden 2004 henkilöstökoulutuksissa vastuullisuuteen ja pelaamisen haittojen ehkäisyyn. Uusi RAY-talo valmistui Espoon Leppävaaraan.

RAY:n henkilöstömäärä oli vuoden 2004 lopussa 1 654. Lisäystä edellisvuoteen oli 13. Kokoaikaisessa työsuhteessa oli 761 henkilöä. Osa-aikatyötä teki 893 henkilöä, joista suurin osa oli asiakaspalvelu-

tehtävissä ravintolakasinopeleissä ja pelisaleissa. Perhe-, opinto-, vuorottelutai muilla vapailla oli 73 henkilöä eli 4,4 prosenttia koko henkilöstöstä. Kokoaikaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli

Uusi RAY-talo keräsi saman katon alle aiemmin Teollisuustalossa, Espoon Keilaniemen pääkonttorissa, Helsingin Hämeentien toimipisteessä sekä Espoon ja Vantaan toimistoissa työskennelleet. Työskentely yhdessä rakennuksessa on lisännyt tehokkuutta ja yhtenäisyyttä.

RAY:n henkilöstö Vuoden 2004 lopussa

Yhteensä, henkilöä	1 654
Lisäystä edelliseen vuoteen	13
Kokoaikaisia	761
Osa-aikaisia	893
Miehiä, %	54
Naisia, %	46

ja toimintatapojen leviäminen työpaikoilla. Kuntoutuskurssin sekä vuonna 2004 toteutetun fysioterapiaprojektin avulla saatiin mm. työtehtävien ergonomisista vaatimuksista tietoa, jota hyödynnetään ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa ja työjärjestelyissä.

Henkilöstöpalvelujen laatu halutaan pitää yhtenäisenä, korkeatasoisena ja RAY:n tavoitteita tukevana. Tämän vuoksi työterveyshuoltosopimuksia tarkasteltiin. Seitsemällä paikkakunnalla ne kilpailutettiin, minkä seurauksena kolme sopimuslääkäriasemaa vaihtui. Tarkastelua jatketaan vielä vuonna 2005. RAY tuki edelleen henkilöstön virkistys-, harrastus- ja liikuntatoimintaa sekä tarjosi vuokralle vapaa-ajan lomahuoneistoja.

KOULUTUKSESSA

KESKITYTTIIN VASTUULLISUUTEEN
RAY:n vastuullisuuteen ja pelaamisen haittoihin liittyvä henkilöstön koulutus kuvattiin ja tehtiin suunnitelma koulutuk-

sen kehittämistä ja tarkentamisesta keuhällä 2004. Suunnitelman mukaisesti asiakaspinnassa työskenteleville järjestetään valmennusta tarkennettuihin toimintatapoihin. Myös ammatillisen koulutuksen koulutusmateriaali päivitettiin suunnitelm mukaisesti vastaamaan nykykäytäntöjä. RAY:n verkko-oppimisympäristöön Treenaamoon ryhdyttiin laatimaan liikalapelaajan kohtaamiseen liittyvää kurssia.

Koko raha-automaatit -yksikön henkilöstölle suunnatussa palveluvalmennuksessa tarkennettiin ja kerrattiin menettelytapoja mm. alle 15-vuotiaiden luvattomasta pelaamisesta ja peliongelmaisesta kohtamisesta. Raha-automaatit -yksikön uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttökoulutuksiin osallistui noin 200 henkeä keuhällä ja syksyllä.

RAY-pelilaseissa ja ravintolakasinopeleissä jatkuivat edellisenä vuonna aloitetut palveluvalmennukset. Uusia pelinhoitajia koulutettiin yhteensä 159.

Grand Casino Helsingin avaamista edelsi koko henkilökunnan koulutus ja valmennus toimintaan uudessa kasinossa. Uusia työntekijöitä koulutettiin 40 henkeä. Uudet esimiehet osallistuivat esimiesvalmennukseen ja muillekin esimiehille tehtiin osaamiskartoitus.

RAY:ssa kunnioitetaan ihmisyyttä ja ihmisen arvoa yksilönä. RAY:ssa tuetaan kannustamista, kuuntelemista ja työssä onnistumista kehittämällä työyhteisöä ja toimintatapoja vuorovaikutteiseksi sekä valmentamalla esimiehiä osallistavaan johtamiseen.

Jäsenjärjestöt 2004

AIVOHALVAUS- JA DYSFASIALIIITTO RY
 A-KLINIKKASÄÄTIÖ
 ALLERGIA- JA ASTMALIIITTO RY
 ALZHEIMER-KESKUSLIITTO RY
 BARNAVÅRDSFÖRENINGEN I FINLAND RF
 ELÄKELIIITTO RY
 ELÄKELÄISET RY
 ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITTO RY
 ELÄMÄNTAPALIIITTO RY
 ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO RY
 EPILEPSIALIIITTO RY
 EPILEPSIASÄÄTIÖ
 FÖRBUNDET DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÅL RF
 FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE RF
 FÖRBUNDET HEM OCH SKOLA I FINLAND RF
 HENGITYSLIIITTO HELI RY
 HUOLTOLIIITTO RY
 INVALIDILIIITTO RY
 INVALIDISÄÄTIÖ
 KANSALLINEN SENIORILIIITTO RY
 KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIIITTO RY
 KEHITYSVAMMALIIITTO RY
 KOTIEN PUOLESTA KESKUSLIITTO RY
 KOULUN KERHOKESKUS RY
 KRISTILLINEN ELÄKELIIITTO RY
 KUULONHUOLTOLIIITTO RY
 KUUROJEN LIITTO RY
 KUUROJEN PALVELUSÄÄTIÖ
 KYNNYS RY
 LASTEN KESÄ RY
 LASTEN TUKI RY
 LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO RY
 LIHASTAUTILIIITTO RY
 LOMAKOTIEN LIITTO RY
 LOMALIIITTO RY
 LOMAYHTYMÄ RY
 MAASEUDUN TERVEYS- JA LOMAHUOLTO RY

MAITO JA TERVEYS RY
 MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIIITTO RY
 MIELENTERVEYDEN KESKUSLIITTO RY
 MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ
 MINIJELLOMAT RY
 MUNUAIS- JA SIIRTOPOTILAIEN LIITTO RY
 NUORISOSÄÄTIÖ
 NUORTEN KOTKAIN KESKUSLIITTO RY
 NUORTEN PALVELU RY
 NUORTEN PUOLESTA RY
 NUORTEN YSTÄVÄT RY
 NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY
 OIKEUTTA ELÄKELÄISILLE RY
 OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET -LIITTO RY
 PARASTA LAPSILLE RY
 PELASTAKAA LAPSET RY
 PERHEHOITOLIIITTO RY
 PERHELOMAT RY
 PIENVILJELIJÄVÄEN LOMAKOTISÄÄTIÖ
 PSORIASISLIITTO RY
 RINTAMAVETERAANILIIITTO RY
 RINTAMANAISTEN LIITTO RY
 ROMANO MISSIO RY
 SAMFUNDET FOLKHÄLSAN I SVENSKA FINLAND RF
 SETA RY
 SOLARIS-LOMAT RY
 SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAN KESKUSLIITTO RY
 SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO RY
 SUOMEN AMMATTILIITTOJEN LOMAJÄRJESTÖ SAL RY
 SUOMEN CP-LIIITTO RY
 SUOMEN DEMOKRATIAN PIONEERIEN LIITTO RY
 SUOMEN DIABETESLIITTO RY
 SUOMEN KASVATUSOPILLINEN YHDISTYS RY
 SUOMEN KELIAKIALIIITTO RY
 SUOMEN KUUROSOKKEAT RY
 SUOMEN MERIPELASTUSSEURA RY
 SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY

SUOMEN MS-LIIITTO - FINLANDS MS-FÖRBUND RY
 SUOMEN NUORISOYHTEISTYÖ-ALLIANSSI RY
 SUOMEN PARKINSON-LIIITTO RY
 SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ RY
 SUOMEN PUNAINEN RISTI
 SUOMEN RETKEILYMAJAJÄRJESTÖ RY
 SUOMEN REUMALIIITTO RY
 SUOMEN RUSKALIIITTO RY
 SUOMEN SETLEMENTTILIIITTO RY
 SUOMEN SOTAVETERAANILIIITTO RY
 SUOMEN SYDÄNLIITTO RY
 SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY
 SUOMEN VANHEMPAINLIITTO RY
 SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET RF
 TAPATURMA- JA SAIRAUSINVALIDIEN LIITTO RY
 TERVEYS RY
 TERVEYDEN EDISTÄMISEN KESKUS RY
 TERVEYSKYLPYLÄLIITTO RY
 VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUN LIITTO RY
 VANHUSTYÖN KESKUSLIITTO RY
 VESAISTEN KESKUSLIITTO RY
 VIRKISTYS- JA KYLPYLÄLOMAT RY
 VÄESTÖLIITTO RY
 YLIOPPILASTERVEYS RY

Valtioneuvosto ja jäsenjärjestöt valitsevat hallituksen

Hallituksen jäsenet

Valtioneuvoston määräämät jäsenet

Jukka Vihriälä	puheenjohtaja, kansanedustaja
Maunu Ihalainen	I varapuheenjohtaja, kanslianeuvos
Klaus Halla	kehitysjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Pekka Järviö	aluekehitysneuvos, sisäasiainministeriö
Hannu Mäkinen	apulaisbudjettipäällikkö, valtiovarainministeriö
Suvi Lindén	kansanedustaja
Outi Ojala	kansanedustaja

Yhdistyksen kokouksen valitsevat jäsenet

Tor Jungman	II varapuheenjohtaja, pääsihteeri, Suomen Sydänliitto ry
Helena Hiila	toimitusjohtaja, Väestöliitto ry
Pirkko Karjalainen	toiminnanjohtaja, Vanhustyön Keskusliitto ry
Leena Koikkalainen	toiminnanjohtaja, Lihastautiliitto
Lasse Murto	toimitusjohtaja, A-klinikkasäätiö
Stefan Mutanen	toiminnanjohtaja, Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland Rf
Hilikka Nousiainen	toiminnanjohtaja, Kuurojen Palvelusäätiö

Henkilöstön edustajat

Janne Rämä	koepelaaja
Kristiina Tetri	pelisaliakaspalvelija

Hallituksen jäsenet vasemmalta oikealle: Janne Rämä, Pekka Järviö, Klaus Halla, Tor Jungman, Maunu Ihalainen, Pirkko Karjalainen, Hilikka Nousiainen, Leena Koikkalainen, Helena Hiila, Hannu Mäkinen, Lasse Murto, Kristiina Tetri, Stefan Mutanen, Outi Ojala, Jukka Vihriälä, Suvi Lindén.

RAY:ssä päätösvaltaa käyttävät sosiaali- ja terveystalalla toimivat jäsenjärjestöt ja niiden sekä valtioneuvoston nimeämät jäsenet yhdistyksen hallituksessa.

Jäsenjärjestöinä voivat olla keskeiset terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävät yleishyödylliset oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Kertomusvuoden lopussa yhdistyksen jäseniä oli 98.

Jäsenjärjestöjen muodostama yhdistyksen kokous kokoontui maaliskuussa sääntömääräiseen kokoukseensa, jossa hyväksyttiin vuoden 2003 tilinpäätös sekä toiminnan ja talouden periaatteet vuodelle 2005.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja yksitoista muuta jäsentä. Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja viisi muuta jäsentä, joista yksi on sosiaali- ja terveysministeriöstä, yksi sisäasiainministeriöstä ja yksi valtiovarainministeriöstä. Hallituksen toisen varapuheenjohtajan ja kuusi muuta jäsentä valitsee yhdistyksen kokous. Lisäksi hallituksen toimintaan osallistuu kaksi RAY:n henkilöstön edustajaa. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallituksen toimintakausi jatkuu vuoden 2006 loppuun saakka.

Yhdistyksellä on hallituksen nimittämä johtokunta, jonka puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Muut jäsenet ovat pelitoiminnasta, avustustoiminnasta ja hallinnosta vastaavat johtajat.

TOIMINNAN PERUSTA ARPAJAISLAISSA

RAY:n toiminta perustuu arpajaislakiin. Lain mukaan erityisellä rahapeliluvalla voidaan antaa yksinoikeus raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasino toimintaan. Valtioneuvosto on myöntänyt RAY:lle rahapeliluvan vuoden 2006 loppuun saakka. Arpajaislain mukaan RAY:n pelitoiminnalla hankitut tuotot käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Avustusten jaon valmistelu ja käytön valvonta perustuvat lakiin raha-automaattiavustuksista. Tällä lailla säädetään avustuksen myöntämisen perusteista, myöntämismenettelystä, maksamisesta, avustuksen käytöstä ja sen valvonnasta, tarkastuksista, palauttamisesta ja takaisinperinnästä. Lisäksi avustuslain perusteella on annettu asetus eräistä raha-automaattiavustuksiin sovellettavista määräajoista.

Valtioneuvosto on antanut myös asetuksen Raha-automaattiyhdistyksestä, jossa säädetään RAY:n järjestysmuodosta, hallinnosta ja tuottojen tilittämisestä.

SM JA STM VALVOVAT TOIMINTAA

Sisäasiainministeriön (SM) Arpajais- ja asehallintoyksikkö valvoo rahapeli- ja muuta arpajais toimintaa Suomessa. Ministeriön tehtävänä on vahvistaa rahapelien säännöt ja pelien suurimmat panokset sekä esitellä rahapeliluvan antaminen valtioneuvoston päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ohjaa ja valvoo RAY:n avustustoimintaa, kuten jakoehdotuksen ja avustus suunnitelman valmistumista, avustusten maksamista ja avustusten käytön valvontaa. Vuosittain RAY:n ja STM:n kesken sovitaan avustustoiminnalle seuraavan vuoden tulostavoitteet, jotka kirjataan valtion tulo- ja menoarvioon. RAY toimittaa vuosittain STM:lle myös kertomuksen avustusten käytön valvonnasta ja seuraavaa vuotta koskevan valvontasuunnitelman. STM:n tehtäväksi on arpajaislaissa määritelty myös rahapeli- ja muun arpajais toiminnan sosiaalisten vaikutusten seuraaminen ja arviointi.

Johtokunnan jäsenet vasemmalta oikealle: Esko Romppainen, Markku Ruuhonen, Seppo Pyykkönen, Hannu Salokorpi

Johtokunta

Markku Ruuhonen	toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Esko Romppainen	varatoimitusjohtaja, varapuheenjohtaja
Seppo Pyykkönen	johtaja, hallinto
Hannu Salokorpi	johtaja, avustustoiminta

Sammandrag

Sammandrag

RAY skall genom verksamhet med penningspel samla in pengar för att stödja social- och hälsovårdsorganisationer i deras arbete. Samtidigt skall RAY sörja för att eventuella sociala problem som spelande kan orsaka hålls under kontroll.

RAY erbjuder spänning och förströelse med sina spel som fanns i cirka 9 000 lokaler hos olika företagare under verksamhetsåret. Dessutom fanns spel tillgängliga i RAY:s egna spelsalar runt om i landet samt på landets enda spelkasino.

Enligt de riktlinjer som RAYs styrelse dragit upp skall understöd ges till underprivilegierade personer i form av bidrag, tjänster och åtgärder som främjar egen aktivitet. Ett annat prioriteringsområde för understödsverksamheten är förebyggande av samhällsproblem.

Spelverksamhet under ansvar

Enligt den finska lotterilagen ges tillstånd att bedriva verksamhet med penningspel under förutsättning att man kan garantera spelarnas rättssäkerhet, förhindra missbruk och kriminalitet samt minska de sociala problemen som spelande kan orsaka. Dessa kriterier motsvarar dem som Europadomstolen har betraktat som nödvändiga krav när den genom olika beslut har begränsat verksamhet med spel och dobbel.

RAY är en av de tre organisationer i Finland som har ensamrätt att bedriva verksamhet med penningspel inom sitt koncessionsom-

råde. Även om ensamrätten till verksamhet med penningspel baseras på lag, skall den organisation som bedriver verksamheten vara ytterst noga med att den i praktiken fyller EU-domstolens krav på ansvarsfullhet till alla delar.

RAY har ett samhällsansvar som innebär att vi inte strävar efter att öka spelutbudet och våra egna intäkter på bekostnad av sociala problem. Det betyder också att RAY har en ekonomiskt sett effektiv verksamhet och anslår hela nettointäkten från spelverksamheten till att främja hälsa och socialt välbefinnande.

Kort om RAY

Penningautomatföreningen som går under den finska förkortningen RAY grundades år 1938 i avsikt att anordna penningspel och därmed samla in medel för att stödja verksamheten inom social- och hälsovårdsorganisationer i Finland. RAY har under hela sin historia bedrivit penningautomatverksamhet med ensamrätt i Finland. Denna ensamrätt har senare utvidgats och omfattar numera också kasinospel och kasinoverksamhet.

RAY blev ett offentligrättsligt samfund år 1962. I dag består föreningen av 98 medlemsorganisationer inom social- och hälsovårdsområdet. Beslutanderätten utövas av föreningsmötet och styrelsen. Alla medlemsföreningar är representerade vid föreningsmötet. Styrelsen består av sju företrädare för statsrådet och sju representanter som utses av medlemsmötet.

RAY ser hur köpkraften utvecklas hos dem som spelar och anpassar spelutbudet efter det. På så sätt har man en viss kontroll över de sociala problem som spelande kan orsaka och säkrar

dessutom kontinuiteten i den verksamhet som bedrivs av understödmottagande organisationer.

Spelutrustningen måste uppfylla många villkor där Finland avviker från andra länder, dels på grund av finländarnas annorlunda spelvanor, dels för att man vill kunna garantera att spelverksamheten sker på ett tillförlitligt sätt. Det innebär att RAY själv konstruerar och tillverkar praktiskt taget alla penningautomater som används inom föreningens spelverksamhet.

RAY:s rörelsevinst används till att främja hälsa och socialt välbefinnande. Understöd delas ut till organisationer inom social- och hälsovårdsområdet en gång per år på basis av ansökningar. Understöden beviljas efter noggrann prövning och alla som lämnar in ansökningar behandlas på ett jämlikt och rättvist sätt. Utdelningen av understöd följer de principiella riktlinjer som RAY:s styrelse dragit upp samt det resultatavtal som RAY ingått med social- och hälsovårdsministeriet.

Omsättning 2004

Totalt 582,7 miljoner €

▲ Penningautomater på spelställen	473,0	(81%)
▲ RAY-spelsalar	67,6	(12%)
▲ Kasinospel på restauranger	18,2	(3%)
▲ Grand Casino Helsinki	22,5	(4%)
▲ Försäljning och uthyrning	1,3	(under 1%)

Hur omsättningen använts 2004

Totalt 582,7 miljoner €

▲ Främjande av hälsa och socialt välbefinnande	390,9	(67%)
▲ Avgifter för spelställen	91,2	(16%)
▲ Löner och sociala avgifter	43,0	(7%)
▲ Övriga intäkter och kostnader	34,5	(6%)
▲ Nettoinvesteringar	23,1	(4%)

Nyckeltal 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Intäkter från spelverksamhet, milj. €	557	582	604	633	635
Lotteriskatt, milj. €	17	29	42	52	52
Omsättning, milj. €	541	553	562	581	583
Rörelsevinst, milj. €	365	371	382	396	389
Understöd, milj. €	254	279	303	308	305
Rehabilitering av veteraner, milj. € (till Statskontoret)	92	98	98	98	110
Avgifter för spelställen, milj. € (till samarbetspartner)	81	84	88	92	91
Lönekostnader, milj. €	40	42	42	41	43
Räkenskapsårets vinst, milj. €	369	375	386	399	397
Vinstmarginal, %	68	68	69	69	68
Personal	1 689	1 697	1 664	1 641	1 654

Omsättning = försäljningsintäkter från spelverksamhet och övriga försäljningsintäkter justerade för indirekta skatter och kursdifferenser. Bland intäkterna finns kapital och icke utbetalda kassamedel per 31.12.2004 som gäller spelautomaternas vinstmaskiner. Dessa poster har redovisats sedan 1.1.2003.

”RAY har valt en ansvarsfokuserad strategi för spelverksamheten som vi tror är det bästa alternativet med tanke på våra intressentgrupper och hela samhället.”

En större ansvarsroll

Den omvärld där vi bedriver verksamhet med spel och utdelning av understöd har snabbt förändrats under de senaste åren. Även Penningautomatföreningen har omvärderat sin verksamhet i många avseenden.

Ansvarsrollen inom spelverksamhet har börjat uppmärksammas allt mer. Det är framför allt de sociala verkningarna av spel samt spelorganisationernas ansvar och möjligheter att ta tag i problem som står i fokus. Två aspekter har särskilt lyfts fram, dels 15-åringar som spelar utan lov och hur detta borde övervakas, dels omättligt spelande.

Lotterilagen förbjuder ungdomar och barn under 15 år att spela, såvida de inte är tillsammans med en vuxen familjemedlem. RAY undersökte minderårigas spelvanor med hjälp av två externa utredningar. Det ledde till att vi skärpte kontrollen ytterligare i samråd med de företag som har spel utplacerade i sina lokaler. Dessutom gör vi numera en noggrannare dokumentation av övervakningsresultaten. I början av juni införde RAY en absolut åldersgräns på 18 år för dem som besöker våra spelsalar.

Penningspel är ett harmlöst nöje och tidsfördriv för de allra flesta, men för vissa personer kan spelandet utvecklas till en tvångsmässig handling som skapar beroende. RAY:s personal kan informera om de möjligheter till stöd och hjälp som finns att få, om en kund för saken på tal. Vi har ställt fram broschyrer om spelberoende och hur man söker hjälp i alla spelsalar och på våra andra spelställen. Genom sin understödsverksamhet har RAY under många år bekostat utredningar om överdrivet spelande för att kunna utveckla behandlingsmetoderna för spelberoende. Under 2004 startade RAY en telefonjour för problemspelande och deras anhöriga tillsammans med de andra organisationerna som erbjuder penning-spel i Finland.

Under verksamhetsåret sammanställde RAY sin första redovisning om socialt ansvar. Redovisningen utvärderar RAY:s verksamhet ur alla viktigare intressentgruppers perspektiv och dessutom från miljösynpunkt. Denna första hållbarhetsrapport är främst avsedd för intern spridning inom RAY. Med hjälp av översikten gör vi en lägesbestämning för att avgöra hur verksamheten och verksamhetsrapporteringen borde utvecklas. Olika utredningar om RAY:s verksamhet har visat att vi rankas mycket högt i vår egenskap av en ekonomisk och socialt ansvarsmedveten aktör i det finländska samhället.

Ökningen av intäkterna från spelverksamheten stannade på 0,3 procent under 2004. Vi kan inte räkna med någon nämnvärd tillväxt inom RAY:s spelverksamhet under de närmaste åren heller, och det eftersträvar vi faktiskt inte. Allt fler lockas numera att spela på webben och i mobiltelefonen. Det är områden där RAY inte har något sortiment. Vi har ett ansvarsfullt sätt att arbeta som gör att vi inte bedriver någon massiv marknadsföring för RAY:s spel. RAY föredrar en bred kundbas som har måttliga spelvanor.

Vi har fattat beslut om att satsa mer på produktutveckling än tidigare för att hålla uppe intresset för RAY:s spel och bredda kundunderlaget. Processen från idé till färdig produkt skall samtidigt bli snabbare.

I september beslöt statsrådet att mer pengar skall användas för vård och rehabilitering av krigsinvalider och krigsveteraner. Det betyder att 110,4 milj. euro av RAY:s nettointäkter kommer att gå till detta ändamål under innevarande år. Denna prioritering i förening med en rätt liten intäktutveckling ledde till att något mindre pengar än planerat eller 305 milj. euro kunde delas ut i understöd till olika organisationer, trots att vi även använde de pengar som inte hade delats ut under tidigare år. Nästa gång det blir utdelning kommer vi alltså bara att kunna använda nettointäkterna för 2005.

Understöd delades ut till 1145 organisationer. Å ena sidan vill vi fortfarande öronmärka vissa pengar för att bemästra allvarliga folkhälsoproblem och förebygga utslagning. Å andra sidan önskar vi hjälpa grupper i samhället som är i en svår livssituation, så att de kan klara sig på egen hand. Förebyggande av alkohol- och drogmisshandling har blivit ett allt viktigare mål för vår verksamhet. Även rehabiliteringen av personer med mentala störningar är fortfarande ett viktigt område för understöd. Understöden för investeringar fortsatte att minska.

När man skall bedöma om spelverksamheten varit framgångsrik bör man se det ur andra synvinklar än de ekonomiska. Det gäller att minimera de negativa sociala effekterna av spelande, skapa tillförlitlighet samt förhindra och förebygga oehederlig verksamhet. Här i Finland har vi ett system att ordna penningspel som erbjuder de bästa möjligheterna att nå dessa mål. Staten, organisationer och samarbetspartner väntar sig emellertid att RAY skall generera goda intäkter även framdeles. De följande åren kommer därför att bjuda på exceptionellt stora utmaningar. Att kunna ligga kvar på samma resultatnivå blir en tuff uppgift redan i sig. Man kommer att ha stora förväntningar både på oss inom RAY och på våra samarbetspartner.

Det finns starka förändringstryck i vår omvärld. RAY har valt en strategi för sin spelverksamhet som betonar vårt ansvar och vi är övertygade om att det är det bästa alternativet för alla intressenter – spelkunder, organisationer, samarbetspartner, anställda och samhället. Det pågår en livlig debatt om spelverksamheten i medierna som kan göra att våra anställda inte riktigt vet vad de skall tro. Utöver en aktiv extern information är det viktigare än någonsin att vi har en fungerande intern kommunikation. Vår egen tidning, intranätet, chefer och förmän samt RAY:s ledning är de interna kanaler vi har till vårt förfogande.

Slutligen vill jag framföra ett tack till våra medarbetare, samarbetspartner och alla andra intressenter för ett gott samarbete och ett bra resultat.

Markku Ruohonen

Stöd till underprivilegierade och problemförebyggande åtgärder

Sammanlagt 415,4 milj. euro av RAYs nettointäkter under 2004 kommer att användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande. RAY stödjer en verksamhet som går ut på att hjälpa de mest underprivilegierade i samhället, att förebygga problem och att sporra till självständig aktivitet.

Våra kommuner har skyldighet att ordna social- och hälsovårdstjänster, men står just nu inför en strukturomvandling. Kommunerna lägger ut en del av sin verksamhet, vilket gör att öppna tjänster som produceras av företag och organisationer ökar i betydelse. Organisationerna inom social- och hälsovårdsområdet har en viktig roll när det gäller att utveckla nya verksamhetsmodeller.

RAY bidrar till omstruktureringen genom att bland annat noga följa den privata serviceproduktionen och se hur den utvecklas. Konkurrensneutralitet ligger till grund när understöd beviljas. De understöd som delas ut får inte ha marknadsstörande effekter och leda till snedvriden konkurrens.

UNDERSTÖDSVERKSAMHETEN FÖLJER TVÅ HUVUDLINJER

Understödsverksamheten bygger på lagar och förordningar som reglerar utdelningen av penningautomatunderstöd, RAY:s administration och tidsramarna. RAY:s styrelse har utgående från detta formulerat en strategi som gäller fram till 2007. Understöd skall gå till de mest underprivilegierade i samhället i form av bidrag, tjänster och insatser som främjar egen aktivitet. Ett annat prioriterat område är problemförebyggande verksamhet. Dessa huvudlinjer är i fokus även vid de årliga resultatdiskussioner som förs mellan Föreningen och social- och hälsovårdsministeriet.

UNDER 2005 DELAS TOTALT 415 MILJONER EURO UT FÖR NÄRMARE 2 500 PROJEKT

Totalt 1 770 organisationer sökte understöd för år 2005 och de gällde 3 990 olika verksamheter eller projekt. Totalbeloppet av ansökningarna uppgick till 723 milj. euro.

Ärendet bereddes av understödsavdelningen och gick vidare till direktionen, som utarbetade ett förslag. I december godkände RAY:s styrelse understödsförslaget för

2005. Statsrådet fattade det slutliga beslutet den 3 februari 2005.

Under innevarande år kommer sammanlagt 415,4 milj. euro av RAYs nettointäkter att användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande. Sammanlagt 305,0 milj. euro av denna summa går till organisationer. Dessutom ställs 110,4 milj. euro till Statskontorets disposition för rehabilitering av krigsinvalider och veteraner. Understöd gavs till 1 145 organisationer. Antalet verksamheter och projekt uppgår till 2 433. Av dessa är 547 nya understödsobjekt.

Organisationerna ger stöd och hjälp till socialt utsatta grupper såsom handikappade och personer med nedsatt funktionsförmåga, kroniker, äldre, personer med mentala problem, alkohol- och drogmissbrukare, bostadslösa, långtidsarbetslösa, unga som riskeras av utslagning samt invandrare. Understöden bidrar även till att man kan nå de mål som samhället har i fråga om barnskyddet. Dessutom stärks barnfamiljernas ställning. RAY ger även öronmärkt understöd till olika specialgrupper med boendeproblem, för dagcenter, åtgärder som stärker funktionsförmågan, krishjälp samt kurs-, läger- och semesterverksamhet. Organisationerna arbetar också med att förebygga stora folkhälsoproblem och mentala problem.

SÄRSKILD INRIKTNING PÅ MEDBORGARVERKSAMHET OCH DROGFÖREBYGGANDE ARBETE

RAY delar ut extra understöd till stödpersonsverksamhet och frivilligverksamhet som bedrivs av olika medborgarorganisationer samt närståendearbete. Understöden från Penningautomatföreningen har under en lång tid spelat en stor roll för utvecklingen av missbrukarvården i Finland. Nästa år kommer sammanlagt 29 milj. euro att användas för missbruksarbete, som utgör närmare 10 procent av alla utdelade understöd.

En åldrande befolkning ökar riskerna för social och ekonomisk utslagning samt olika folkhälso- problem. Organisationer som får understöd från RAY bidrar till att äldre kan upprätthålla funktionsförmågan och klara sig på egen hand.

Understöd 2005

Enligt resultatområde, totalt 305,0 milj.€

▲ Folkrörelseverksamhet	112,3 milj. €	(37%)
▲ Service- och stödboende	52,2 milj. €	(17%)
▲ Rehabilitering	42,1 milj. €	(14%)
▲ Hemstöd och närståendestöd	29,0 milj. €	(9%)
▲ Kristjänster	25,5 milj. €	(8%)
▲ Kurs-, läger- och semesterverksamhet	20,3 milj. €	(7%)
▲ Dagcenter- och arbetsverksamhet	23,6 milj. €	(8%)

RAY bidrar dessutom med 3,5 milj. euro till det alkoholprogram som koordineras av social- och hälsovårdsministeriet och som gemensamt drivs av stat och kommun, organisationer, representanter för näringslivet och företrädare för kyrkan. Programmet har som främsta mål att bidra till barnens och familjernas välbefinnande samt att minska riskkonsumtionen av alkohol och därigenom den totala förbrukningen.

STÖD TILL BOENDE I OLIKA FORMER
Investeringsunderstöd på sammanlagt 45 milj. euro går till stödboende och servicebostäder. Mottagarna kan fortsätta att driva tidigare godkända projekt och dessutom kan omkring 950 nya stöd- och servicebostäder byggas eller köpas. Ytterligare cirka 8 milj. euro ges till utveckling av verksamhetsmodeller som skall stödja självständigt boende.

RAY KONTROLLERAR NOGA HUR UNDERSTÖDEN ANVÄNDS

RAY bevakar noga att understöden har använts till de ändamål de var avsedda för och att villkoren för understöd har följts också i övrigt. RAY kräver att varje understödsmottagare ger en utredning och lämnar en årsredovisning över projekten. Största delen av understöden betalas ut enligt kostnadsutfall.

Vi gör också kontrollbesök hos organisationerna för att kunna konstatera att understöden används på ett riktigt, ändamålsenligt och resultatfrämjande sätt. Byggprojekten inspekteras vid tre tillfällen: när de planeras, när entreprenadbud har

inbegärts och när slutgranskning görs. Vid behov kan vi också be att det görs en specialutredning.

Vi satsade mer än tidigare på vägledning och rådgivning till organisationer genom att bland annat utbilda deras nyanställda.

RESULTATEN AV UNDERSTÖDS-VERKSAMHETEN FÖLJS NOGA

RAY:s verksamhets- och projektunderstöd täckte i genomsnitt 13 procent av organisationernas totala kostnader under 2003. Organisationernas sammanlagda kostnader uppgick till 1 655 milj. euro under samma år. Deras personal utförde totalt omkring 29 000 årsverken.

Vi kontrollerar resultaten av understödsarbetet både med egna resurser och genom att beställa undersökningar av utomstående experter. Under verksamhetsåret publicerades bland annat rapporter om effekterna av övergångsarbete på klubbhus samt en utvärdering av modellerna för det stöd- och serviceboende som Y-säätiö och boendeservicestiftelsen Aspa tillämpar. Vi införde också en praxis för slutredovisning av experiment- och utvecklingsprojekt samt gav ut en handbok om självbedömning inom projekthantering. Ett projektregister öppnades på RAY:s webbsidor som skall göra det lättare att hitta information om utvecklingsprojekt. RAY går igenom de olika understödssektorerna en gång per år och gör en översyn av strategin för utdelning av understöd.

Mottagarna av understöd under 2005 presenteras i slutet av denna årsberättelse.

Långsam tillväxt under 2004

RAY erbjöd spänning och förströelse med sina spel i cirka 9 000 lokaler i samarbete med olika företagare. RAY:s spel ger möjlighet att vinna små summor med små insatser. De mål som sätts upp för verksamheten med penningsspel skall vara sådana att de sociala problem som eventuellt orsakas av spelande inte växer. Spelar man på kasinot har man däremot möjligheter att ta större risker.

RAY:s totala intäkter från spelverksamheten växte med 0,3 procent jämfört med året innan. Tillväxten hämmades bland annat av att användandet av kontanter minskar och att utbudet av webb-, data-, TV- och mobilspel ökar.

Informations- och datatekniken har skapat nya möjligheter att utveckla och distribuera spelprodukter av olika slag. Också spelapplikationer för TV och mobil kommunikation ökar i betydelse, även om utvecklingen varit betydligt långsammare än väntat.

RAY har inte tagit fram produkter för nya distributionsformer, utan hållit fast vid sin verksamhetsprincip uti erbjuda spel i offentliga lokaler i Finland.

RAY är beredd att längre fram utrusta sina spel med elektroniska betalningsmedel. Då skulle det samtidigt bli möjligt att förse spelen med egenskaper som förbättrar spelarnas möjligheter att kontrollera sitt eget spelande.

Penningautomater på spelställen

De totala intäkterna från penningautomater på spelställen som inrättats i lokaler hos olika typer av företag såsom restauranger, bensinstationer, butiker och kiosker uppgick till 515,5 milj. euro, vilket betyder att de låg 0,4 procent under föregående års nivå.

Sammanlagt 16 478 penningautomater fanns utplacerade på 9 154 ställen runt om i landet. Antalet spel ökade med 4,4 procent och antalet spelställen med 0,7 procent jämfört med året innan. Ersättningar till företagare för att de tillhandahöll lokaler för penningautomaterna utgjorde 87,7 milj. euro.

I slutet av året gjorde vi en omfattande enkät bland dessa företagare för att få reda på hur nöjda de är med samarbetet och resultatet visade att kundnöjdheten låg på samma goda nivå som tidigare. Samtliga svar gav medelbetyget 8,5 på en skala från 4 till 10. Andelen samarbetspartner som anser att verksamheten med penningautomater skall bedrivas med ensamrätt har ökat

och uppgår nu till 61 procent.

När det gäller att utveckla spelställen uppgav svarspersonerna att vi främst bör effektivisera kontrollen av minderåriga spelare och byta ut automaterna till modernare modeller.

Två nya spelprodukter lanserades under verksamhetsåret, Komeettajasso och Ventti-Ville. Vi håller dessutom på att utveckla en ny typ av penningautomater som möjliggör spel i grupp. I slutet av året testade vi dem genom att låta flera personer spela på automaterna samtidigt. Arbetet med att utveckla dessa nya produkter har hunnit så långt att RAY kommer att introducera ett antal helt nya spelkoncept och penningautomater med fullständigt nytt utseende under 2005.

RAY:s egen produktionsenhet tillverkade 3 435 penningautomater och 41 bord för kasinospel. Tillverkningsvolymen växte med 65 procent jämfört med året innan, som var ett slags mellanår inom produktionen efter införandet av euron. Underleverantörer står för en allt större del av produktionen räknat i värde. Detta har gett oss mer flexibilitet i verksamheten och ökat omsättningshastigheten för kapital som är bundet i lager.

Kasinospel på restauranger

Den neråtgående intäktstrenden inom verksamheten med kasinospel på restauranger som pågått sedan 2001 bröts under 2004. Intäkterna ökade med 1,3 procent till 19,9 milj. euro.

Rörelsevinsten för kasinospel på restauranger ökade med 11,7 jämfört med föregående år. Den viktigaste orsaken till att rörelsevinsten steg så pass mycket var dels ökade intäkter, dels minskade operativa kostnader. Spelplatsavgifterna till restauranger uppgick till 3,5 milj. euro.

RAY hade 353 kasinobord utplacerade på 313 restauranger i slutet av 2004.

Under våren företogs en nöjdhetsundersökning bland företagskunder som använder våra kasinospel på restauranger. Det visade sig att dessa kunder var något nöjdare i genomsnitt med vår kasinospelverksamhet än vid föregående enkättilfälle.

Resultatet blev 8,5 enligt skolornas betygsskala.

Av de företagskunder som svarat på enkäten tyckte 68,7 procent att det var bra att man begränsar och övervakar spelverksamheten på det sätt som görs i dag på grund av de problem och negativa följder den kan ha. Av svarspersonerna ansåg 7,8 procent att nuvarande praxis är alltför liberal, medan 22,3 menade att den är för sträng. Enkätpersonerna var av den åsikten att de negativa effekterna inte gäller kasinospel på restauranger.

Över 500 deltidsanställda croupierer arbetar med kasinospel på restauranger. Utbildningen av nya croupierer går också in på problem som spelande kan medföra och RAY:s croupierer får lära sig hur de kan informera personer som spelar för mycket om var de kan söka hjälp. Peluuri är en rikstäckande telefonjour dit personer med spelberoende och deras anhöriga kan vända sig. Kort med kontaktinformation om telefonjouren och annat material om spelberoende finns på alla spelbord.

RAY erbjuder penningautomatspel och kasinospel tillsammans med cirka 7 000 samarbetspartner. Dessutom kan man spela i RAY:s egna spelsalar runt om i landet samt på landets enda spelkasino, Grand Casino Helsinki som invigdes i april.

Spelsalar

Intäkterna från RAY:s egna spelsalar Täyspotti, Potti och Club RAY uppgick till sammanlagt 73,7 milj. euro, en ökning med 1,2 procent jämfört med föregående år.

Kasinospelen i spelsalarna inbringade 8,4 milj. euro, vilket innebar en minskning med 5,4 procent jämfört med året innan. Penningautomaterna i spelsalarna gav 65,3 milj. euro i intäkter, vilket var 2,2 procent mera än föregående år.

Det fanns totalt 53 RAY-spelsalar under verksamhetsåret varav 24 Täyspotti-spel-

salar, 27 Potti-spelsalar och två Club RAY-spelsalar där det också finns restaurangtjänster. Täyspotti-salarna erbjuder även kasinospel och kassatjänster utöver penningautomater, medan Potti-salarna bara innehåller penningautomater.

Antalet kundbesök utgjorde totalt 9 miljoner, vilket var i nivå med året innan. Täyspotti-salarna hade en minskande kundfrekvens, medan Potti-salarna kunde notera en ökad tillströmning av kunder som följd av ökad kapacitet och lokaler med ett bättre affärsclique.

RAY-spelsalarna är avsedda för vuxna. I början av juni införde spelsalarna en åldersgräns på 18 år. Tidigare fick även ungdomar under 18 år komma in i spelsalarna om de var i sällskap med en vuxen familjemedlem.

Spelarna har i stort sett förhållit sig mycket positivt till den nya åldersgränsen.

För att göra det lättare för spelarna att få tillgång till kontanter införde vi på prov en möjlighet att ta ut pengar med bankkort i spelsalens kassa. Projektet inleddes på hösten och så länge det pågår kommer vi att samla in respons om den nya serviceformen från kunderna. Samtidigt utreder vi vilka effekter den har på spelandet.

Kunder som har svårigheter att kontrollera sitt spelande kan på frivillig bas avtala med spelsalarna om att de förbjuds tillträde till dem. Frivilliga avtal om "tillträde förbjudet" träffades med 70 kunder under 2004.

Material om spelberoende finns utlagt även i spelsalarna.

Grand Casino Helsinki

År 2004 blev ett historiskt år inom verksamheten med spelkasinon. Gamla Casino RAY lades ned och i stället slog Grand Casino Helsinki upp sina dörrar.

RAY startade spelkasinoverksamheten den 2 december 1991, när Casino RAY invigdes. Den sista kunden avlägsnade sig från Casino RAY:s lokal den 31 mars 2004 kl. 04.00. Omsättningen för hela den tid kasinot var verksamt uppgick totalt till cirka 166,5 milj. euro. Omkring 35 procent av denna summa kunde användas för RAY:s understödsverksamhet.

Den 1 april 2004 hade vi invigningsfest med inbjudna gäster på det nya spelkasinot Grand Casino Helsinki. Kasinot som har ett mycket centralt läge invid Järnvägstorget byggdes i två olika fastigheter som slogs samman till en lokal. RAY hyr lokalen av försäkringsbolaget Suomi och har ingått ett långsiktigt hyreskontrakt med dem. Anrika restaurang Fennia rustades upp och inreddes i 1920-talsstil.

Fennia med sina långa anor och de modernt utrustade spelsalarna bildar en unik och spännande helhet. Sammanlagt cirka 2 700 kvadratmeter med spel, underhållning och restauranger står till kundernas förfogande. Investeringarna i ombyggnad av fastigheterna och spelteknik samt inred-

ning och spelutrustning uppgick totalt till cirka 25 milj. euro.

Omkring 300 penningautomater och 30 spelbord har installerats i den nya lokalen. Kasinot har tre olika restauranger och tre barer. Restaurangverksamheten har lagts ut till Royal Ravintolat Oy. Kasinot erbjuder ett brett sortiment, bland annat företagspaket och programmet Show & Dinner som blivit mycket populärt.

Gamla och nya spelkasinot besöktes sammanlagt av cirka 255 500 kunder under året och kundtillströmningen ökade med omkring 35 procent när det nya kasinot öppnades. Den genomsnittliga frekvensen per kasinobesökare utgjorde 3,6 under verksamhetsåret.

Kasinospelen gav 24,5 milj. euro i intäkter under 2004, vilket innebar en ökning med 13,1 procent jämfört med året innan.

Det belopp som en kund spenderar i medeltal har sjunkit till cirka 95 euro per besök jämfört med 107 euro under 2003. Automaterna svarade för 69 procent av totalintäkterna.

Den ökade besöksmängden har inte lett till fler frivilliga spelförbud. Antalet spelförbud höll sig kring 400 på årsbasis, vilket utgör 0,57 procent av den totala besöksvolymen för kasinot under 2004.

Den särställning som RAY har i Finland och den speciella karaktär som understödsverksamheten har ställer höga krav även på verksamheten med kasinospel. Verksam-

heten regleras huvudsakligen i lotterilagen och myndigheterna bevakar systematiskt hur den bedrivs. Att handla ansvarsfullt betyder absolut pålitlighet och sekretess i det dagliga livet.

Kasinot bidrar till att skapa en spelkultur med måttlighet som ledstjärna, men vuxna kunder ansvarar själva för sina val. Kasinots personal står till tjänst för personer med spelproblem genom att lyssna och ge råd om var de kan få hjälp.

Nytt huvudkontor gav ökad effektivitet och gemenskap

RAY fokuserade på föreningens ansvarsroll och på förebyggande av spelproblem inom personalutbildningen under 2004. Vi flyttade in i ett nytt kontorshus i Alberga, Esbo.

RAY hade 1 654 anställda i slutet av 2004, varav 761 i heltidsarbete. Av personalen var 893 deltidsanställda. De flesta av dem arbetade med kundservice. Personalen hade en genomsnittsålder på 34 år. Kvinnorna utgjorde 46 procent av de anställda.

De totala personalkostnaderna uppgick till 43 milj. euro under verksamhetsåret, vilket var en ökning med drygt 4 procent jämfört med föregående år. Incitamentslöner på totalt 222 800 euro betalades till 478 anställda. De utgjorde 0,6 procent av totalt utbetalda löner. Tjänsteårstillägg på sammanlagt 151 460 euro betalades till 67 anställda.

NYA GREPP I ARBETET OCH BÄTTRE ARBETSMILJÖ

RAY önskar skapa en inspirerande atmosfär där man lyssnar på varandra, utveckla arbetssätten så att personalen lyckas i jobbet och utbilda cheferna för att främja en dialog.

Vi uppdaterade registren med personuppgifter enligt den nya lagen om dataskydd samt såg över rutinerna för e-post, teknisk kontroll och narkotikatester i fråga om de anställda. Vi utarbetade en ny personalstrategi som lades ut på vårt förnyade intranät, som heter Rahikainen.

RAY tog fram nya arbetstidsmodeller tillsammans med personalen. Det nya kasinot har ett lönesystem som bland annat tar hänsyn till arbetets krav. Inom enheten för penningautomater renodlades vissa arbetsuppgifter och supportfunktionerna centraliserades.

De anställda som arbetar i Helsingforsregionen fick en ny arbetsmiljö när RAY:s nya kontorshus i Alberga, Esbo blev inflyttningsklart under året. Koncentrationen till ett kontor har minskat behovet av resor samt gett ökad effektivitet och gemenskap. Huset har ett gym för motion och styrketräning som gör att medarbetarna har goda möjligheter till friskvård på jobbet.

FÖRETAGSHÄLSOVÅRDEN INRIKTAR

SIG PÅ ATT FÖREBYGGA SJUKDOMAR

Avtalen för företagshälsovård reviderades i syfte att uppnå en hög och enhetlig kvalitet på personaltjänsterna som är i linje med RAY:s mål. Avsikten är att åtgärder för behandling och rehabilitering skall sättas in i ett så tidigt skede som möjligt i samarbete

mellan cheferna och företagshälsovården.

Under 2004 ordnades en rehabiliteringskurs under fria former som kallas Aslak och ett projekt kring fysioterapi. RAY fortsatte att stödja personalens rekreations- och motionsaktiviteter samt erbjöd de anställda att hyra semester- och fritidsbostäder.

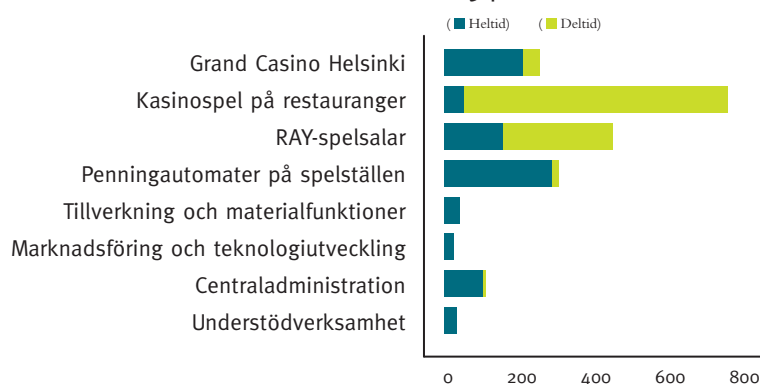
UTBILDNINGEN STÄLLDE ANSVARSROLLEN I FOKUS

RAY utarbetade en plan för personalutbildningen som tar fasta på vår ansvarsroll och de problem som spelande kan medföra. Dessutom uppdaterades kursmaterialet för arbetsplatsutbildningen. Enheten för penningautomater inriktade sig på utbildning inom kundservice och gick igenom de viktigaste teknikerna. Vi fortsatte den serviceutbildning som sker i RAY:s spelsalar och restauranger med kasinospel. Den inleddes under 2003.

Hela personalen fick sätta sig på skolbänken innan Grand Casino Helsinki invigdes. Nyanställda chefer deltog i en chefsutbildning. För övriga chefer gjordes en kompetenskartläggning.

Anställda 2004

Totalt 1 654

Statsrådet och medlemsorganisationerna utser styrelsen

Beslutanderätten inom RAY utövas av medlemsorganisationer som är verksamma inom social- och hälsovårdsområdet samt ledamöterna i föreningens styrelse som utsetts av statsrådet.

Medlemsorganisationerna kan vara allmännyttiga organisationer och stiftelser med rättskapacitet som främjar hälsa och socialt välbefinnande. Föreningen hade 98 medlemmar vid utgången av verksamhetsåret.

Föreningsmötet som består av medlemsorganisationerna höll sitt stadgeenliga möte i mars där man godkände bokslutet för 2003 samt fattade beslut om principerna för verksamheten och ekonomin under 2005.

Styrelsen består av totalt 14 personer: ordförande, två vice ordförande och elva andra ledamöter. Statsrådet utser styrelseordföranden, första vice ordföranden och fem övriga medlemmar. En av medlemmarna kommer från social- och hälsovårdsministeriet, en från inrikesministeriet och en från finansministeriet. Föreningsmötet väljer andra vice ordföranden och de sex övriga ledamöterna. Dessutom deltar två personalrepresentanter från RAY i styrelsens verksamhet. Styrelsen har en mandatperiod på tre år. Den nuvarande styrelsens mandatperiod löper ut den 31 december 2006.

Föreningen har en direktion som utses av styrelsen och består av fyra medlemmar. Verkställande direktören är ordförande i direktionen. Övriga medlemmar är de direktörer som är ansvariga för spelverksamheten, understödsverksamheten och administrationen.

VERKSAMHETEN BYGGER PÅ LOTTERILAGEN

RAY:s verksamhet är baserad på lotterilagen. Enligt lagen kan ett företag eller en organisation få en särskild koncession med ensamrätt till penningspel och bedriva verksamhet med penningautomater, kasinospel och spelkasinon. Statsrådet har gett RAY koncession för penningspel till utgången av 2006. De intäkter som RAY får in genom spelverksamheten skall enligt lotterilagen användas till att

främja hälsa och socialt välbefinnande.

Beredningen av understöd och kontroll av användningen av dessa baseras på lagen om penningautomatunderstöd. Lagen stadgar om de grunder på vilka understöd utdelas, utdelningspraxis, utbetalning och användning av understöd samt kontroll av användningen, revision, återbetalning och återkrävande av understöd. Dessutom har en förordning om vissa tidsfrister för penningautomatunderstöd utfärdats.

Statsrådet har även utfärdat en förordning om Penningautomatföreningen, som stadgar om RAYs organisationsform och förvaltning samt om redovisningen av intäkter.

MINISTERIER

ÖVERVAKAR VERKSAMHETEN

Lotteri- och vapenförvaltningsenheten inom inrikesministeriet övervakar verksamheten med penningspel och lotterier i Finland. Ministeriet har till uppgift att fastställa regler för penningspel och högsta tillåtna insatser samt presentera förslag till vem eller vilka som bör få tillstånd att bedriva detta slags verksamhet. Statsrådet fattar beslutet.

Social- och hälsovårdsministeriet styr och övervakar RAYs understödsverksamhet, såsom beredningen av förslag till utdelning och uppgörande av en plan för understöden samt utbetalning av understöd och kontroll av hur dessa används. RAY och social- och hälsovårdsministeriet ställer en gång per år upp gemensamma resultatmål för nästa års understödsverksamhet och detta förs in i statens budget. En gång per år skickar RAY en kontrollrapport om användningen av understöden och en övervakningsplan för nästa år till ministeriet. Ministeriet skall också följa och utvärdera de sociala verkningarna av penningspel och annan lotteriverksamhet som fastställs i lotterilagen.

Hallituksen toimintakertomus 2004

Pelaamiseen osallistuvien oikeusturvan takaamiseksi, väärinkäytösten ja rikosten estämiseksi sekä pelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten haittojen vähentämiseksi rahapeli-toimintaa saadaan arpajaislain mukaan harjoittaa vain rajoitettuna.

Yksinoikeus raha-, kasinopeli- ja pelikasinotoiminnan järjestämiseen perustuu arpajaislakiin ja valtioneuvoston sen perusteella antamaan rahapelilupa. Lupa voidaan antaa vain rahapeli-toiminnan harjoittamista varten perustetulle rahapeliyhteisölle. Rahapeli-toiminnan tuotot tulee käyttää terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. RAY:n järjestysmuodosta ja hallinnosta sekä tuottojen tilittämisestä säädetään valtioneuvoston antamassa asetuksessa Raha-automaattiyhdistyksestä. RAY-avustuksista annettussa laissa säädetään avustusten myöntämisestä, niiden käytön valvonnasta ja takaisinperinnästä.

Valtioneuvosto myönsi vuonna 2002 rahapeliluvan edellä mainittuihin rahapeleihin RAY:lle. Nykyinen lupa on voimassa vuoden 2006 loppuun saakka.

Arpajaislaki edellyttää pitämään rahapeli-toiminnan nykyisen kolmen yhteisön yksinoikeutena ja näiden huolehtivan osaltaan myös toiminnan hyväksyttävyydestä. Sosiaali- ja terveysministeriö tutkii pelaamiseen liittyviä haittavaikutuksia. Laki antaa viranomaisille mahdollisuuden ohjata ja rajoittaa uutta pelitarjontaa ja uusia jakelumuotoja.

Valtioneuvosto asetti Suomen kansallisen rahapelijärjestelmän tulevaisuutta selvittävän rahapelifoorumin keväällä 2004. Foorumi muodostuu ministeriöiden, puolueiden ja peliyhtiöiden edustajista.

UUDEKSEN 2004 TUOTOT, LIIKEVAIHTO JA TULOS

Vuonna 2004 rahapeli-toiminnan tuotot olivat 634,9 miljoonaa euroa, joka on 0,3 prosenttia suurempi kuin vuonna 2003. Liikevaihto oli 582,7 miljoonaa euroa. Arpajaisvero maksettiin 52,3 miljoonaa euroa.

Tilikauden liikevoitto oli 388,7 miljoonaa euroa (396,2 Me vuonna 2003) ja tilikauden voitto 397,4 miljoonaa euroa (398,7 Me vuonna 2003). Tilikauden voittoon sisältyy pääkonttorin myynnin satunnaisera 5,4 miljoonaa euroa.

AVUSTUKSIIN KÄYTETTÄVÄ MÄÄRÄ VUODELLE 2005

Nykyisen tilinpäätöskäytännön mukaan yhdistyksen kokous päättää avustuksiin käytettäväksi 390,9 miljoonaa euroa vuonna 2005.

RAHAPELITOIMINTA 2004

RAY:n vuoden 2004 liikevaihto on lähes sama kuin edellisenä vuotena.

Pelitoiminnan tuotto jäi toimitus-

telmassa vahvistetusta arviosta noin 10 miljoonaa euroa. Tämä tapahtui siitä huolimatta, että raha-automaatteja lisättiin vuoden aikana yrittäjien tiloihin merkittävä määrä ja perustettiin kaksi uutta pelisalia. Myös uusi kasino aloitti toimintansa huhtikuun alussa. Näistä investointipanostuksista sekä pelien sisällöllisestä kehittämisestä huolimatta pelaajamäärät kasinoo lukuun ottamatta jatkoivat pienenemistään.

Euron käyttöönnoton aikoihin alkanut raha-automaattien pelikohtaisen tuoton aleneminen jatkui. Tähän kehitykseen ovat vaikuttaneet myös muiden pelintarjoajien jatkuvasti lisääntynyt uusien raha- ja viihdepelien tarjonta.

RAY harjoitti raha-automaattitoimintaa yhteistyössä noin 6 650 yrittäjän kanssa noin 9 100 paikassa ja kasinopeli-toimintaa noin 300 eri ravintolassa. Rahapelejä tarjottiin myös 53 omassa pelisalissa ja yhdessä pelikasinossa. Raha-automaattien ja kasinopelien kokonaismäärä oli vuoden lopussa noin 19 000. Pelien sijoittaminen yhteistyökumppanien tiloihin perustuu yhtenäisiin markkinointikriteereihin. Raha-automaattien sijoituspaikkamaksu oli 17 prosenttia sijoitetun pelin tuotosta ja kasinopelien vastaavasti kuluosuuden vähentämisen jälkeen 50 prosenttia tuotosta. Pelisalien ja kasinon tiloista maksetaan markkinaperusteinen vuokra. Sijoituspaikkamaksuja maksettiin yrittäjille vuonna 2004 yhteensä 91,2 miljoonaa euroa. Ne olivat keskimäärin 14,4 prosenttia tuotoista.

Teollisuustalon peruskorjaus uudeksi RAY-taloksi valmistui maaliskuun lopussa ja vanha pääkonttori luovutettiin uudelle omistajalle 31.5.2004.

AVUSTUSTOIMINTA 2004

Valtioneuvosto päätti vuoden 2004 avustustenjaosta RAY:n hallituksen ehdotuksen pohjalta 5.2.2004. Avustuksia myönnettiin 1 162 järjestölle yhteensä 308 miljoonaa euroa. Avustuksen piiriin hyväksytyjä hankkeita, projekteja ja toimintoja oli yhteensä 2 422. Uusia avustuskohhteita oli 448 ja uusia avustusten saajia 52 järjestöä. Avustusten lisäksi Valtiokonttorin käyttöön osoitettiin 98 miljoonaa euroa, eli tuottoa käytettiin yhteensä 406 miljoonaa euroa.

RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken käytiin keväällä neuvottelut avustustoiminnan tulostavoitteista vuosille 2005–2008. Sopimus tulostavoitteista vahvistettiin 8.11.2004.

Vuoden 2005 avustusten jakoon avustushakemuksen jätti 1 745 järjestöä maaliskuun, toukokuun ja syyskuun hakuajojen mukaan. Avustusta haettiin 3 990 hankkeeseen tai toimintoon yhteensä 723 miljoonaa euroa. Vuoden 2005 avustusehdotus

valmisteltiin RAY:n hallituksen suuntaviiva- ja painoaluelinjausten, periaatteiden sekä valtion talousarvioon momentille 33.92.50 kirjattujen sosiaali- ja terveysministeriön ja RAY:n kesken sovittujen tulostavoitteiden mukaisesti. Valmistelussa huomioitiin valtioneuvoston edellisen avustustenjaon yhteydessä 5.2.2004 vahvistama ohjeellinen avustussuunnitelma.

Avustustenjakoehdotus valmistui 15.12.2004 ja se julkistettiin mm. internetissä. RAY:n hallitus esitti 305 miljoonaa euroa jaettavaksi vuonna 2005 terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen sosiaali- ja terveysjärjestöjen kautta. Avustuksia esitettiin 1 145 järjestölle yhteensä 2 433 kohteeseen.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA 2004 Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan oman valvonnan lisäksi mm. ulkopuolisilta asiantuntijoilta tilattavilla arvioinneilla. Kertomusvuonna RAY:n Avustustoiminnan raportteja -sarjassa julkaistiin kaksi arviointiraporttia. Toisessa tarkasteltiin mielenterveyskuntoutujien klubitalojen siirtymätyötä ja sen vaikutuksia, sekä toisessa Y-säätiön ja Asumispalvelusäätiön Aspan tuki- ja palveluasumismalleja. Lisäksi julkaistiin sosiaali- ja terveysjärjestöjen kilpailuneutraliteettia verotuksessa tarkasteleva raportti ja kolmatta sektoria EU:ssa ja eräissä Euroopan maissa kuvaava raportti. Pelitoiminnassa tehtiin laaja pelaamis- ja yritys-kuvatutkimus sekä keskeisiä yhteistyökumppaneita koskeneet asiakastytytvyssyystutkimukset. Kansalaisten näkemyksiä RAY:n peli- ja avustustoiminnasta mitattiin säännöllisesti. Muita tutkimuksia tehtiin mm. viestinnän kehittämiseen, pelien suunnitteluun ja organisaation toimivuuteen liittyen.

Rahapeli-toiminnan kehityshankkeista merkittävimmät olivat uusien pelien kehittämisen lisäksi automaateilla tapahtuvan sähköisen maksamisen käyttöönottoa valmistelleet projektit ja automaattiverkon toisen sukupolven toteuttaminen. Avustustoiminnassa käynnistettiin sähköisen asiointin kehittämishanke.

RAY käytti vuonna 2004 tutkimukseen ja tuotekehitykseen yhteensä noin 7,6 miljoonaa euroa, josta merkittävin osuus käytettiin pelilaitteiden ja järjestelmien kehittämiseen. Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut kirjataan suoriteperusteisesti tilikaudelle.

HENKILÖSTÖ JA PALKAT 2004

RAY:n palveluksessa oli tilikauden päättyessä 747 koko-aikaista ja 867 osa-aikaista työntekijää. Suoriteperusteiset palkat sivukuluineen olivat 43,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2005 toiminta

RAHAPELITOIMINTA 2005

Vuonna 2005 RAY:n tavoitteena oleva rahapelitoiminnan tuotto on 643,1 miljoonaa euroa eli 1,3 prosenttia vuoden 2004 tuottoa enemmän. Tilikauden voittotavoite on 395,8 miljoonaa euroa.

RAY:n toteuttaa vastuullista rahapelistrategiaa. RAY:n rahapelejä kehitetään ja markkinoitaan liiketaloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla, jolloin pelien kehittämisen osana on myös pelien riskitekijöiden arviointi. Tuottotavoitetta asetettaessa otetaan huomioon yleisen ostovoiman, pelaajien määrässä tapahtunut ja pelaamisen hyväksyttävyydessä tapahtunut kehitys sekä strategian rajaamat mahdollisuudet. Vastuullisuuden toteutusta toteutuvat myös yksin- oikeusaseman oikeuttamisperusteet.

Ostovoiman kehityksen on arvioitu olevan vuonna 2005 RAY:n tuottokehitystä nopeampaa. RAY:n pelien käyttäjämäärissä on tapahtunut merkittävä aleneminen viimeksi kuluneiden vuosien aikana ja erityisesti nuorten keskuudessa on ollut havaittavissa aikaisempaa kriittisempää suhtautumista raha-automaattipelaamiseen. Vaikka ongelmapelaaminen ei tutkimusten mukaan näytäkään juuri kasvaneen, pelitarjonnan merkittävä lisäys ei olisi vastuullisen rahapelistrategian mukaista.

Toimenpiteiden tavoitteena on katkaista pelaajakunnan supistuminen ja saada pelikohtaiset keskituotot kasvuun. Tavoitteella laajemmasta pelaajakunnasta pyritään ehkäisemään pelaamisen keskittyminen, jotta sen seurauksena pelaamiseen liittyvät yksilölliset ongelmat eivät lisäänty. Edellä todettujen tavoitteiden toteuttamiseksi saatetaan vuonna 2004 julkistetut ja vuonna 2005 julkaistavat uutuuspelit riittävän laajaan jakeluun. Uusien mallien jakelu toteutetaan vastuullisuusstrategian edellyttämässä rajoitetuissa puitteissa. Huomioon on kuitenkin otettava uusien yritysasiakkaiden tarpeet. Hajasijoitustoiminnan volyymin kasvu on noin 1,2 prosenttia eli 200 automaattia. Tämän lisäksi perustetaan kaksi uutta pelisalia raha-automaatti ja kasinopelipeleineen.

Rahapelitoiminnan kansalliseen sääntelyyn kohdistuu edelleen muutospaineita. Komission aikomuksena on selvittää kaikkien jäsenmaiden rahapelitoimintojen oikeudelliset ja käytännön perusteet. Myös Ruotsi on saanut EU:n komissiolta kriittisen kyselyn maan raha-automaattimonopolista ja EFTA:n valvontaelin on antanut Norjan valtiolle perustellun kannanoton raha-automaattitoimintaa koskevan monopolin EY-lainvastaisuudesta.

Suomen kansallisen yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän perusteita ei ole tarvetta kuitenkaan muuttaa. Sen sijaan

on tärkeää varmistaa, että EY:n tuomioistuinten määrittelemät pelitoiminnan sääntelyn oikeuttamisperusteet toteutuvat myös käytännössä.

AVUSTUSTOIMINTA 2005

Avustustoiminnan päämääränä on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen sosiaali- ja terveysalan yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa ja hankkeita tuemalla. Avustusvalmistelussa noudatetaan toimintaa ohjaavien säädösten lisäksi RAY:n hallituksen hyväksymiä avustustoiminnan suuntaviivoja ja painoalueita sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa sovittuja tulostavoitteita.

Avustustoiminnan kahdesta päälinjasta toinen on heikoimmassa asemassa olevien tuen, palveluiden ja omaehtoisen aktiivisuuden edistäminen. Toinen päälinja on avustusten suuntaaminen ongelmia ehkäisevään toimintaan. Ehkäisevän toiminnan painopiste on suuret kansanterveysongelmat ja syrjäytymiskehityksen katkaisu. Avustuksia suunnataan terveyttä edistävään toimintaan, työ- ja toimintakyvyn edistämiseen sekä toimintoihin, joilla luodaan edellytyksiä huono-osaisuuden haittamiseksi, syrjäytymisen ehkäisyyn ja jo passivoituneiden kansalaisten ja perheiden saamiselle palvelujen ja tukijärjestelmien piiriin.

Avustuksia suunnataan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden lisäämiseen. Keskeisiä kohde-ryhmiä ovat ne, joiden osalle sosiaaliset ja taloudelliset vaikeudet, pitkäaikainen työttömyys, päihde- ja mielenterveysongelmat, epävarmuus ja turvattomuus, köyhyys ja ylivelkaantuminen, vammaisuus tai vaikeat pitkäaikaissairaudet kasaantuvat. Kohde-ryhmiin kuuluvat myös paljon apua ja tukea tarvitsevat ikääntyvät kansalaiset. Lasten ja nuorten elinoloihin ja turvallisuuteen sekä perheiden selviämiseen kiinnitetään lisääntyvää huomiota.

Avustuksilla edistetään tuen ja palvelujen saatavuuden turvaamista ja toimintamallien kehittämistä sellaisiksi, että ne entistä paremmin vastaavat moniongelmaisten kansalaisten ja perheiden tarpeita, auttavat estämään tai katkaisemaan syrjäytymiseen johtavien ongelmien vaikeutumiskehityksen ja luovat edellytyksiä perheiden itsenäiselle selviytymiselle ja elämänhallinnalle.

Avustuksia lisätään erityisesti syrjäytymisen, suurten kansansairauksien ja elämäntapoihin liittyvien ongelmien ehkäisyyn sekä vanhemmuutta ja perheiden selviämistä tukeviin toimiin. Vuoden 2004 alussa käynnistynyttä kansallista alkoholihojelmia toteuttavia hankkeita rahoittamalla edistetään ehkäisevää päihdetyötä ja sen kehittämistä. Palvelujärjestelmiä koskevan tiedon lisäämiseksi tuetaan kotona asumista edistävää koulutusta, ohjausta ja neu-

vontaa. Asuntojen peruskorjausneuvontaa sekä omaisten ja ammattihenkilöstön neuvontaa ja koulutusta tuetaan. Pääkaupunki-seudun asunnottomuusohjelmaan kuuluvia hankkeita rahoitetaan ja palveluasumisen uusien ratkaisujen kehittämistä ja kokeilua edistetään.

Avustuksia kohdennetaan väliinpuotoajaryhmien kuntoutuspalveluihin; ikääntyvän väestön ja eläkeikäisten toimintakyvyn ylläpitämiseen, lasten ja lapsiperheiden sosiaaliseen kuntoutukseen sekä sellaisten erityisryhmien palveluihin, joille soveltuvia palveluita on riittämättömästi.

Avustuksia kohdennetaan hoitavan omaisen tai perheen tukemiseen sekä runsaasti apua tarvitsevien perheiden ja vanhusten tukimuotojen kehittämiseen. Omaishoitajien toimintakyvyn ylläpitoon lisätään avustuksia. Lastensuojelu- ja moniongelmaisille perheille kotiin annettavaa perhetyötä lisätään.

Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten sekä monivammaisten, vanhusten (dementoituneet, mielenterveys- ja muistihäiriöiset) mielekästä päivätoimintaa lisätään ja kehitetään toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista edistävään tavoitteellisempaan suuntaan. Vajaakuntoisten, nuorten ja pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella olleiden työllistymishankkeita, työtoimintoja, toimintakeskuksia ja työpajoja lisätään.

Ehkäisevän ja hoitavan väkivaltatyön kehittämiseen ja nuorten itsemurhia ehkäisevään kriisityöhön, vanhusten yksinäisyyteen, turvattomuuteen, leskeytymiseen ja pahoinpitelyihin liittyvien kriisien ehkäisemiseen ja hoitamiseen lisätään avustuksia. Palvelujen helpon saatavuuden ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi edistetään järjestöjen ja kuntien yhteistoimintaa ja monipuolisten palveluverkoston kehittämistä paikallistasolla. Kriisipalvelujen kehittämisessä painotetaan sosiaali- ja terveys-työn hallinnolliset rajat ylittävän moniammatillisen yhteistyön lisäämistä.

Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen käytetään RAY:n pelituottoja yhteensä 415,4 miljoonaa euroa, joka muodostuu vuoden 2004 tuloksesta avustuksiin esitettävästä 390,9 miljoonasta eurosta ja aikaisempien vuosien jakamattomasta 24,6 miljoonasta eurosta. Järjestöille myönnettävien avustusten (305 miljoonaa euroa) lisäksi sotainvalidiin hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen ohjataan Valtiokonttorin kautta 110,4 miljoonaa euroa.

Valtioneuvosto päätti helmikuussa 2005 järjestöavustuksista RAY:n hallituksen esityksen pohjalta.

Styrelsens verksamhetsberättelse 2004

Enligt lotterilagen får verksamhet med penningsspel bara bedrivas i begränsad omfattning för att garantera spelarnas rättssäkerhet, förhindra missbruk och kriminalitet samt minska de sociala problem som spelande kan orsaka.

Ensamrätten att anordna verksamhet med penningsspel, kasinospel och ett spelkasino baseras på lotterilagen och en koncession som ges av statsrådet. Koncession kan endast beviljas ett företag eller en organisation som bildats för att bedriva verksamhet med penningsspel. De intäkter som kommer in genom spelverksamheten skall användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande. Statsrådet har utfärdat en förordning om Penningautomatföreningen som reglerar organisationsformen och sättet att redovisa intäkterna. Den lag som antagits om penningautomatunderstöd stadgar om beviljande av understöd, kontroll av hur de används och återkrävande av understöd.

År 2002 beviljades RAY koncession av statsrådet att bedriva verksamhet med ovan nämnda penningsspel. Nuvarande koncession gäller fram till utgången av 2006.

Lotterilagen kräver att ensamrätten till verksamhet med penningsspel skall kvarstå hos de tre organisationer som har denna rätt i dag och att dessa skall sörja för att det finns acceptans för verksamheten. Social- och hälsovårdsministeriet undersöker de negativa effekterna av spelande. Lagen ger olika myndigheter möjlighet att styra och begränsa nya produkter i spelutbudet och nya distributionsformer.

På våren 2004 tillsatte statsrådet ett forum för penningsspel som skall utreda framtiden för det nationella systemet för penningsspel i Finland. Forumet består av företrädare för ministerier, politiska partier och spelbolag.

INTÄKTER, OMSÄTTNING

OGH RESULTAT UNDER 2004

Intäkterna från spelverksamheten under 2004 uppgick till 634,9 milj. euro, vilket var en ökning med 0,3 procent jämfört med 2003. Omsättningen utgjorde 582,7 milj. euro. I lotteriskatt betalades 52,3 milj. euro.

Rörelsevinsten för räkenskapsåret blev 388,7 milj. euro (396,2 M€ år 2003) och räkenskapsårets vinst var 397,4 milj. euro (398,7 M€ år 2003). En extraordinär post på 5,4 milj. euro som härrör sig från försäljningen av huvudkontoret ingår i räkenskapsårets vinst.

BELOPP SOM SKALL DELAS

UT I UNDERSTÖD UNDER 2005

Enligt nuvarande bokslutspraxis har föreningsmötet beslutat att 390,9 milj. euro skall ansås för understöd under 2005.

SPELVERKSAMHET UNDER 2004

RAY uppnådde i stort sett samma omsättning under 2004 som föregående år.

Intäkterna från spelverksamheten låg cirka 10 milj. euro under den budget som fastställdes i verksamhetsplanen, trots att antalet penningautomater som installerades i olika företagens lokaler utökades avsevärt under året och två nya spelsalar inrättades. Dessutom inledde det nya kasinot sin verksamhet den första april. Oavsett dessa investeringar och satsningar samt trots att spelens innehåll utvecklades fortsatte tillströmningen av spelare att minska.

Intäkterna per penningautomat började minska när euron infördes och denna neråtgående trend fortsatte. En faktor som bidrog till utvecklingen är att även andra leverantörer av spel ständigt utökar sitt sortiment med nya penning- och underhållningsspel.

RAY bedrev verksamhet med penningautomater i samarbete med cirka 6 650 företagare på omkring 9 100 ställen samt kasinospelverksamhet på runt 300 restauranger. Dessutom tillhandahölls penningsspel i 53 egna spelsalar och i ett spelkasino. Totala antalet penningautomater och kasinospel uppgick till cirka 19 000 stycken den 31 december 2004. Spelen placeras ut hos samarbetspartner enligt gemensamma marknadsföringsprinciper. Avgiften för att placera ut penningautomater utgjorde 17 procent av intäkterna från spelen, medan ersättningen för utplacering av kasinospel uppgick till 50 procent av intäkterna efter avdrag för kostnader. Marknadsmässig hyra betalas för de lokaler där spelsalarna och kasinot är inrättade. Sammanlagt 91,2 milj. euro betalades i spelplatsavgifter till olika företagare under 2004. Det utgjorde 14,4 procent i genomsnitt av intäkterna.

Ombyggnaden av Industrihuset till nytt huvudkontor för RAY slutfördes den sista mars och huvudkontoret överläts till den nya ägaren den 31 maj.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET 2004

Den 5 februari 2004 fattade statsrådet beslut om utdelning av understöd för år 2004 utgående från det förslag som RAY:s styrelse lagt fram. Totalt 1 162 organisationer beviljades understöd på totalt 308 milj. euro. Antalet projekt, åtgärder och verksamheter som understöden gällde uppgick till 2 422. Nya understödsobjekt var 448 stycken till antalet och 52 organisationer utgjorde nya mottagare av understöd. Utöver understöden ställdes 98 milj. euro till Statskontorets disposition. Sammanlagt 406 milj. euro av intäkterna delades alltså ut.

Under våren fördes diskussioner mellan RAY och social- och hälsovårdsministeriet om resultatmålen för understödsverksamheten under åren 2005–2008. Ett avtal om dessa mål undertecknades den 8 november.

Totalt 1 745 organisationer lämnade in ansökan om understöd för 2005 vid ansökningsstillfällena i mars, maj och september. Ansökan om understöd gjordes för 3 990 projekt eller verksamheter till ett samman-

lagt belopp på 723 milj. euro. Understödsförslaget för 2005 bereddes enligt de riktlinjer, prioriteringar och principer som RAY:s styrelse satt upp samt enligt de resultatmål som har skrivits in i budgetmoment 33.92.50 och som RAY kommit överens om med social- och hälsovårdsministeriet. Den ungefärliga understödsplan som statsrådet fastställt vid utdelningen av understöd den 5 februari 2004 fanns som underlag när ansökningarna för 2005 bereddes.

Förslaget till utdelning av understöd färdigställdes den 15 december 2004 och lades bland annat ut på webben. RAY:s styrelse föreslog att 305 milj. euro delas ut under 2005 via social- och hälsovårdsorganisationer för att främja hälsa och socialt välbefinnande. Understöden föreslogs gå till 1 145 organisationer och sammanlagt 2 433 objekt.

FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSVVERKSAMHET 2004

Effekterna av understödsverksamheten följs upp dels genom egen kontroll, dels med hjälp av beställda utvärderingar som görs av utomstående experter. Under verksamhetsåret gav RAY ut två utvärderingsrapporter i serien Rapport om understödsverksamheten. Den ena rapporten behandlade övergångsarbete på klubbhus och dess effekter för personer som genomgår mental rehabilitering, medan den andra analyserade modeller för stöd- och serviceboende som stiftelserna Y-säätiö och Aspa utvecklat. Dessutom publicerades en rapport om social- och hälsoorganisationernas konkurrensneutralitet från beskattningssynpunkt samt en rapport om den tredje sektorn inom EU och vissa andra europeiska länder. Inom spelverksamheten gjordes en omfattande undersökning om spelande och den image som förknippas med detta samt enkäter om kundnöjdhet som gällde de viktigaste samarbetspartnerna. Regelbundna mätningar gjordes av medborgarnas åsikter om RAY:s spel- och understödsverksamhet. Därtill företogs undersökningar om bland annat utveckling av kommunikationen, konstruktionen av spel och organisationens effektivitet.

Nya spel togs fram. Andra viktiga utvecklingsprojekt inom verksamheten med penningsspel var införandet av elektronisk betalning på automaterna och lanseringen av andra generationens automatnät. Inom understödsverksamheten startades ett utvecklingsprojekt som skall göra det möjligt att utträta ärenden elektroniskt.

RAY använde totalt 7,6 milj. euro för forskning och produktutveckling under 2004. Merparten av detta gick till utveckling av spelutrustning och system. Kostnaderna för forskning och utveckling kostnadsredovisas i den takt de uppstår under räkenskapsåret.

PERSONAL OCH LÖNER UNDER 2004

RAY hade 747 heltidsanställda och 867 anställda på deltid vid utgången av räkenskapsåret. Löner för arbetad tid inklusive lönebikostnader uppgick till 43,0 milj. euro.

Verksamhet 2005

SPELVERKSAMHET 2005

RAY har som mål att uppnå intäkter på 643,1 milj. euro under 2005, vilket skulle vara en ökning med 1,3 procent jämfört med 2004. Vinstmålet sätts upp utgår år 395,8 milj. euro.

RAY har en strategi för penningspelen som bygger på ansvar. RAY:s penningspel utvecklas och marknadsförs enligt affärs-mässiga kriterier och på ett socialt hållbart sätt, vilket betyder att en bedömning av riskfaktorerna utgör ett led i framtagningen av spelen. När intäktsmål sätts upp utgår man från den allmänna köpkraften, antalet spelare och spelens acceptans. Dessutom tar man hänsyn till hur dessa faktorer utvecklats och hur möjligheterna begränsas av strategin. När ansvarskriterierna uppfylls får den verksamhet som bedrivs med ensamrätt sitt existensberättigande

Man räknar med att köpkraften kommer att utvecklas snabbare än RAY:s intäkt-utveckling under 2005. Det har skett en markant nedgång i användarfrekvensen för RAY:s spel under de senaste åren och man har kunnat konstatera att särskilt ungdomar förhåller sig allt mer kritiska till spel på penningautomater. Även om undersökningar visar att spelproblemen inte ser ut att ha ökat nämnvärt, skulle det inte vara i linje med en ansvarsfull strategi att märkbart utöka sortimentet av penningspel.

Våra åtgärder syftar till att bryta nedgången i fråga om antalet spelare och få genomsnittintäkten per spel att stiga. Målet att bredda spelarunderlaget går hand i hand med en strävan att förhindra ett alltför intensivt spelande, så att de individuella problem som spel kan orsaka inte ökar. För att nå ovan nämnda mål kommer vi att ha en tillräckligt bred distribution av de spel som lanserades 2004 och de som kommer att introduceras under 2005. Distributionen av nya modeller kommer att ske inom den begränsade ram som vår ansvarsfokuserade strategi medger. Vi måste dock beakta de behov som nya företagskunder har. Antalet automater som finns spridda över hela landet kommer att öka med 200, vilket innebär en volymtillväxt med 1,2 procent. Dessutom kommer två nya spelsalar med penningautomater och kasinospel att inrättas.

Regleringen av verksamheten med penningspel i Finland är fortsättningsvis utsatt för ett förändringstryck. EU-kommissionen har för avsikt att utreda de juridiska och praktiska grunderna för verksamheten med penningspel inom medlemsländerna. Även Sverige har mottagit en kritisk förfrågan från EU-kommissionen om sitt monopol på penningautomater och EFTA:s övervakningsorgan har lämnat norska staten ett motiverat ställningstagande om att monopolet på verksamheten med penningspel strider mot EU:s lagar.

Det finns dock inget behov av att ändra det finländska systemet med penningspel som bygger på ensamrätt. Det är däremot

viktigt att de skäl som enligt EU-domstolens beslut ger rätt till reglerad spelverksamhet även beaktas i praktiken.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET 2005

Understödsverksamheten har som mål att främja hälsa och socialt välbefinnande genom att stödja den verksamhet och de projekt som bedrivs av allmännyttiga organisationer inom social- och hälsoområdet. När understödsärenden bereds följer vi de bestämmelser som styr verksamheten, de riktlinjer och prioriteringar som RAY:s styrelse satt upp för understödsverksamheten samt de resultatmål som RAY kommit överens om med social- och hälsovårdsministeriet.

Understödsverksamheten följer två huvudlinjer. Den ena går ut på att stödja de mest underprivilegerade i samhället, ge hjälp med tjänster och sporra till självständig aktivitet. Den andra huvudlinjen innebär att understöd delas ut till verksamhet som förebygger problem. Tyngdpunkten i den förebyggande verksamheten ligger på att få bukt med folkhälsoproblem och bryta den trend som leder till utslagning. Understöd skall också gå till verksamhet som främjar hälsan samt arbets- och funktionsförmågan. Därtill skall understöd ges till verksamheter som skapar förutsättningar att nå fram till sämre lottade individer, att förebygga marginalisering samt att förmedla tjänster och stöd till sådana medborgare och barnfamiljer som redan passiverats.

Understöd skall framför allt gå till underprivilegerade befolkningsgrupper i form av bidrag, tjänster och åtgärder som främjar egen aktivitet. Viktiga målgrupper är sådana som dras med en anhopning av problem såsom sociala och ekonomiska svårigheter, långtidsarbetslöshet, missbruksproblem, mentala störningar, allmän osäkerhet och otrygghet, fattigdom och överskuldssättning, handikapp eller våra kroniska sjukdomar. Hit hör också åldrande medborgare som behöver mycket hjälp och stöd. Vi kommer att fästa ökad uppmärksamhet vid barns och ungas livsvillkor och trygghet samt barnfamiljernas möjligheter att hantera sitt liv och klara kriser.

Understöden skall säkra tillgången på stöd och tjänster samt göra det möjligt att utveckla olika verksamhetsmodeller så att de bättre tillgodoser de behov som medborgare och barnfamiljer med multiproblem har. De skall också förhindra eller bryta den problemspiral som leder till utslagning och ge barnfamiljerna förutsättningar att självständigt klara kriser och hantera sin livssituation.

Ökade understöd kommer att ges till verksamheter som förebygger marginalisering, stora folksjukdomar och problem som hänger samman med livsstilen samt åtgärder som stödjer föräldraskap och barnfamiljernas möjligheter att hantera kriser. Genom att finansiera projekt inom ramen för det nationella alkoholprogram som drogs i gång i början av 2004 kan missbrukarproblem förebyggas och den negativa utvecklingen hejdas. Utbildning, information och rådgivning kommer att ges om olika servicesystem som ökar möjligheterna till fortsatt boende hem-

ma. Stöd kommer att ges till vägledning om ombyggnad av bostäder samt till rådgivning och utbildning av anhöriga och yrkesfolk. Finansiering kommer att ges till projekt som skall minska bostadslösheten i Helsingforsregionen. Framtagning och testning av nya lösningar för serviceboende kommer att stödjas.

Understöd kommer att öronmärkas för grupper som fallit mellan maskorna i skyddsnetet: pensionärer som behöver rehabilitering för att upprätthålla funktionsförmågan, barnfamiljer som är i behov av social rehabilitering samt sådana som det inte finns tillräckligt med lämplig service för.

Dessutom kommer pengar att avsättas för stöd av personer som sköter en anhörig eller en familj, för barnfamiljer som är starkt hjälpbehövande samt för utveckling av stödformer för äldre. Ökade understöd kommer att reserveras för verksamhet som upprätthåller funktionsförmågan hos anhörigvårdare. Ökat barn- och ungdomsvårdsarbete kommer att ges hemma hos familjer med multiproblem.

Mer meningsfull dagverksamhet kommer att erbjudas personer med mentala störningar och missbruksproblem samt äldre med demens, mentala problem och minnesstörningar. Verksamheten kommer att utvecklas i en progressiv riktning så att den upprätthåller och förbättrar funktionsförmågan. Fler sysselsättningsprojekt kommer att drivas för personer med funktionshinder, unga arbetslösa och sådana som länge stått utanför arbetsmarknaden. Projektet kommer också att omfatta olika arbetsskapande åtgärder samt inrättande av fler verksamhetscenter och skyddade verkstäder.

Större understöd kommer att gå till utveckling av våldsförebyggande arbete och våldsbekämpning, krisarbete som hindrar självmord bland unga samt krisförebyggande och krishantering bland äldre som lider av ensamhet, otrygghet eller förlust av livskamrat eller som råkat ut för misshandel. Vi kommer att bygga ut samarbetet med organisationer och kommuner samt utveckla lokala servicenätverk med bred kompetens för att förbättra tillgången på tjänster och säkra en fortsatt verksamhet. När det gäller utveckling av kristjänster kommer vi att inrikta oss på ett gränsöverskridande administrativt samarbete mellan olika yrkesgrupper inom social- och hälsovård.

Sammanlagt 415,4 milj. euro av RAY:s spelintäkter kommer att användas för att främja hälsa och socialt välbefinnande. Beloppet består av de 390,9 milj. euro av resultatet för 2004 som föreslås bli utdelade i understöd under 2005 och 24,6 milj. euro i icke utdelade medel från tidigare räkenskapsår. Utöver de understödsbelopp på 305 milj. euro som delas ut till organisationer kommer ytterligare 110,4 milj. euro att användas till vård av krigsinvalider och rehabilitering av krigsveteraner, vilket administreras av Statskontoret.

I februari 2005 fattade statsrådet beslut om understöd för 2005 enligt det förslag som RAY:s styrelse presenterat.

Tuloslaskelma

I. I. – 31. 12. 2004

Resultaträkning

I. I. – 31. 12. 2004

1 000 euroa	LIITE/NOT	2004	2003	
LIIKEVAIHTO	1	582 695	580 961	OMSÄTTNING
Valmisteverastojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)		-25	-137	Ökning (+) / minskning (-) av färdiga varor och varor under tillverkning
Valmistus omaan käyttöön		14 374	8 953	Tillverkning för eget bruk
Liiketoiminnan muut tuotot		1 271	617	Övriga rörelseintäkter
Materiaalit ja palvelut				Material och tjänster
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				Material, förnödenheter och varor
Ostot tilikauden aikana		15 214	10 042	Inköp under räkenskapsperioden
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)		+1 080	-841	Ökning (-) / minskning (+) av lager
Sijoituspaikkamaksut		91 213	91 670	Spelplatsavgifter
Ulkopuoliset palvelut		290	323	Köpta tjänster
Henkilöstökulut	2			Personalkostnader
Palkat ja palkkiot		34 496	33 321	Löner och arvoden
Henkilösivukulut				Lönebikostnader
Eläkekulut		6 451	6 017	Pensionskostnader
Muut henkilösivukulut		2 078	1 987	Övriga lönebikostnader
Poistot	3	21 592	18 333	Avskrivningar
Liiketoiminnan muut kulut		37 207	33 308	Övriga rörelsekostnader
LIIKEVOITTO		388 694	396 234	RÖRELSEVINST
Rahoitustuotot				Finansiella intäkter
Korkotuotot		3 340	2 489	Ränteintäkter
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		392 034	398 723	VINST FÖRE EXTRA- ORDINÄRA INTÄKTER
Satunnaiset tuotot		5 375	0	Extraordinära intäkter
VOITTO ENNEN VEROJA		397 409	398 723	VINST FÖRE SKATTER
Välittömät verot		-6	-2	Direkta skatter
TILIKAUDEN VOITTO		397 403	398 721	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST

Tase

31.12.2004

Balansräkning

31.12.2004

1 000 euroa	LIITE/NOT	2004	2003	
VASTAAVAA PYSYVÄT VASTAAVAT				AKTIVA BESTÅENDE AKTIVA
Aineettomat hyödykkeet	4			Immateriella tillgångar
Aineettomat oikeudet		4 982	5 985	Immateriella rättigheter
Muut pitkävaikutteiset menot		19 973	31 681	Övriga utgifter med lång verkningstid
		24 955	37 666	
Aineelliset hyödykkeet	5			Materiella tillgångar
Maa- ja vesialueet		2 355	3 535	Mark- och vattenområden
Rakennukset ja rakennelmat		36 000	19 490	Byggnader och konstruktioner
Koneet ja kalusto		40 656	38 306	Maskiner och inventarier
Muut aineelliset hyödykkeet		813	848	Övriga materiella tillgångar
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0	17 159	Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar
		79 824	79 338	
Sijoitukset	6			Placeringar
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1	1 028	1 028	Andelar i företag inom samma koncern
Muut osakkeet ja osuudet	6.2	7 520	7 755	Övriga aktier och andelar
		8 548	8 783	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				RÖRLIGA AKTIVA
Vaihto-omaisuus				Omsättningstillgångar
Aineet ja tarvikkeet		3 853	4 933	Material och förnödenheter
Keskeneräiset tuotteet		137	162	Produkter under tillverkning
		3 990	5 095	
Saamiset				Fordringar
Pitkäaikaiset				Långfristiga
Tillitetty sosiaali- ja terveysministeriölle	7	26 524	39 074	Redovisat till social- och hälsovårdsministeriet
Muut saamiset	8	12 644	0	Övriga fordringar
		39 168	39 074	
Lyhytaikaiset				Kortfristiga
Myyntisaamiset	9	13 717	13 458	Kundfordringar
Lainasaamiset		455	601	Lånefordringar
Siirtosaamiset		2 470	1 709	Resultatregleringar
Puhtaan tuoton ennakko		288 000	287 000	Förskott på nettointäkter
Avustukset		51 770	50 439	Understöd
		356 412	353 207	
Rahoitusarvopaperit				Finansiella värdepapper
Muut osakkeet ja osuudet	10	15 900	33 640	Övriga aktier och andelar
Rahat ja pankkisaamiset		115 030	91 951	Kassa och bank
VASTAAVAA YHTEENSÄ		643 827	648 754	AKTIVA TOTALT

Tase

31.12.2004

Balansräkning

31.12.2004

1 000 euroa	LIITE/NOT	2004	2003	
VASTATTAVAA				PASSIVA
OMA PÄÄOMA	11			EGET KAPITAL
Toimintapääoma	11.1	139 037	131 316	Verksamhetskaptal
Tilikauden voitto		397 403	398 721	Räkenskapsperiodens vinst
		536 440	530 037	
VIERAS PÄÄOMA				FRÄMMANDE KAPITAL
Pitkäaikainen				Långfristigt
Kohdentamattomat avustukset	12	26 524	39 074	Inte öronmärkta understöd
Lyhytaikainen				Kortfristigt
Saadut ennakot		22	12	Erhållna förskott
Ostovelat	13	12 288	11 569	Skulder till leverantörer
Muut velat	14	10 290	10 994	Övriga skulder
Siirtovelat	15	6 591	6 732	Resultatregleringar
Maksamattomat avustukset		51 672	50 336	Obetalda understöd
		80 863	79 643	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		643 827	648 754	PASSIVA TOTALT

Rahoituslaskelma

Finansieringsanalys

1 000 euroa	2004	2003	
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			KASSAFLÖDE FRÅN AFFÄRSVERKSAMHETEN
Liikevoitto	388 694	396 234	Rörelsevinst
Oikaisut:			Justeringar:
Suunnitelman mukaiset poistot	21 592	18 333	Avskrivningar enligt plan
Muut oikaisuerät	1 051	753	Övriga justeringsposter
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	411 337	415 320	Kassaflöde från affärsverksamheten före förändring av rörelsekapital
Käyttöpääoman muutos:			Förändring av rörelsekapital:
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamiset lisäys (-) / vähennys (+)	-95	-3 418	Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga räntefria rörelsefordringar
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	1 105	-704	Ökning (-) / minskning (+) av omsättningstillgångar
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	198	4 685	Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga räntefria skulder
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	412 545	415 883	Kassaflöde från affärsverksamheten före finansiella poster och skatter
Saadut korot liiketoiminnasta	3 261	2 690	Erhållna räntor från affärsverksamheten
Maksetut välittömät verot	-4	-3	Direkta skatter
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	415 802	418 570	KASSAFLÖDE FRÅN AFFÄRSVERKSAMHETEN
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29 634	-46 241	Investeringar i materiella och immateriella tillgångar
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja muiden sijoituksien luovutustulot	11 167	663	Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar och övriga placeringar
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-18 467	-45 578	KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR
MAKSETUT AVUSTUKSET	-402 216	-395 277	BETALDA UNDERSTÖD
TILITYKSET STM:LLE / STM:LTÄ	10 220	3 310	AVRÄKNING MED SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMIN.
RAHAVAROJEN MUUTOS LISÄYS (+) / VÄHENNYS (-)	5 339	-18 975	ÖKNING (+) / MINSKNING (-) AV FÖRÄNDRING I LIKVIDA MEDEL
Rahavarat tilikauden alussa ¹⁾	125 591	144 566	Likvida medel i början av räkenskapsperioden ¹⁾
Rahavarat tilikauden lopussa ¹⁾	130 930	125 591	Likvida medel i slutet av räkenskapsperioden ¹⁾
	5 339	-18 975	

¹⁾ Rahavarat sisältävät rahojen ja pankkisää-
misten lisäksi likvidit arvopaperit, joiden
arvon vaihteluun on erittäin vähäinen riski.

¹⁾ I likvida medel ingår förutom kassa
och bank även likvida värdepapper med
mycket låg risk för kursfluktuationer.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

LAINSÄÄDÄNTÖ

Tilinpäätös on laadittu noudattaen voimassa olevia kirjanpitosäännöksiä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Kymen Potin ja Asunto Oy Nilsin Eturessun sekä osakkuuskiinteistöyhtiöiden vaikutus RAY:n toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan on vähäinen.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Henkilökunnan eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöstä otetulla vakuutuksella. Eläkevakuutukset on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

JOHTOKUNNAN ELÄKESITOUKSET

Eläkesitoumus mahdollistaa johtokunnan jäsenille eläkkeelle jäämisen 60-vuotiaana. Eläkevastuut katetaan kokonaisuudessaan eläkevakuutuksella, joka on otettu eläkevakuutusyhtiöstä.

ARPAJAISSVEROT

Arpajaisverot on kirjattu suoriteperusteisesti. Arpajaisverot ovat raha-automaattien ja kasinopelien ja Grand Casino Helsingin tuotosta 8,25 prosenttia.

LIKEVAIHTO

Arpajaisverot ja kurssierot on vähennetty pelitoiminnan tuotoista ennen liikevaihdon esittämistä.

Raha-automaattien kassoissa oleva rahastamaton tuotto 31.12. on tuloutettu. Tuottoon kohdistuva arpajaisvero ja sijoituspaikkamaksu on kirjattu velaksi. Raha-automaattien voitonmaksukoneistoissa oleva 31.12. pelipääoma on tuloutettu ja kirjattu taseen rahavaroihin. Erään kohdistuva arpajaisvero ja sijoituspaikkamaksu on kirjattu velaksi.

SIJOITUSPAIKKAMAKSUT

Sijoituspaikkamaksut on jaksotettu automaattien tuoton ja sijoituspaikan haltijoiden kanssa tehtyjen sopimuksien mukaisesti.

KÄYTTÖ- JA VAIHTO-OMAISUUS

Käyttö- ja vaihto-omaisuus on arvostettu välittömien hankintamenojen mukaisesti. Omaan käyttöön valmistettujen raha-automaattien hankintameno on aktivoitu valmistuksen välittömien kustannusten lisäksi osuus valmistuksen ja hallinnon kiinteistä kuluista.

POISTOPERIAATTEET

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Käyttöomaisuudesta kirjatut suunnitelman mukaiset tasapoistot on laskettu seuraavien taloudellisten käyttöaikojen mukaan:

	UUODET
Rakennukset ja rakennelmat	10–30
Pelikalusto	5–10
Koneet ja kalusto	3–7
Aineettomat oikeudet	3–10
Aineelliset hyödykkeet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	7–20

RAHOITUSARVOPAPERIT

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintameno tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

OMA PÄÄOMA

STM:n luvalla omaan pääomaan on perustettu toimintapääoma, joka on suuruudeltaan pysyvien vastaavien poistamattoman hankintameno sekä tulevia investointeja varten tehdyn varauksen suuruinen.

ULKOMAAN RAHAMÄÄRÄISET OSTOVELAT JA MYYNTISAAMISET

Ulkomaan rahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan. Kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

ENNAKKOMAKSUT

Raha-automaattiasetuksen 21 §:n mukaisesti tilikauden voitosta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetty tilikauden voiton ennakko on esitetty ennakkomaksuna.

ENNAKKOON MAKSETUT VUOKRAT

Ennakkoon maksetut vuokrat sisältää Grand Casino Helsingin liiketilasta maksetun vuokran, joka kirjataan kuluksi ajan kulumisen perusteella 20 vuoden vuokraajan kuluessa.

LYHYTAIKAISET

AVUSTUSSAAMISET JA -VELAT
Jaettavaksi päätetyt maksamattomat avustukset on esitetty lyhytaikaisena saamisena sosiaali- ja terveysministeriöltä ja lyhytaikaisena velkana järjestöille.

JAKAMATTOMAT VOITTOVARAT

Aikaisemmilta tilikausilta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetty voittovarat, joiden käytöstä ei ole tehty päätöstä, on esitetty vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaisena saamisena ja vastaavan suuruisena kohdentamattomana avustuksena pitkäaikaisissa veloissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euroa	LIITE	2004	2003
Liikevaihto	1		
Raha-automaatit (hajasijoitetut)		472 945	474 716
RAY-pelitalit (raha-automaatit ja kasinopelit)		67 619	66 788
Ravintolakasinopelit (hajasijoitetut)		18 255	18 029
Grand Casino Helsinki (raha-automaatit ja kasinopelit)		22 537	19 938
Myynti ja vuokraus		1 339	1 490
Yhteensä		582 695	580 961
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot		34 387	33 211
Eläkekulut		6 433	5 996
Muut henkilösivukulut		2 071	1 981
		42 891	41 188
Hallituksen palkat ja palkkiot			
Palkat ja palkkiot		109	110
Eläkekulut		18	21
Muut henkilösivukulut		7	6
		134	137
Yhteensä		43 025	41 325
Henkilöstö keskimäärin			
Kokoaikaiset		761	759
Osa-aikaiset		893	882
Yhteensä		1 654	1 641
Suunnitelman mukaiset poistot	3		
Aineettomat hyödykkeet		5 209	2 807
Rakennukset ja rakennelmat		1 899	1 460
Koneet ja kalusto		14 469	14 048
Muut aineelliset hyödykkeet		15	18
Yhteensä		21 592	18 333
Satunnaiset tuotot			
Kiinteistön myynnistä saatu myyntivoitto		5 375	0
Tuloslaskelman sisältämät verot			
Arpajaisverot		52 273	52 110
Lupamaksut		21	12
Kiinteistöverot		125	135
Välittömät verot		6	2
Yhteensä		52 425	52 259

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	LIITE	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		
Käyttöomaisuus						
	Aineettomat hyödykkeet	4				
	Hankintameno 1.1.2004	15 144	35 647	50 791		
	Lisäykset	1 500	5 456	6 956		
	Vähennykset	-232	-434	-666		
	Siirto pitkäaikaisiin saamisiin	0	-13 983	-13 983		
	Siirrot erien välillä	18	-121	-103		
	Hankintameno 31.12.2004	16 430	26 565	42 995		
	Kertyneet poistot 1.1.2004	-9 159	-3 966	-13 125		
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	291	294		
	Tilikauden poistot	-2 292	-2 917	-5 209		
	Kertyneet poistot 31.12.2004	-11 448	-6 592	-18 040		
	KIRJANPITOARVO 31.12.2004	4 982	19 973	24 955		
	Kirjanpitoarvo 31.12.2003	5 985	31 681	37 666		

1 000 euroa	LIITE	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Aineelliset hyödykkeet	5					
	Hankintameno 1.1.2004	3 535	43 705	105 791	1 642	17 159	171 832
	Lisäykset	0	6 009	16 947	55	105	23 116
	Vähennykset	-1 180	-11 360	-8 618	-75	-108	-21 341
	Siirrot erien välillä	0	17 125	134	0	-17 156	103
	Hankintameno 31.12.2004	2 355	55 479	114 254	1 622	0	173 710
	Kertyneet poistot 1.1.2004	0	-24 215	-67 485	-794	0	-92 494
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	6 635	8 356	0	0	14 991
	Tilikauden poistot	0	-1 899	-14 469	-15	0	-16 383
	Kertyneet poistot 31.12.2004	0	-19 479	-73 598	-809	0	-93 886
	KIRJANPITOARVO 31.12.2004	2 355	36 000	40 656	813	0	79 824
	Kirjanpitoarvo 31.12.2003	3 535	19 490	38 306	848	17 159	79 338

1 000 euroa	LIITE	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	Sijoitukset	6		
	Hankintameno 1.1.2004	1 028	7 755	8 783
	Lisäykset	0	11	11
	Vähennykset	0	-246	-246
	Siirrot erien välillä	0	0	0
	Hankintameno 31.12.2004	1 028	7 520	8 548
	KIRJANPITOARVO 31.12.2004	1 028	7 520	8 548
	Kirjanpitoarvo 31.12.2003	1 028	7 755	8 783

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	LIITE	2004	2003
Pitkäaikaiset saamiset	7		
STM:n käytössä oleva RAY:n tuotto 1.1.		39 074	52 905
Vuoden 2003 tuotosta tilitetty STM:lle		391 000	384 926
Avustuksiin vuonna 2003 myönnetty, siirretty lyhytaikaisiin saataviin		-308 000	-302 800
Käytetty Valtiokonttorin osoittamaan tarkoitukseen		-98 000	-97 750
Avustusten oikaisujen tilitys STM:lle		2 450	1 793
STM:n käytössä oleva tuotto 31.12.		26 524	39 074
Muut pitkäaikaiset saamiset	8		
Ennakkoon maksetut vuokrat 1.1.		0	0
Siirto muista pitkävaikutteisista menoista		13 983	0
Kirjattu kaudella kuluksi		-640	0
Siirto lyhytaikaisiin saamisiin		-699	0
Muut pitkäaikaiset saamiset 31.12.		12 644	0
Myyntisaamiset	9		
Raha-automaattien tuottosaamiset		13 350	13 101
Kasinopelien tuottosaamiset		228	210
Muut myyntisaamiset		139	147
Myyntisaamiset 31.12.		13 717	13 458
Rahoitusarvopaperit	10		
Sijoitusrahasto kirjanpitoarvo 31.12.		15 900	33 640
Sijoitusrahasto markkina-arvo 31.12.		17 343	35 921
Markkina-arvon ja kirjanpitoarvon erotus		1 443	2 281
Oma pääoma	11		
Oma pääoma 1.1.		530 037	516 242
Siirretty avustusvaroiksi		-391 000	-384 926
Toimintapääoma 31.12.		139 037	131 316
Tilikauden voitto		397 403	398 721
Oma pääoma yhteensä 31.12.		536 440	530 037
Toimintapääoman muodostus laskennallisesti	11.1		
Aineettomat hyödykkeet		37 666	21 971
Aineelliset hyödykkeet		79 338	67 995
Sijoitukset		8 783	9 725
Varaukset tuleviin investointeihin		13 250	31 625
Toimintapääoma yhteensä		139 037	131 316
Pitkäaikaiset velat	12		
Kohdentamattomat avustukset 1.1.		39 074	52 905
Siirretty voittovaroista		391 000	384 926
Siirretty lyhytaikaisiin velkoihin		-308 000	-302 800
Maksettu Valtiokonttorille		-98 000	-97 750
Avustusten oikaisut tilikaudella		2 450	1 793
Kohdentamattomat avustukset 31.12.		26 524	39 074
Ostovelat	13		
Sijoituspaikkamaksuvelat		10 016	9 585
Muut ostovelat		2 272	1 984
Ostovelat 31.12.		12 288	11 569
Muut velat	14		
Arpajaisverovelka		9 274	9 675
Muut velat		1 016	1 319
Muut velat 31.12.		10 290	10 994

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	LIITE	2004	2003
Siirtovelat	15		
Lomapalkkavelka		5 392	5 582
Muut siirtovelat		1 199	1 150
Siirtovelat 31.12.		6 591	6 732
Muut vastuut			
Leasingopimuksista maksettavavat määrät			
Leasingmaksut vuonna 2005		390	
Leasingmaksut vuoden 2005 jälkeen		710	
Leasingvastuut yhteensä 31.12.2004		1 100	

1 000 euroa	LIITE	Omistus- osuus-%	Kpl	Kirjanpito- arvo	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1					
As.Oy Nilsiä Eturessu, Nilsiä		100	2 200	863	739	6
Kiint.Oy Kymen Potti, Kouvola		53	485	165	225	0
Osuudet saman konsernin yrityksissä yhteensä				1 028		
Muut osakeomistukset	6.2					
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				6 872		
Puhelinosakkeet ja -osuudet				83		
Liittymismaksut				17		
Muut osakkeet				548		
Muut osakeomistukset yhteensä				7 520		
Osakkeet ja osuudet yhteensä				8 548		

Espossa 8. päivänä helmikuuta 2005

Jukka Vihriälä puheenjohtaja	Maunu Ihalainen varapuheenjohtaja	Tor Jungman II varapuheenjohtaja
Klaus Halla	Helena Hiila	Pekka Järviö
Pirkko Karjalainen	Leena Koikkalainen	Suvi Lindén
Lasse Murto	Stefan Mutanen	Hannu Mäkinen
Hilkka Nousiainen	Outi Ojala	Markku Ruohonen toimitusjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espossa 11. päivänä helmikuuta 2005

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö
Hannu T. Koskinen, KHT

Kaj Kiljander, KHT, JHTT

Tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet Raha-automaattiyhdistyksen kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1–31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös, joka osoittaa tilikaudelta 397.403.455,55 euron voittoa, sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virhei-

tä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta raha-automaattiyhdistyksestä annetun asetuksen perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espossa, 11. päivänä helmikuuta 2005

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö
Hannu T. Koskinen
KHT

Kaj Kiljander
KHT, JHTT

TILINTARKASTAJAT 2005
Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö
Yhdistyksen kokouksen valitsema

Kaj Kiljander, KHT, JHTT
Valtiovarainministeriön määräämä

Avustukset 2005

Järjestö	myönnetty 1 000 €	DIAKONISTIFTELSEN	150	FILOKSENIA RY	60	HELSINGIN ENSIKOTI RY	719
ADHD-LIIITTO RY	421	DROGFRI UNGDOM R.F.	52	FINLANDS SVENSKA		HELSINGIN HENGITYSYHDISTYS RY	50
ADOPTIOLASTEN VANHEMMAT RY	35	EHTOOKODON TUKISÄÄTIÖ	35	MARTHAFÖRBUND RF	45	HELSINGIN INVALIDIEN YHDISTYS RY	98
AHJOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	102	EHTOO-KOTO RY	25	FINLANDS SVENSKA NYKTERHETS-		HELSINGIN JA UUDENMAAN	
AINALA RY	73	ELATUSVELVOLLISTEN LIIITTO RY	145	FÖRBUND RF (FSN-MHF)	287	MS-YHDISTYS RY	426
AIVOHALVAUS- JA DYSFASIALIIITTO RY	300	ELIMÄEN PUUSTELLI RY	25	FINLANDS SVENSKA PSYKOSOCIALA		HELSINGIN JA UUDENMAAN	
AIVOVAMMALIIITTO RY	335	ELÄKELIITON KAAVIN YHDISTYS RY	13	CENTRALFÖRBUND RF	363	NÄKÖVAMMAISET RY	102
AKAAN SEUDUN		ELÄKELIITON SALLAN YHDISTYS RY	30	FINLANDS SVENSKA SOCIALFÖRBUND RF	41	HELSINGIN KAUPUNKILÄHETYS RY	524
MIELENTERVEYSSEURA RY	34	ELÄKELIITTO RY	1 410	FINLANDS-SVENSKA		HELSINGIN KLUBITALOT RY	812
AKAVA-JÄRJESTÖJEN LOMAYHDISTYS A-		ELÄKELÄISET RY	717	HANDIKAPPFÖRBUND	157	HELSINGIN KOULURAITTIUSPIIRI	
LOMAT RY	343	ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITTO RY	967	FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA RF	40	- OKRY RY	30
A-KILTOJEN LIIITTO RY	581	ELÄMÄ JA VALO RY	90	FINNILCO RY	144	HELSINGIN LYHYTAIKAIKOTI JA	
A-KLINIKKASÄÄTIÖ	4 532	ELÄMÄ ON PARASTA HUUMETTA RY	640	FOLKHÄLSAN MITTNYLAND AB	534	TYÖPAJA LYHTY RY	362
ALAJÄRVEN SEUDUN VANHUSTEN-		ELÄMÄN NÄLKÄÄN RY	100	FOLKHÄLSANS FÖRBUND RF	604	HELSINGIN NUORTEN MIESTEN	
PALVELUYHDISTYS RY	40	ELÄMÄNI SANKARI 2000 RY	110	FORSAN PALVELUKAMMARI RY	60	KRISTILLINEN YHDISTYS RY	75
ALATORNION VANHAINKOTIYHDISTYS RY	70	ELÄMÄNTAPALIIITTO RY	972	FORSSAN SEUDUN		HELSINGIN SEUDUN	
ALAVIESKAN VANHUSTEN-		EMPPIS KUOREVESI RY	75	MIELENTERVEYSSEURA RY	95	ERILAISET OPPIJAT RY	428
KOTIYHDISTYS RY	20	ENON VANHUSTEN TUKI RY	40	FRUNTIMMERSFÖRENINGEN		HELSINGIN SEUDUN	
ALAVUDEN ASEMANSEUDUN		ENSI- JA TURVAKOTIEN LIIITTO RY	5 553	I HELSINGFORS RF	100	MIELENTERVEYSSEURA RY	35
KYLÄYHDISTYS RY	35	ENÄKOTI RY	16	FYSIOTERAPIA-ALAN		HELSINGIN SYDÄMPIIRI RY	229
ALAVUDEN VANHAIN PALVELUTALO RY	35	EPILEPSIALIIITTO RY	1 133	NÄKÖVAMMAISET RY	457	HELSINGIN VANHUSTYÖNYHDISTYS RY	5
ALBERGA PRO ARTES RY	30	EPILEPSIASÄÄTIÖ	217	FÖRBUNDET DE		HENGITYSLAITEPOTILAAT RY	15
ALLERGIA- JA ASTMALIIITTO-ALLERGI- OCH		ERILAISTEN OPPIJOIDEN LIIITTO RY	63	UTVECKLINGSSÖRDS VÄL RF	1 346	HENGITYSLIIITTO HELI RY	2 044
ASTMAFÖRB.	1 413	ERITYISHUOLTOJÄRJESTÖJEN		FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA		HIDDING SOULS RY	20
ALZHEIMER-KESKUSLIITTO RY	894	LIITTO EIJÄ RY	281	HÖRSELSKADADE RF	165	HIV-SÄÄTIÖ	1 095
ANJALANKOSKEN SOSIAALIPSYKIATRINEN		ERITYISKANSANOPISTON		FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA		HOLLOLAN PALVELUTALOYHDISTYS	
YHDISTYS	60	KANNATUSYHDISTYS RY	480	SYNSKADADE RF	444	HUILI RY	30
ANJALANKOSKEN VANHUSTENTUKI RY	145	ESITTÄVÄN TAITEEN YHDISTYS		FÖRBUNDET HEM OCH SKOLA		HONKALAKOTI RY	137
ANNA KIVIMÄKI SÄÄTIÖ	24	KIANNAN VOIMA RY	50	I FINLAND RF	215	HONKALAMPI-SÄÄTIÖ	896
APUOMENA RY	85	ESPOON DIAKONIASÄÄTIÖ	375	FÖRENINGEN PENSIONÄRSHEMMET		HUMMOVAARAN KYLÄYHDISTYS RY	57
ARBETE LÖN OCH LIV FÖR		ESPOON JA KAUNIAISTEN		I KÄLLBY RF	5	HUOLTOLIIITTO RY	736
HANDIKAPPADE R.F. ALLHAND	50	DEMENTIAYHDISTYS RY	165	GAIUS-SÄÄTIÖ/-STIFTELSEN	100	HUUMEITTA RY	120
ARTJÄRVEN VANHUSTENTUKI RY	22	ESPOON JA KAUNIAISTEN		GAMLAKARLEBY ÄLDRIINGSVÄNNER RF	192	HYKSIN LAPSISYÖPÄPOTILAIDEN	
ASEMAN LAPSET RY	164	OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	55	HAAPAJÄRVEN		VANHEMMAT JA YSTÄVÄT RY	69
ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ ASPA	3 835	ESPOON JÄRJESTÖJEN YHTEISÖ RY	40	VANHAINKOTIYHDISTYS RY	115	HYVINKÄÄN NUORISO-	
ASUMISTERVEYSLIITTO ASTE RY	244	ESPOON LÄHIMMÄIS-		HAKOJÄRVEN KYLÄYHDISTYS RY	8	ASUNTOYHDISTYS RY	138
ATK SENIORIT MUKANETTI RY	244	PALVELUYHDISTYS RY	165	HAKUNILAN KANSAINVÄLINEN		HYVINKÄÄN PÄIVÄTOIMINTAKESKUS RY	70
AURALAN KANNATUSYHDISTYS RY	68	ESPOON MIELENTERVEYSYHDISTYS		YHDISTYS RY	50	HYVINKÄÄN SETLEMENTTIYHDISTYS RY	30
AURALAN KERHOKESKUS RY	40	- ESBO MENTALH.FÖR RY	214	HALIKON VANHUSTENKOTI-		HYVINKÄÄN SEUDUN	
AUTA LASTA RY	202	ETELÄ-KARJALAN DEMENTIA-		YHDISTYS RY	250	MIELENTERVEYSSEURA RY	217
AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY	758	YHDISTYS RY	59	HAMINAN PELASTAKAA LAPSET RY	40	HYVINKÄÄN VAPAAEHTOIS-	
AUTISMISÄÄTIÖ	162	ETELÄ-KARJALAN KANSALLINEN		HAMINAN ROUVASVÄENYHDISTYS RY	45	TOIMINNAN TUKI RY	60
AUTOLIITTO RY	67	SENIORIPIIRI RY	30	HANKASALMEN MIELENTERVEYS-		HYVÄ KOTI RY	231
AUTOSYNERGIA RY	30	ETELÄ-KARJALAN OMAISET		YHDISTYS TUIKKU RY	40	HYVÄ OLO RY	45
AVAIN-SÄÄTIÖ	320	MIELENTERVEYSTYÖNTUKENA RY	56	HANKASALMEN		HYVÄN MIELEN TALO RY	1 199
AVUXI RY	45	ETELÄ-KARJALAN OMAISHOITAJAT		VANHAINKOTIYHDISTYS RY	75	HYVÄN VANHENEMISEN TUKISÄÄTIÖ	60
BALANSSI RY	60	JA LÄHEISET RY	50	HARJAVALLAN PALVELUSÄÄTIÖ	7	HÄMEENKOSKEN	
BARNAVÄRDSFÖRENINGEN		ETELÄ-KARJALAN PERHETYÖN		HARJULAN SETLEMENTTI RY	160	VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	70
I FINLAND RF	427	KEHITTÄMISYHDISTYS RY	204	HAUKIPUTAAN YHDESSÄ YHDISTYS RY	70	HÄMEENKYRÖN SARASTUS RY	80
BETESDA-SÄÄTIÖ	74	ETELÄ-KARJALAN TYÖ- JA		HEINÄVEDEN KOULUPIISTO RY	30	HÄMEENKYRÖN VANHUSTENTALO-	
CAMPUS CARITAS RY	40	ASUKASTUPAYHDISTYS	40	HELOKKI-VAPAAEHTOISTOIMINNAN		SÄÄTIÖ	50
CONTACT RF	40	ETELÄ-KYMEN TYÖTÖMÄT-EKYT RY	35	YHDISTYS RY	40	HÄMEENLINNAN ERITYISASUNTO-	
COUNCIL OF INTERNATIONAL		ETELÄ-POHJANMAAN ENSI- JA		HELP-POA RY	80	SÄÄTIÖ	191
FELLOWSHIP IN FINLAND	4	TURVAKOTIYHDISTYS RY	55	HELSINGFORS GÄSTHEM OCH		HÄMEENLINNAN SETLEMENTTI	152
CROHN JA COLITIS RY	95	ETELÄ-POHJANMAAN MUISTIHÄIRIÖ-		NATTHÄRBÄRGEN RF	600	HÄMEENLINNAN SEUDUN	
CURLY RY	70	JA DEMENTIAYHDISTYS RY	100	HELSINGFORS PSYKOSOCIALA		NUORISOASUNNOT RY	172
DE GAMLAS HEM RF	120	ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURA RY	30	FÖRENING SYMPATI RF	56	HÄMEENLINNAN SEUDUN	
DE UTVECKLINGSSÖRDS VÄL I		ETELÄ-POHJANMAAN SOSIAALI-		HELSINGIN ALLERGIA- JA		OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	80
MELLERSTA NYLAND RF	38	PSYKIATRINEN YHDISTYS RY	376	ASTMAYHDISTYS RY	78	HÄMEENLINNAN SININAUHA RY	561
DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU OY	70	ETELÄ-SUOMEN		HELSINGIN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	312	IHMINEN IHMISELLE RY	30
DIAKONIAN TUKIASUNNOT RY	25	SYÖMISHÄIRIÖPERHEET RY	50	HELSINGIN DIAKONISSALAITOKSEN		IHMISOIKEUSLIITTO RY	100
DIAKONIASÄÄTIÖ FOIBE		ETURAUHASSYÖPÄPOTILAIDEN TUKI RY	15	SÄÄTIÖ	3 138	IHMISUUDETYÖ RY	80
		EV.LUT LÄHIMMÄISLÄHETYS RY	10	HELSINGIN ELÄKELÄISJÄRJESTÖT RY	40	IHOIITTO RY	813

IIN PALVELUSÄÄTIÖ	200	JYVÄSSEUDUN NUORET LESKET RY	35	KARUNGIN PALVELUKOTI RY	100	KOHTAAMISPAIKKA VISIO RY	45
IIN SEUDUN JATA RY	50	JYVÄSSEUDUN OMAISHOITAJAT RY	190	KASPERI-KIVISTÖ SEURA RY	45	KOILLIS-LAPIN A-KILTA RY	50
IISALMEN MIELENTERVEYSTUKI RY	70	JÄMSÄN SEUDUN DEMENTIA-YHDISTYS RY	75	KASSANDRA RY	40	KOILLISMAAN PALVELUYHDISTYS RY	162
IISALMEN NUORISON TUKI RY	233	JÄMSÄN VANHAIN TUKI RY	10	KATAJA-KESTÄVÄN PARISUHTTEEN KASVU RY	170	KOIVUPIRTIN SÄÄTIÖ	123
IIVARIT RY	40	JÄMSÄN VANHAIN TUKI RY	10	KATKOLLA TULEVAISUUS RY	45	KOKKOLAN TURVAKOTI RY	38
IKAALISTEN MIELIHYVÄ RY	50	JÄMSÄNKOSKEN VANHUSTEN JA VAMMAISTEN TUKI RY	100	KAUHAIJOEN VANHAIN TUKI RY	100	KOKKOLAN TYÖTTÖMÄT RY	30
ILJALA RY	86	JÄPPILÄN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	50	KAUHAVAN SEUDUN VANHUSTEN-KOTIYHDISTYS RY	78	KOKKOLANSEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	70
ILMAJOEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	75	JÄRVISEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50	KAUHAVAN SININAUHAHYHDISTYS RY	79	KONNEVEDEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	108
ILOMANTSIIN VANHUSTENTUKI RY	400	KAAKKOIS-SUOMEN NÄKÖ-VAMMAISET RY	40	KAUHAVAN VANHAIN TUKI RY	400	KORPILAHDEN VETERAANIN ASUNTOSÄÄTIÖ	40
ILVOLA-SÄÄTIÖ	136	KAAKKOIS-SUOMEN SOSIAALI-PSYKIATRINEN YHDISTYS RY	518	KAUKAJÄRVEN YHTEISÖTYÖ RY	40	KOSKELAN SETTLEMENTTI RY	100
IMATRAN MIELENTERVEYS RY	84	KAARINAN NUORET PAJAMESTARIT RY	50	KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUSÄÄTIÖ	1 563	KOSKUEEN KYLÄYHDISTYS RY	130
IMETYKSEN TUKI RY	20	KAARINAN SEUDUN VAMMAISTEN PALVELUYHDISTYS RY	182	KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	2 146	KOSTI RY	50
INGÅ PENSIONÄRSHEM-INKOON ELÄKELÄISKOTI RF	24	KAARINAN TYÖTTÖMÄT RY	36	KEHITYSVAMMAISTEN UUDENMAAN TUKIPIIRI RY	8	KOTA – LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI RY	65
INKERIKESKUS RY	200	KAARINAN VANHUSTEN PALVELUKESKUKSEN SÄÄTIÖ	180	KEHITYSVAMMALIITTO RY	3 141	KOTIEN PUOLESTA KESKUSLIITTO RY	498
INKERILÄISET JA KARJALAISET HEIMOVEDERAANIT RY	5	KAARINAN SEUDUN VAMMAISTEN PALVELUYHDISTYS RY	247	KEHITYSVAMMATUKI 57 RY	171	KOTIKARTANOYHDISTYS RY	632
INKUN IDEAPAJAN YSTÄVÄT RY	60	KAATUNEITTIEN OMAISTEN LIITTO RY	20	KEMIJÄRVEN JÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖRYHMÄ JYTY RY	40	KOTILO RY	178
INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH IN FINLAND IEC RY	40	KAAVIN VANHUSTEN TUKIYHDISTYS RY	50	KEMIJÄRVEN PALVELUKESKUS RY	35	KOTIPIRTTI RY	34
INTERPEDIA RY	247	KAINUUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	80	KEMIN VANHAINKOTISÄÄTIÖ	800	KOTIRAUHASÄÄTIÖ	15
INVALIDILIITTO RY	5 341	KAINUUN METSÄTYÖ-MIESKOTIYHDISTYS RY	15	KERAVAN NUORISOASUNTO-YHDISTYS RY	35	KOTKAN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	75
INVALIDISÄÄTIÖ	50	KAINUUN NÄKÖVAMMAISET RY	40	KERAVAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	9	KOTKAN VANHAINKODIN KANNATUSYHDISTYS RY	695
IRTI HUUMEISTA RY	486	KAINUUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	75	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	79	KOTOKARTANOSÄÄTIÖ	9
ITÄ-Helsingin Lähimmäistyö HELY RY	360	KAJAANIN SYDÄNYHDISTYS RY	76	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	79	KOULUTUS ELÄMÄÄN SÄÄTIÖ – LÄRÄ FÖR LIVET STIFTELSE	50
ITÄINEN TIIMI RY	75	KAJAANIN HYVÄ MIELI RY	50	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	79	KOUVOLAN ILTARUSKO RY	231
ITÄ-SUOMEN PELASTUS-HELIKOPTERIN TUKI RY	1 480	KAJAANIN KANSANTERVEYS-POTILAS- JA VAMMAISJÄRJESTÖJEN YHDISTYS KAPOVA RY	35	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	79	KRAN RF	44
ITÄ-UUDENMAAN SOSIAALI-PSYKIATRINEN YHDISTYS RY	200	KAJAANIN LOHTAJA-HUUHKAJANVAARA-PIKKU-KETTU KYLÄYHDISTYS RY	25	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	79	KRASE RY KRISTILLINEN KASVU SEINÄJOELLA	35
JAATINEN-VAMMAISPERHEIDEN MONITOIMIKESKUS RY	90	KAJAANIN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	137	KESKI-KARJALAN OMAISHOITAJAT RY	80	KRIISIPALVELUYHDISTYS – KRISTJÄNSTFÖRENINGEN RY	90
JALASJÄRVEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	100	KAJAANIN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA KAMI RY	50	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRIMINAALIHUOLLON TUKISÄÄTIÖ	872
JALMARI JYLLIN SÄÄTIÖ	50	KALAJOKILAAKSON MIELENTERVEYS-YHDISTYS MIELIKIT RY	54	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRIS-SUOMI RY	35
JANAKKALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	75	KALLIOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	1 021	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRISTALLI RY	38
JATKOSODAN SIVILIVETERAANIT RY	20	KALLIOLAN NUORET RY	260	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRISTILLINEN ALKOHOLISTI- JA NARKOMAANITYÖ RY	265
JOENSUUN NNKY RY	40	KALLIOLAN SENIORIPALVELUSÄÄTIÖ	43	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRISTILLINEN ELÄKELIITTO RY	120
JOENSUUN NUORISOVERSTAS RY	70	KALLON- JA KASVOLNUIDEN KASVUHÄIRIÖTÄ SAIRASTAVIEN TUKI CRANIO RY	20	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRISTILLINEN PALVELUKOTIYHDISTYS ELÄMÄN PUU RY	29
JOENSUUN PELASTAKAA LAPSET RY	50	KANAVA NUORISO RY	50	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KRISTILLINEN RAITTIUSLIITTO RY	80
JOENSUUNSEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	70	KANGASALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	35	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUHMON TYÖTTÖMIEN YHDISTYS RY	43
JOKILAAKSOJEN TIIMI RY	60	KANGASLAMMIN VANHUSTEN JA VAMMAISTEN TUKI RY	50	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUNNALLISLÄÄKÄRIT – KOMMUNALA LÄKARE RY	50
JOROISTEN PALVELUASUNNOT RY	30	KANKAANPÄÄN SEUDUN VAMMAISJÄRJESTÖT RY	51	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUNTOKALLIO-SÄÄTIÖ	1 256
JOUTSENEN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	107	KANNUKSEN JA TOHOLAMMIN VAMMAISTEN ASUMISPALVELU-YHDISTYS RY	100	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUNTOUTUKSEN EDISTÄMISYHDISTYS RY	55
JUPITER-SÄÄTIÖ	80	KANSAINVÄLINEN YHDISTYS TAIVAANKAARI	35	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUNTOUTUSSÄÄTIÖ	2 118
JUTARINKI RY	35	KANSALAISAREENA RY	85	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION ENSIKOTIYHDISTYS RY	78
JUUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELEKÄS RY	50	KANSALAISTALO MANSIKKAPAIKKA RY	40	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION KOTIHOITUYHDISTYS RY	120
JUUPAJOEN VANHUSTEN-KOTIYHDISTYS RY	25	KANSALLINEN SENIORILIITTO RY	541	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SETTLEMENTTI PUJOLA RY	120
JYRKÄHOITO-YHDISTYS RY	50	KANSAN RAAMATTUSEURAN SÄÄTIÖ	85	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN INVALIDIT RY	115
JYRÄNKÖLÄN NUORET RY	40	KANSANLÄÄKINTÄSEURA R.Y.	40	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN MIELENTERVEYS-SEURA HYVÄ MIELI RY	465
JYRÄNKÖLÄN SETTLEMENTTI RY	355	KANTA-HÄMEEN DEMENTIAHYHDISTYS RY	60	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	120
JYVÄSKYLÄN A-KILTA RY	48	KANTA-HÄMEEN HOITOKOTISÄÄTIÖ	92	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60
JYVÄSKYLÄN ELÄKELÄISTEN TUKI RY	200	KANTA-HÄMEEN PERHETYÖN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	229	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN HOIVA-PALVELUYHDISTYS RY	75	KANTTI RY	158	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN KATULÄHETYS RY	170	KARDIOMYOPATIAPOTILAAT-KARPATIA RY	40	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN PÄIHDEPALVELUSÄÄTIÖ	450	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	140	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	260	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	260	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	12	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN SOTAINVALIDIEN ASUNTOSÄÄTIÖ	297	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28
JYVÄSKYLÄN VANHUSTEN HUOLTO RY	180	KARINAISTEN PALVELUKOTI-YHDISTYS RY	21	KESKI-KARJALAN VANHUSTEN-TALOYHDISTYS RY	200	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	28

KUULOVAMMAISTEN LASTEN VANHEMPIEN LIITTO RY	207	LASTEN JA NUORTEN YHTEISTYÖN TUKI LASTU RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KALLAVEDEN YHDISTYS RY	40	MIKKELIN SETLEMENTTI RY MIKKELIN SEUDUN	75
KUUROJEN LIITTO RY	4 397	LASTEN KESÄ RY	370	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KAUHAJOEN OSASTO RY	50	DEMENTIAYHDISTYS RY MIKKELIN SEUDUN	193
KUUROJEN PALVELUSÄÄTIÖ	4 502	LASTEN KESÄLEIRIYHDISTYS -76 RY	87	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LEMPÄÄLÄN YHDISTYS RY	40	MIELENTERVEYSSEURA RY	71
KUUSAMON MIELEN-TERVEYDEN TUKI RY	192	LASTEN TUKI RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LAUKAAN ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ	140	MIKKELIN TOIMINTAKESKUS RY	35
KUUSAMON OMAISHOITAJAT RY	70	LAUTTASAAREN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	10	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LEIKKIVÄKI RY	70	MONIKA-NAISET RY	85
KUUSANKOSKEN INVALIDIT RY	40	LE-INVALIDIT-LE-INVALIDERNA RY	115	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LEIRIKESÄ RY	232	MONIKULTTUURIYHDISTYS	
KUUSIOKUNTIEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60	LEIRITIE PÄIVÄKODIN KANNATUSYHDISTYS RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. TAMPEREEN OSASTO RY	35	FAMILIA CLUB RY	90
KYMENLAAKSON ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	230	LELUPAJAYHDISTYS RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MANNINVAARAN YHDISTYS RY	40	MOSAIIKKI RY	35
KYMENLAAKSON OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	100	LEMIN VANHUSTENTUKI RY	90	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MANNINVAARAN YHDISTYS RY	35	MUNSALA	
KYMENLAAKSON SOSIAALI-PSYKIATRINEN YHDISTYS	85	LEMPÄÄLÄN EHTOOKOTO RY	20	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MANNINVAARAN YHDISTYS RY	35	PENSIONÄRSHEMSFÖRENING RF	200
KYMENLAAKSON SYÖPÄYHDISTYS RY	42	LEPPÄRENGAS RY	73	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON HÄMEEN PIIRI RY	40	MUNUAIS- JA SIIRTOPOTILAIDEN LIITTO RY	1 062
KYNNYS RY	917	LEPPÄVIRRAN MT-TUKI RY	40	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY	150	MUOTIALAN ASUIN- JA TOIMINTAKESKUS RY	985
KYRÖNMAAN VANHAINTUKI RY	237	LIEKSA SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON KESKI-SUOMEN PIIRI RY	90	MUSIKCAFE AFTER EIGHT RF	37
KYRÖSKOSKELAN NUORET RY	60	LIEKSA TUKIPISTE RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON KESKI-SUOMEN PIIRI RY	90	MUURAMEN KOSKIKOTI-SÄÄTIÖ	20
KÄPYRINNE RY	240	LIEKSA TYÖTTÖMÄT RY	30	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY	120	MYLLYHOITOYHDISTYS RY	920
KÄRKÖLÄN VANHUSTENKOTI-YHDISTYS RY	200	LIHASTAUTILIITTO RY	791	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		MYLLYPROJEKTIYHDISTYS RY	50
KÄRSÄMÄEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	100	LINTULAMMEN ASUKASYHDISTYS RY	118	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON LASTEN JA NUORTEN KUNTOUTUS-SÄÄTIÖ	1 014	MYLLYPURON TYÖTTÖMÄT RY	45
KÄTKYT- JA LAPSIKUILEMAPERHEIDEN YHDISTYS KÄPY RY	50	LIPERIN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	65	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON P.-POHJANM. PIIRI	180	MÄNTYHARJUN MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	20
KÖSSI-SÄÄTIÖ	55	LOHJAN KOULUJEN VANHEMMAT LOKOVA RY	30	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJ.-KARJ. PIIRI	85	MÄNTYHARJUN VANHAINTUKI RY	100
LAHDEN DIAKONIASÄÄTIÖ	103	LOHJAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJ.-SAVON PIIRI	265	MÄNTYRINNE RY	25
LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	311	LOHJAN SEUDUN VANHUSTEN JA ELÄKEL.PALVELUT.YHD. RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NAISTEN APU ESPOOSSA RY	120
LAHDEN INVAKESKUS RY	20	LOIMAAN YKSITYSYRITTÄJÄIN VANHAINTOKISÄÄTIÖ	20	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJ.-SUOMEN PIIRI	230	NAISTEN LINJA SUOMESSA RY	80
LAHDEN LÄHIMMÄISPALVELU RY	120	LOIMIJOEN LAAKSON VANHAINTUKI RY	31	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON SATAK. PIIRI RY	152	NAISTEN SUOJAKOTI RY	100
LAHDEN NUORTEN NAISTEN KRISTILLINEN YHDISTYS RY	65	LOMAKOTIEN LIITTO RY	1 913	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI	60	NAISTENKARTANO RY	168
LAHDEN SEUDUN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	25	LOMAKOTIYHDISTYS ILOPISARA RY	130	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERIJERIN TOIMINTAKESKUS RY	33	NAISKILAN PALVELUTALOYHDISTYS RY	30
LAHDEN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	25	LOMALIITTO RY	2 478	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERIKARVIAN VANHUSTENKOTI-YHDISTYS RY	10	NASY – NAISET YHDESSÄ RY	142
LAHDEN SININAUHA RY	50	LOMAYHTYMÄ RY	1 939	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NIEMIKOTI – UDDHEMMET RY	204
LAHDEN VANHUSTEN ASUNTOSÄÄTIÖ	34	LOUNAIS-HÄMEEN DEMENTIAYHDISTYS RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN TYÖHÖNVALMENNUS-SÄÄTIÖ	44	NIEMIKOTISÄÄTIÖ – STIFTELSEN UDDHEMMET	200
LAITILAN NUORISOVERSTAS RY	35	LOUNAIS-HÄMEEN NUORTEN PALVELU RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN TYÖHÖNVALMENNUS-SÄÄTIÖ	44	NILO MÄKI -SÄÄTIÖ	1 225
LAITILAN SEUDUN MIELEN-TERVEYSYHDISTYS RY	80	LOUNAIS-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	249	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON ME ITSE RY	120	NIIRALAN PALVELUKOTIYHDISTYS RY	100
LAKEUDEN MIELENTERVEYSSEURA RY	289	LOUNAIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	72	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MEDI-HELI RY	2 460	NIVALAN SEURATUPAYHDISTYS RY	10
LAKEUDEN OMAISHOITAJAT RY	90	LYHYTKASVUISET-KORTVÄXTA RY	37	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NIVALAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	650
LAKEUDEN PALVELUYHDISTYS RY	248	LÄHDE RY	77	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NOKIAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	25
LAMMIN 4H-YHDISTYS RY	20	LÄHIMMÄISAPU RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NON FIGHTING GENERATION RY	180
LAMMIN SEUDUN VANHUSTENKOTI YHDISTYS RY	111	LÄHIMMÄISPIRTTI RY	130	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NORRA ÖSTERBOTTENS SVENSKA SYNKADADE RF	100
LANDSKAPSFÖRENINGEN FOLKHÄLSAN I ÅBOLAND R.F.	30	LÄNSI-HELINGIN LÄHIMMÄISPALVELU LEEVI RY	50	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NORRALLAN FOLKHÄLSAN AB	67
LAPCI RY	50	LÄNSI-PASILAN ASUKASYHTEISTYÖRYHMÄ RY	25	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NOUSEVAN AURINGON TALON HUUMEKUNTOUTUS RY	55
LAPIN ENSI- JA TURVAKOTI RY	507	LÄNSI-POHJAN MIELENTERVEYSSEURA RY	202	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORET ASUJAT STADISSA RY	40
LAPIN MUISTIHÄIRIÖ- JA DEMENTIAYHDISTYS RY	145	LÄNSI-POHJAN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	47	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORISOKOHVILAN- JA KATUYÖN TUKI RY	35
LAPIN NÄKÖVAMMAISET RY	113	MAA- JA KOTITALOUSNAISTEN KESKUS RY	75	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORISOPALVELU YÖJALKA RY	30
LAPIN PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	1 270	MAASEUDUN TERVEYS-JA LOMAHUOLTO RY	1 677	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORISOSÄÄTIÖ	3 058
LAPIN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	60	MAHDOLLISUUS LAPSELLE RY	250	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN AKATEMIA RY	102
LAPPEENRANNAN KATULÄHETYS RY	25	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ALAHÄRMÄN PAIKALLISY.	40	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN AREENA RY	30
LAPPEENRANNAN MIELENTERVEYSSEURA RY	190	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ASIKKALAN YHDISTYS RY	65	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN KESKUS RY	75
LAPPEENRANNAN PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	81	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. IISALMEN YHDISTYS RY	30	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN OSALLISUUDEN TUKI NOSTE RY	51
LAPPEENRANNAN SEUDUN MIELEN-TERVEYSYHDISTYS RY	40	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MISSAKIT RY	280	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN PALVELU RY	623
LAPSEN KENGISSÄ-YHDISTYS RY	120	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ILMAJOEN YHDISTYS RY	30	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN PUOLESTA RY	100
LAPSETTOMIEN TUKI RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	1 140	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN PÄIHDEKUNTOUTUSYHDISTYS	
LAPSI 2000 RY	70	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	1 140	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	MERIMAJAKKA RY	80
LAPTUOTE-SÄÄTIÖ	37	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	1 140	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN TYÖTUKI RY	50
LAPUAN SAARENPÄÄN PALVELUKOTI RY	20	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	1 140	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUORTEN TYÖTÄVÄT RY	2 048
LAPUAN SININAUHA RY	60	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	1 140	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON MERI-LAPIN MAJAKKA RY	50	NUOTTA-RYVASEUDUN KRISTILLINEN NUORISOYHDISTYS RY	50

NÄKÖVAMMAISTEN		PARIK-SÄÄTIÖ	125	POHJOIS-POHJANMAAN SYDÄNPIIRI RY	70	PÄÄKAUPUNKISEUDUN	
KULTTUURIPALVELU RY	77	PARKANON SETTLEMENTTI RY	40	POHJOIS-SAVON		OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	210
NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN TUKI RY	135	PATAPURO RY	60	DEMENTIAYHDISTYS RY	130	PÄÄKAUPUNKISEUDUN YKSIN- JA	
NÄKÖVAMMAISTEN LOMA RY	83	PELASTAKAA LAPSET RY	3 358	POHJOIS-SAVON NEUROLOGISET		YHTEISHUOLTAJA PÄKSY RY	40
NÄÄSVILLE RY	372	PELTOVUOMAN KYLÄLÄISET RY	50	ERITYISVAIKEUDET JA AUTISMIKIRJO-		R3 MAAHANMUUTTAJANUORTEN TUKI RY	40
OMAISET HUUMETYÖN TUKENA RY	80	PENSJONÄRSHEMSFÖRENINGEN		YHDISTYS EIJISVEIKEET RY	10	RAAHEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	77
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN		I KRONOBY RF	60	POHJOIS-SAVON SYÖPÄYHDISTYS RY	38	RAAHEN PSYKKE RY	174
TUKENA ETELÄ-POHJANMAA RY	155	PERHEHOITOLIITTO RY	339	POHJOIS-SUOMEN ROMANIT RY	35	RAAHEN SEUDUN	
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN		PERHEKUNTOUTUSKESKUS LAUSTE RY	110	POHJOIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	135	DEMENTIAYHDISTYS RY	50
TUKENA ITÄ-SUOMEN YHDISTYS RY	237	PERHELOMAT RY	1 704	POLVIJÄRVEN		RAISIO-NAANTALI FOUNTAIN HOUSE RY	105
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PERHONJOKILAAKSON		VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	90	RAITTIUDEN YSTÄVÄT RY	255
KANTA-HÄME RY	76	OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	65	PORIN DIAKONIALAITOKSEN SÄÄTIÖ	321	RAIVAAJATALOSÄÄTIÖ	25
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PERTUNMAAN		PORIN ENSI- JA TURVAKOTI-		RANUAN LUOVAN	
KESKI-SUOMI RY	174	MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	40	YHDISTYS RY	208	TOIMINNAN YHDISTYS RY	35
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PERTUNMAAN TUKIKOTI RY	20	PORIN MIELENTERVEYSSEURA RY	80	RANUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS	
KESKUSLIITTO RY	205	PERÄPOHJOLAN TUETUN		PORIN MIELENTERVEYSTOIMINNAN		KALAKAANI RY	40
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		TYÖLLISTYMISEN TUKI RY	67	TUKI RY	60	RAUMAN MIELENTERVEYSYHDISTYS	
LOUNAIS-SUOMEN YHDISTYS RY	242	PESÄPUU RY	421	PORIN NMKY RY	40	FRISKI TUULT RY	60
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PETÄJÄVEDEN MIELENTERVEYS-		PORIN SEUDUN DEMENTIA-YHDISTYS RY	36	RAUMAN SEUDUN KATULÄHETYS RY	291
POHJOIS-KARJALAN YHDISTYS RY	338	SEURA RY	50	PORIN SININAUHA RY	314	RAUMAN SEUDUN	
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIEKSAMÄEN PALVELUASUNNOT RY	50	PORIN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	157	MIELENTERVEYSSEURA RY	268
PÄIJÄT-HÄMEEN YHDISTYS RY	255	PIEKSAMÄEN PELASTAKAA LAPSET RY	40	PORVOON NUORISOASUNNOT		RAUMAN SEUDUN NUORISOASEMA RY	95
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIEKSAMÄEN SEUDUN		POIS MAMMAN PADALTA RY	35	RAUTAVAARAN A-KILTA RY	30
SALON SEUDUN YHDISTYS RY	35	MIELENTERVEYSSEURA RY	50	PORVOON SEUDUN		RAVIMÄKIYHDISTYS RY	118
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIEKSAMÄEN SEUDUN		DEMENTIAYHDISTYS RY	55	RENGON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50
SATAKUNNAN YHDISTYS RY	89	OMAISHOITAJAT RY	30	POSION PILKE RY	40	RETINITIS-YHDISTYS RY	34
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIELAVEDEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	30	POSITIIVISET RY	94	RIENTOLAN SETTLEMENTTI RY	115
TAMPERE RY	595	PIENPERHEYHDISTYS RY	383	POTILASYHDISTYS MAJAKKA RY	50	RIFI RY	25
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIENVILJELIJÄVÄEN LOMAKOTISÄÄTIÖ	527	PROMAMA RY	67	RIIHIMÄEN SEUDUN	
UUDENMAAN YHDISTYS RY	819	PIHLAJAKODIT -YHDISTYS RY	65	PRO-TUKIPISTE RY	310	OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	70
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA		PIHTIPUTAAN		PSORIASISLIITTO RY	1 233	RIIHIMÄEN VANHUS- VAMMAIS- JA	
VAASANSEUTU RY	120	VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	7	PSYKIATRISIN		VETERAANIT. TUKI RY	95
OMAISHOITAJAT JA		PIRKANMAAN SININAUHA RY	155	KUNTOUTUKSEN TUKI RY	140	RIIHIMÄEN YÖJALAN TUKI RY	70
LÄHEISET-LIITTO RY	1 202	PIRKANMAAN IHMISSUHDETYÖ RY	90	PSYKOSOCIALA FÖRENINGEN		RINNEKOTI-SÄÄTIÖ	60
OMAPOLKU RY	100	PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY	13	SVALAN I SYDÖSTERBOTTEN RF	45	RINTAMANAIKSEN LIITTO RY	77
OPERAATIO TOIVO RY	30	PIRKANMAAN YLEISHYÖDYLLINEN		PUDASJÄRVEN		RINTAMAVETERAANILIITTO RY	279
ORANSSI RY	130	ASUNTOSÄÄTIÖ	35	PERHEKESKUSYHDISTYS RY	45	RISTIINAN SEUDUN	
ORIMATTILAN		PIRKKALAN NUORISO-		PUDASJÄRVEN		VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	300
VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	50	ASUNTOYHDISTYS RY	103	VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	91	RISTIJÄRVEN VANHAINTUKISÄÄTIÖ	50
ORIVEDEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	45	PISPALAN KIRJASTOYHDISTYS RY	45	PUIJONLAAKSO-SEURA RY	35	ROMANO MISSIO RY	185
OSKELAKOTI OY	50	PITKOSPUUT RY	40	PULPIN MONITOIMITILAT RY	40	ROVALAN SETTLEMENTTI RY	575
OULUN 4H-YHDISTYS RY	55	PITÄJÄN OLKKARI YHDISTYS RY	20	PUNKAHARJUN		ROVANIEMEN PÄIVÄKESKUS RY	45
OULUN A-KILTA RY	50	PIÄNKIÄNTÄJÄT RY	40	KUNTOUTUSSAIRAALA-SÄÄTIÖ	190	ROVANIEMEN SEUDUN	
OULUN DIAKONISSALAITOKSEN SÄÄTIÖ	405	POHJANMAAN NÄKÖVAMMAISET RY	20	PULANGAN		MIELENTERVEYSSEURA RY	141
OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY	479	POHJANMAAN PALUUMUUTTAJAT RY	8	VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	35	RUOVEDEN OMAISHOITAJAT JA	
OULUN INVALIDIEN YHDISTYS RY	33	POHJANMAAN		PUUMALAN		LÄHEISET RY	35
OULUN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	100	PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	1 470	VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50	RUSKAKODIN PALVELUTALOYHDISTYS RY	30
OULUN KOIVULA OY	96	POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS-		PUUSTELLIN TUKI RY	17	RUUKIN KIMPPA RY	40
OULUN REUMAYHDISTYS RY	50	ÖSTERBOTTENS CANCERF. RY	46	PYHÄJÄRVEN		RYHMÄTYÖ RY	44
OULUN SEUDUN		POHJOIS-HELSINGIN		VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	150	RÄSTY RY	95
DEMENTIAYHDISTYS RY	195	LÄHIMMÄISTYÖ PULMU RY	70	PYHÄNNÄN		RÄÄKKYLÄN MIELENTERVEYSYHDISTYS	
OULUN SEUDUN		POHJOIS-KARJALAN		VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	35	TSEMPPI RY	40
MIELENTERVEYSSEURA RY	120	DEMENTIAYHDISTYS RY	150	PÄIJÄT-HÄMEEN DEMENTIAYHDISTYS RY	70	RÄÄKKYLÄN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	23
OULUN SEUDUN MÄNTYKOTI RY	100	POHJOIS-KARJALAN ENSI-KOTI RY	114	PÄIJÄT-HÄMEEN DYSFAATTISTEN JA		SAAREN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	150
OULUN SEUDUN		POHJOIS-KARJALAN		KUULOV. LASTEN TUKI	17	SAARENKYLÄN VANHUSTEN-	
NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	345	KANSANTERVEYS RY	246	PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTI-		KOTIYHDISTYS RY	250
OULUN SEUDUN OMAISHOITAJAT		POHJOIS-KARJALAN METSÄTYÖMIES-		PALVELUJEN KEHITYS	95	SAIMAAN SYÖPÄYHDISTYS RY	55
JA LÄHEISET RY	195	KODIN KANNATUSYHD. RY	70	PÄIJÄT-HÄMEEN KLUBITALOT RY	100	SAIRAALAKLOVNI	
OULUN SEUDUN SETTLEMENTTI RY	235	POHJOIS-KARJALAN		PÄIJÄT-HÄMEEN		SJUKHUSCLOWNER RY	70
OUTOKUMMUN KLUBITALON		MIELENTERVEYDENTUKI RY	117	MIELENTERVEYSSEURA RY	198	SALLAN 4H-YHDISTYS	30
KANNATUSYHDISTYS RY	32	POHJOIS-KARJALAN		PÄIJÄT-HÄMEEN		SALLAN MENOKKAAT RY	35
OUTOKUMMUN MIELENTERVEYS-		SAIRASKOTIYHDISTYS RY	400	MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	45	SALON ALUEEN TYÖTÖMÄT RY	40
YHDISTYS VÄLKE RY	150	POHJOIS-KARJALAN		PÄIJÄT-HÄMEEN NÄKÖVAMMAISET RY	30	SALON ALZHEIMER-YHDISTYS RY	74
OUTOKUMMUN		SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	100	PÄIJÄT-HÄMEEN OMAISHOITAJAT		SALON SEUDUN	
VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	60	POHJOIS-KARJALAN SYDÄNPIIRI RY	60	JA LÄHEISET RY	80	MIELENTERVEYSSEURA RY	310
PAASIKIVEN NUORISOKYLÄN SÄÄTIÖ	230	POHJOIS-KARJALAN SYÖPÄYHDISTYS RY	66	PÄIJÄT-HÄMEEN		SALON SEUDUN OMAISET	
PAIMION PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	67	POHJOIS-KARJALAN TYÖTTÖMIEN YHDS-		SOSIAALIPSYKIATRINEN SÄÄTIÖ	174	JA LÄHEISET RY	120
PALTAMON MIELENTERVEYSYHDISTYS		TYSTEN TOIMINTAJÄRJESTÖ RY	41	PÄIVÄKESKUS PYSÄKKI RY	123	SALON SEUDUN POTILAS- JA	
LEPPÄKERTUT RY	35	POHJOIS-KYMENLAAKSON		PÄLKÄNEEN PALVELUKOTISÄÄTIÖ	10	VAMMAISYHDISTYSTEN	
PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ MAUNUNKOTI	10	DEMENTIAYHDISTYS RY	85	PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY	326	YHTEISTYÖYHDISTYS SYTY RY	35
PARASTA LAPSILLE RY	494	POHJOIS-POHJANMAAN		PÄÄKAUPUNKISEUDUN		SALON VANHUS- JA	
PARIKANNIEMISÄÄTIÖ	350	NÄKÖVAMMAISET RY	60	MIELENTERVEYSSEURA RY	50	LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	160

SAMARIA-MISSIONEN/LÄHETYS RF	330	SOININ VANHUSTENPALVELU	SUOMEN MIGREENIYHDISTYS-	SYÖPÄPOTILAINEN LOMAT RY	31
SAMI SOSTER RY	238	YHDISTYS RY	10	MIGRÄNFÖREN. I FINLAND RY	111
SASTAMALA-KODIN KANNATUS-		SOLARIS-LOMAT RY	1 838	SUOMEN MONIKKOPERHEET RY	146
YHDISTYS RY	113	SONKAJÄRVEN		SUOMEN MONIÄÄNISSET RY	60
S-ASUNNOT OY	30	MIELENTERVEYSKERHO RY	40	SUOMEN MS-LIITTO – FINLANDS	
SATAKIELEN LAULU RY	200	SONKAJÄRVEN NUORISONTUKI RY	35	MS-FÖRBUND RY	1 812
SATAKUNNAN		SOPIMUSVUORI RY	742	SUOMEN NARKOLEPSIAYHDISTYS RY	28
MONIKULTTUURIYHDISTYS RY	60	SOPIMUSVUORISÄÄTIÖ	645	SUOMEN NIVELYHDISTYS RY	50
SATAKUNNAN OMAISHOITAJAT		SOROPPI RY	72	SUOMEN NOBAB-NOBAB I FINLAND RY	10
JÄ LÄHEISET RY	30	SOS LAPSIKYLÄ RY	63	SUOMEN OSTEOGENESIS IMPERFECTA-	
SATAKUNNAN SYDÄMPIIRI RY	70	SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJ.		YHDISTYS RY	28
SATAKUNNAN SYÖPÄYHDISTYS RY	74	YHTEISTYÖYHDISTYS YTY RY	255	SUOMEN OSTEOPOROOSILIITTO RY	291
SATAKUNNAN VANHUSTUKI RY	70	SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAN		SUOMEN PAKOLAISAPU RY	250
SATEENKAARI KOTO-PERHE-		KESKUSLIITTO RY	1 188	SUOMEN PALVELUSKOIRALIITTO RY	104
KESKEISEN TYÖN KESKUS RY	50	SOSIAALIPEDAGOGIIKAN SÄÄTIÖ	385	SUOMEN PARKINSON-LIITTO RY	962
SAUKKOLAN SETLEMENTTI RY	95	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON		SUOMEN PELASTUSALAN	
SAVITAIPALEEN NUORISON		KOUVOLAN OSASTO RY	22	KESKUSJÄRJESTÖ RY	536
TUKIYHDISTYS RY	30	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON		SUOMEN PELASTUSARMEIJAN SÄÄTIÖ	122
SAVITAIPALEEN VANHAINTUKI RY	135	NAISJÄRJESTÖ RY	18	SUOMEN POLIOLIITTO RY	166
SAVOLAISET SELVIYTYJÄT RY	50	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO RY	617	SUOMEN POTILASLIITTO RY	117
SAVON VAMMAISASUNTO-SÄÄTIÖ	520	SOTKAMON DIABETESYHDISTYS RY	46	SUOMEN PSYKOGERIATRINEN	
SAVONLINNAN A-KILTA RY	55	SOTKAMON ELÄKELÄISET RY	25	YHDISTYS RY	150
SAVONLINNAN SEUDUN		SOTKAMON MIELENTERVEYDEN TUKI	90	SUOMEN PUNAINEN RISTI	3 571
DEMENTIAIYHDISTYS RY	160	SOTKAMON VANHAINTUKISÄÄTIÖ	42	SUOMEN PWS YHDISTYS RY	3
SAVONLINNAN SEUDUN		SOVELTAVA LIIKUNTA SOVELI RY	60	SUOMEN REUMALIITTO RY-	
MIELENTERVEYSSEURA RY	205	SOVINTO RY	1 125	REUMAFÖRBUNDET I FINLAND RF	1 282
SAVONLINNAN SEUDUN		STEG FÖR STEG RF	25	SUOMEN ROMANIYHDISTYS RY	70
NUORISOASUNNOT RY	60	STIFTELSEN BLOMSTERFONDEN		SUOMEN RUSKALIITTO RY	50
SAVONLINNAN SEUDUN		I HELSINGFORS	7	SUOMEN RYHMÄPSYKOTERAPIA RY	100
OMAISHOITAJAT RY	50	STIFTELSEN HEMMET I ÅBO	750	SUOMEN SELKÄLIITTO RY	297
SAVONLINNAN SEUDUN		STIFTELSEN SILVERRINGEN	30	SUOMEN SETLEMENTTILIITTO RY	379
VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	40	STOP HUUMEILLE RY	125	SUOMEN SOTAINVALIDIEN RUOTSIN PIIRI	27
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS-		SUKEVAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	10	SUOMEN SOTAVETERAANILIITON	
YHDISTYS RY	81	SUMIAISTEN VANHAINTUKI RY	100	NAISJÄRJESTÖ RY	19
SAVONRANNAN VANHUSTEN- JA		SUOJATIE RY	115	SUOMEN SOTAVETERAANILIITTO RY	370
VAMMAISTENTUKIYHDISTYS RY	35	SUOLAHDEN YSTÄVÄN TUPA RY	40	SUOMEN SOVITTELUN TUKI RY	40
SEETRI RY	35	SUOMALAINEN LÄÄKÄRISEURA		SUOMEN SYDÄNLIITTO RY	
SEINÄJOEN SEUDUN KAKS`KÄTTÄ-		DUODECIM RY	1 210	– FINLANDS HJÄRTFÖRBUND RF	1 282
TUKI RY	60	SUOMEN 4H-LIITTO RY	60	SUOMEN SYÖPÄPOTILAAT RY	235
SEINÄJOEN SEUDUN		SUOMEN AISTIVAMMAISKOULUJEN		SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	1 653
KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	100	OPPILASLIITTO RY	13	SUOMEN TOURETTEYHDISTYS RY	30
SEINÄJOEN-NURMON PELASTAKAA		SUOMEN AKUSTIKUSNEURINOOMA-		SUOMEN TUKI- JA LIIKUNTAELINLIITTO-	
LAPSET RY	45	YHDISTYS RY	21	SUOMEN TULE RY	100
SEKSUAALINEN TASAVERTAISUUS		SUOMEN AMMATTILIITTOJEN		SUOMEN UIMAOPETUS- JA	
SETA RY	349	LOMAJÄRJESTÖ SAL RY	1 787	HENGENPELASTUSLIITTO RY	163
SENIORBOSTADSFÖRENINGEN		SUOMEN ASH RY	70	SUOMEN UUSPERHEELLISTEN LIITTO RY	80
HEDBO RF	500	SUOMEN CP-LIITTO RY	2 172	SUOMEN VALKONAUHALIITTO RY	141
SENIORIN ATK-YHDISTYS		SUOMEN DELFINS RY	60	SUOMEN VANHEMPAINLIITTO RY	
SAVONETTI RY	30	SUOMEN DEMENTIAHOITOYHDISTYS RY	252	FINLANDS FÖRÄLDRFÖRBUND	276
SEPEN TUKI RY	1 620	SUOMEN DEMENTIAIYHDISTYS RY	100	SUOMEN VANHUSTEN	
SETLEMENTTI KYRÖSKOSKELA RY	132	SUOMEN DIABETESLIITTO RY	1 797	TURVAKOTIYHDISTYS RY	95
SETLEMENTTI LOUHELA RY	65	SUOMEN ETURAUHASSYÖPÄYHDISTYS		SUOMEN ÄNKYTÄJÄIN YHDISTYS RY	74
SETLEMENTTI ONNENKENKÄ RY	70	RY – FINLANDS PROSTATA-		SUOMENSELÄN KUNTOKOTIYHDISTYS RY	55
SETLEMENTTI TUNTURILA RY	80	CANCERFÖRENINGEN RF	35	SUOMENSELÄN SATEENKAARI-SÄÄTIÖ	50
SETLEMENTTINUORTEN		SUOMEN HEMOFILIAIYHDISTYS RY	45	SUOMI-SEURA RY	47
HÄMEEN PIIRI RY	70	SUOMEN HUULI-SUULAKIAHALKIO-		SUOMUSSALMEN KIRKONKYLÄN	
SETLEMENTTINUORTEN		POTILAAT RY	57	KYLÄYHDISTYS RY	25
ITÄ-SUOMEN PIIRI RY	40	SUOMEN ILMAILULIITTO RY	160	SUOMUSSALMEN	
SETLEMENTTINUORTEN LIITTO RY	90	SUOMEN KASVATUS- JA		VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	60
SETLEMENTTIYHDISTYS NAAPURI RY	721	PERHENEUVONTALIITTO RY	293	SUOMUT RY	25
SEXPO SÄÄTIÖ	200	SUOMEN KELIAKIALIITTO RY	446	SURUNAUHA – ITSEMURHAN	
SIILINJÄRVEN A-KILTA RY	37	SUOMEN KILPIRAUHASLIITTO RY	60	TEHNEIDEN LÄHEISET RY	104
SIILINJÄRVEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	40	SUOMEN KULTTAJALIITTO RY	30	SUUPOHJAN SININAUHA RY	70
SILTA-VALMENNUSYHDISTYS RY	180	SUOMEN KUNTOUTUSLIITTO RY	40	SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET RF	274
SIMON PALVELUKOTIYHDISTYS RY	140	SUOMEN KUUROSOKEAT RY	2 281	SVENSKA SEMESTERFÖRBUNDET	
SININAUHALIITTO RY	1 618	SUOMEN MENINGOMYELOSEELE-		I FINLAND	98
SININAUHASÄÄTIÖ	1 034	JA HYDROKEFALIA-		SYDÄN- JA KEUHKO-	
SIPOON PALVELUTALOSÄÄTIÖ	75	VAMMAISET ME HYVÄT RY	60	SIIRROKKAAT-SYKE RY	40
SIRKKULANPUISTON		SUOMEN MERIMIESKIRKKO RY	474	SYDÄNLAPSET RY	201
TOIMINTAYHDISTYS RY	250	SUOMEN MERIPELASTUSSEURA RY	1 505	SYLVA RY	127
SODANKYLÄN VANHUSTEN-		SUOMEN MG-YHDISTYS RY	42	SYÖMISHÄIRIÖLIITTO – SYLI RY	88
KOTIYHDISTYS RY	156	SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	4 173	SYÖPÄPOTILAINEN HOITOKOTISÄÄTIÖ	155
				SÄKA DAGHEMS- OCH	18
				BYGÅRDSFÖRENING R.F.	40
				SÄPIKÄS RY	25
				TAIPALSAAREN NUORTENPALVELU RY	25
				TAKAISIN ELÄMÄÄN RY	160
				TAKUU-SÄÄTIÖ	1 589
				TAMPEREEN A-KILTA RY	302
				TAMPEREEN DEMENTIA-YHDISTYS RY	140
				TAMPEREEN DIABETESYHDISTYS RY	30
				TAMPEREEN ELÄKEIKÄISET	
				OMAISHOITAJAT RY	91
				TAMPEREEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	374
				TAMPEREEN HUUMEKLINIKKA-	
				YHDISTYS RY	95
				TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY	955
				TAMPEREEN	
				KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	27
				TAMPEREEN MIELENTERVEYSSEURA RY	236
				TAMPEREEN NAISYHDISTYS RY	100
				TAMPEREEN NMKY RY	70
				TAMPEREEN NUORTEN NAISTEN	
				KRISTILLINEN YHDISTYS RY	60
				TAMPEREEN SEUDUN	
				NUORISOASUNNOT RY	137
				TAMPEREEN SEUDUN	
				NÄKÖVAMMAISET RY	170
				TAMPEREEN SEUDUN	
				OMAISHOITAJAT RY	180
				TAMPEREEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	195
				TAMPEREEN TAMMENLEHVÄSÄÄTIÖ	175
				TAMPEREEN VALKONAUHA RY	5
				TAMPEREEN VANHUS-	
				PALVELUYHDISTYS RY	150
				TAPATURMA- JA	
				SAIRAUSINVALIDIEN LIITTO RY	110
				TARTUNTATAUTILIITTO RY	36
				TATU RY	80
				TEATTERI EEEVA SUDEN	
				KANNATUSYHDISTYS RY	120
				TEATTERI- JA KULTTUURIYHDISTYS	
				KUTKUTUS RY	40
				TERVEYDEN EDISTÄMISEN KESKUS RY	765
				TERVEYS-HÄLSAN RY	1 095
				TERVEYSLIIKUNNAN JA	
				RAVINNON TUTKIMUSSÄÄTIÖ	110
				TIETU RY	140
				TOHMJÄRVEN VANHUSTEN-	
				TALOYHDISTYS RY	70
				TOHOLAMMIN OMAISHOITAJAT	
				JA LÄHEISET RY	50
				TOIJALAN SEUDUN	
				VANHAINKOTIYHDISTYS RY	3
				TOIMIHENKILÖLOMAT RY	672
				TOIVOLA-LUOTOLAN SETLEMENTTI RY	100
				TOIVONTUPA RY	156
				TOLKKU RY	40
				TORNION ASUNTOPALVELUSÄÄTIÖ	50
				TORNION KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	50
				TORNIONLAAKSON SUOJAPIRTTI RY	130
				TOUKOLAN SETLEMENTTI RY	35
				TUETAAN TOSI TARKOITUKSELLA RY	30
				TUETTU TYÖLLISTYMINEN RY	113
				TUKINAINEN RY	564
				TUKIRANKA RY	145
				TUKIYHDISTYS KARVINEN RY	85
				TUKIYHDISTYS MAJAKKA RY	85
				TUNTURILAN NUORET RY	40
				TURUN DIAKONIASÄÄTIÖ-	
				DIAKONISTIFTELSEN I ÅBO	55
				TURUN ENSI- JA TURVAKOTI RY	243
				TURUN KAUPUNKILÄHETYS RY	131

TURUN KRISTILLINEN RAITTIUSSEURA RY	40	VALKEAKOSKEN		VIRIKE RY	45
TURUN KRISTILLISEN OPISTON SÄÄTIÖ	80	NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	9	VIRIKE SAVONLINNA RY	45
TURUN LÄHIMMÄISPALVELU- YHDISTYS RY	135	VALKEALAN ILTATÄHTI RY	100	VIRKISTYS- JA KYLPLYLÄLOMAT RY	709
TURUN MIELENTERVEYSYHDISTYS		VALLITUPA RY	18	VIROLAHDEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	45
ITU RY	191	VALTAKUNNALLINEN		VIRTAIN KRISTILLINEN RAITTIUSTUKI RY	30
TURUN NMKY-KFUM I ÅBO RY	110	TYÖPAJAYHDISTYS RY	140	VIRTAIN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	45
TURUN SEUDUN ALZHEIMER- YHDISTYS RY	147	VAMMAISJÄRJESTÖJEN		VUOKSENLAAKSON ENSI- JA	
TURUN SEUDUN INKERINSUOMALAISET PALUUMUUTTAJAT RY	35	YHTEISTYÖELIN VAJE RY	20	TURVAKOTI RY	165
TURUN SEUDUN LIHASTAUTI- YHDISTYS RY	58	VAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN TUKISÄÄTIÖ	300	VUOLIOJEN VANHUSTENKOTI- YHDISTYS RY	35
TURUN SEUDUN MIELENTERVEYS- PALVELUYHDISTYS RY	347	VAMMALAN SEUDUN MIELENTERVEYS- YHDISTYS VOIMIA RY	50	VUOSKOSKEN KYLÄYHDISTYS RY	8
TURUN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	175	VAMMALAN-HUITTISTEN SEUDUN MIELEN- TERVEYSSEURA RY	368	VÄENTUPA RY	100
TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	57	VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUN LIITTO RY	605	VÄESTÖLIITTO RY	2 359
TURUN SEUDUN VAMMAISJÄRJESTÖT TVJ RY	50	VANHUSTEN KOTIAPUSÄÄTIÖ	137	VÄHEMMISTÖRYHMIEN	
TURUN SEUDUN VAPAIDEN SEURAKUNTIEN VIESTINTÄYHDISTYS A&O RY	60	VANHUSTEN PALVELUTALO- YHDISTYS RY	620	TUKIJÄRJESTÖ OMEGA RY	35
TURVALINKKI RY	386	VANHUSTYÖYHDISTYS SOFIA RY	4	VÄSTRA NYLANDS FOUNTAIN	
TUULOKSEN VANHUSTENKOTI- YHDISTYS RY	59	VANTAAN A-KILTA RY	70	HOUSE FÖRENING RF	85
TUUSNIEMEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	30	VANTAAN DEMENTIAYHDISTYS RY	80	VÄÄRTI RY	40
TYÖKUNTOYHDISTYS RY	270	VANTAAN ICE-HEARTS	70	VÖRÅ PENSIONÄRSHEMFÖRENING RF	17
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKELÄISTEN LIITTO RY	22	VANTAAN JÄRJESTÖRINKI RY	35	YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY	402
TYÖLÄISNUORTEN TUKI RY	30	VANTAAN MIELENTERVEYSYHDISTYS		YHDESSÄ RY	75
TYÖTTÖMIEN VALTAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTAJÄRJ. RY	217	HYVÄT TUULET RY	93	YHDESSÄ SELVIITYMISEN TUKI RY	134
TYÖVALMENNUSÄÄTIÖ TEKEVÄ	40	VANTAAN NICEHEARTS RY	35	YHDESSÄ YHDISTYS RY	50
TÖYSÄN VANHUSTENYHDISTYS RY	130	VANTAAN ROMANIYHDISTYS		YHTEISET LAPSEMME	
UKONHATTU RY	150	– VANDA ROMANIFÖRENING	75	– ALL OUR CHILDREN RY	169
ULLAVAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	25	VANTAAN TURVAKOTI RY	72	YHTEISÖJEN YHDISTYS RY	100
ULVILAN TOIMINTAKESKUS ETAPPI RY	30	VAPAAN ALKOHOLISTIHUOLLON KANNATUSYHDISTYS RY	100	YKSINHUOLTAJIEN JA	
ULVILAN VANHUSTENHUOLTO- YHDISTYS RY	133	VAPAUTUVIEN TUKI RY	80	YHTEISHUOLTAJIEN LIITTO RY	189
URHO KEEKOSEN KUNTO- INSTITUUTTISÄÄTIÖ	1 923	VARKAUDEN SEUDUN MIELENTERVEYSVÄKI RY	35	YLIHÄRMÄN SEUDUN	
URJALAN SEUDUN VANHUSTEN- KOTIYHDISTYS RY	80	VARKAUDEN TYÖTERAPINEN		VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	177
USKONTOJEN UHRIEN TUKI RY	18	YHDISTYS RY	35	YLIKIIHINGIN OMAISHOITAJAT RY	60
UTAJÄRVEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	10	VARKAUDEN VAMMEL RY	30	YLISTARON VANHUSTENTUKI RY	500
UTSJOEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	40	VARKAUDEN VANHAIN TUKISÄÄTIÖ	310	YLIVIESKAN VANHUSTEN- KOTIYHDISTYS RY	117
UUDENKAUPUNGIN AUTOMUSEON KANNATUSYHDISTYS RY	50	VARPAISJÄRVEN VANHUSTEN JA INVALIDIEN TUKI RY	49	YLÄ-KAINUUN HENGITYSYHDISTYS RY	20
UUDENKAUPUNGIN KATULÄHETYS RY	40	VARSINAIS-SUOMEN		YLÄ-SAVON ENSI- JA	
UUDENMAAN LIHASTAUTIYHDISTYS RY	54	LASTENSUOJELIJÄRJESTÖT RY	600	TURVAKOTIYHDISTYS RY	28
UUDENMAAN SOSIAALITURVA- YHDISTYS RY	35	VARSAINAIS-SUOMEN SYDÄMPIIRI RY	140	YLÄ-SAVON LUKI-YHDISTYS RY	100
UUDENMAAN SYDÄMPIIRI RY	285	VASA SVENSKA DEMENSFÖRENING RF	75	YLÖJÄRVEN NUORISOASUNNOT RY	160
UUDENMAAN VAMMAISPALVELUSÄÄTIÖ	550	VATES-SÄÄTIÖ	684	YLÖJÄRVEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	
UURAISTEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	6	VEHKALAHDEN VANHUSTEN- TUKIYHDISTYS RY	70	KAKSIKKO	93
UUSI MAHDOLLISUUUS RY	30	VEHKOON ASUMIS- JA KOULUTUSPALVELU- YHDISTYS RY	5	YRJÖ JA HANNA-SÄÄTIÖ	24
VAAJAKOSKEN SUVANTO RY	27	VEHMAAN PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	16	YSTÄVÄN KAMMARI RY	37
VAASAN BESTIS RY	40	VELKUAN KUMMELI RY	42	YSTÄVÄNTUPA RY	31
VAASAN ENSI- JA TURVAKOTI RY		VENTUSKARTANO RY	135	Y-SÄÄTIÖ	8 225
– VASA MÖDRA- OCH SKYDDSHEM RF	110	VENÄLÄINEN HYVÄNTEKEVÄISYYSS- YHDISTYS SUOMESSA RY	39	ÄHTÄRIN PALVELUTALOT RY	25
VAASAN SETTLEMENTTIYHDISTYS RY		VENÄLÄINEN KULTTUURI- DEMOKRAATTINEN LIITTO RY	40	ÄHTÄRIN TOIMELA RY	75
– VASA SETTLEMENTF.	135	VETELIN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	23	ÄLDREOMSORGEN I EKENÄS RF	60
VAASAN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	30	VIEREMÄN TOIMINTAKESKUS ESKOLA RY	30	ÄNKYTTÄVIEN LASTEN YHDISTYS ÄLY RY	54
VAASANSEUDUN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	220	VIHDIN MIELENTERVEYSSEURA RY	155	ÄÄNESEUDUN OMAISHOITAJAT RY	80
VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY	409	VIHDIN PELASTAKAA LAPSET RY	40		
VAJAALIKKEISTEN KUNTO RY	57	VIHNUSRINNESÄÄTIÖ	180		
VAKKA-SUOMEN		VIITASAAREN 4H-YHDISTYS RY	65		
MIELENTERVEYSSEURA RY	140	VIITASAAREN VANHUSTENKOTI- YHDISTYS RY	265		
		VIITTAKIVI OY	40		
		VILLA INKERI RY	101		
		VIMPELIN PALVELUYHDISTYS RY	241		
		WINDMILL-HOUSE ASSOCIATION RY	90		
		VIOLA-KOTIYHDISTYS RY	35		
		VIOLA-VÄKIVALLASTA VAPAAKSI RY	145		

Raha-automaattiyhdistys

Pääkonttori, RAY-talo
Turuntie 42, PL 32, 02601 Espoo
Puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2458
www.ray.fi

Grand Casino Helsinki
Mikonkatu 19, 00100 Helsinki
Puh. (09) 680 800, faksi (09) 4370 8181
www.grandcasinohelsinki.fi

Toimitus: Viestintä / Matti Hokkanen, Pirjo Ilves sekä Infor Consulting Oy
Graafinen suunnittelu ja toteutus: Design Motor Oy
Ruotsinno / svensk text: Marina Ljungqvist, Oy Marketing Service Ab
Valokuvat: Kimmo Lehtonen, Gorilla ja Lehtikuva
Painopaikka: Libris Oy
Paperit ja painoprosessi täyttävät Pohjoismaisen Ympäristömerkin vaatimukset

